

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ - TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EVROPSKÉ INTEGRACE

Využití Operačních programů Přeshraniční spolupráce České republiky
v období 2007-2013

Use of Cross-border Cooperation Operational Programmes of the Czech Republic
in the Period 2007-2013

Student: Andrea Neuwirtová
Vedoucí bakalářské práce: Ing. Eva Poledníková

Ostrava 2014

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra evropské integrace

Zadání bakalářské práce

Student: **Andrea Neuwirtová**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6210R004 Eurospráva
Specializace: 00 Eurospráva
Téma: **Využití Operačních programů Přeshraniční spolupráce České republiky
v období 2007-2013**
**Use of the Cross-border Cooperation Operational Programmes of the
Czech Republic in the Period 2007-2013**

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Teoretická východiska přeshraniční spolupráce v EU
3. Podpora přeshraniční spolupráce prostřednictvím OP Přeshraniční spolupráce České republiky
4. Analýza a hodnocení čerpání finančních prostředků z OP Přeshraniční spolupráce České republiky
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratek

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

WILAM, Petr. *Podpora přeshraniční spolupráce v Evropské unii a v asociovaných zemích*. Ostrava: Ostravská univerzita, 2004. ISBN 80-704-2909-7.

DOČKAL, Vít. *Přeshraniční spolupráce na východních hranicích České republiky: Růžový obláček a hrana reality*. Brno: Mezinárodní politologický ústav, 2005. ISBN 80-210-3751-2.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Informace o čerpání. *Strukturální-fondy.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-11-06]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-o-cerpani/Mesicni-monitorovaci-zprava>

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

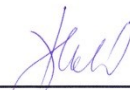
Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Eva Poledníková**

Datum zadání: 22.11.2013

Datum odevzdání: 09.05.2014

Ing. Boris Navrátil, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Prohlašuji, že jsem celou práci vypracovala samostatně. Přílohy č. 1 až č. 3, dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.“

V Ostravě dne 9. 5. 2014

.....

Tímto bych ráda poděkovala paní Ing. Evě Poledníkové za odborné vedení mé bakalářské práce, za cenné rady a připomínky, které mi byly nápomocny a věnovaný čas při zpracování bakalářské práce.

Obsah

1 Úvod.....	5
2 Teoretická východiska přeshraniční spolupráce v EU.....	7
2.1 Evropská územní spolupráce	8
2.2 Vznik a vývoj přeshraniční spolupráce v EU	10
2.2.1 Potřeba koordinace přeshraniční spolupráce	11
2.2.2 Vývoj přeshraniční spolupráce od konce 80. let 20. století.....	12
2.3 Principy přeshraniční spolupráce.....	13
2.4 Právní rámec přeshraniční spolupráce	14
2.5 Euroregiony jako významný subjekt přeshraniční spolupráce	18
2.5.1 Vymezení pojmu euroregion	18
2.5.2 Úloha euroregionů	20
2.6 Podpora přeshraniční spolupráce v EU od roku 1990 do roku 2006.....	20
2.7 Podpora přeshraniční spolupráce v programovém období 2007-2013	23
2.8 Podpora přeshraniční spolupráce v programovém období 2014-2020	24
3 Podpora přeshraniční spolupráce prostřednictvím OP Přeshraniční spolupráce České republiky.....	27
3.1 Utváření přeshraniční spolupráce EU v ČR.....	27
3.2 Přeshraniční spolupráce EU v ČR v programovém období 2007-2013	28
3.3 Přeshraniční spolupráce EU v ČR v programovém období 2014-2020	31
3.4 Operační programy přeshraniční spolupráce v ČR v programovém období 2007-2013	32
3.4.1 Operační program přeshraniční spolupráce ČR - Svobodný stát Sasko	32
3.4.2 Operační program přeshraniční spolupráce ČR - Svobodný stát Bavorsko	38
3.4.3 Operační program přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko	42
3.4.4 Operační program přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko.....	46
3.4.5 Operační program přeshraniční spolupráce ČR - Polsko	50

4 Analýza a hodnocení čerpání finančních prostředků z OP Přeshraniční spolupráce České republiky	56
4.1 Analýza čerpání finančních prostředků z OP PS ČR - Sasko v období 2007-2013..	57
4.2 Analýza čerpání finančních prostředků z OP PS ČR - Bavorsko v období 2007-2013	59
4.3 Analýza čerpání finančních prostředků z OP PS ČR - Rakousko v období 2007-2013	62
4.4 Analýza čerpání finančních prostředků z OP PS ČR - Slovensko v období 2007-2013	64
4.5 Analýza čerpání finančních prostředků z OP PS ČR - Polsko v období 2007-2013	66
4.6 Souhrnné zhodnocení čerpání finančních prostředků z OP Přeshraniční spolupráce České republiky	69
4.6.1 Čerpání finančních prostředků jednotlivými OP PS v ČR	69
4.6.2 Vybrané realizované projekty v rámci přeshraniční spolupráce ČR	73
5 Závěr	76
Seznam použité literatury	78
Seznam zkratk.....	87
Seznam obrázků.....	89
Seznam tabulek.....	90
Seznam grafů	92
Prohlášení o využití bakalářské práce	
Seznam příloh	
Přílohy	

1 Úvod

Ve snaze učinit Evropskou unii nejkonkurenceschopnější ekonomikou na světě je potřeba věnovat určitou pozornost oblastem, které mají tendenci zaostávat ve svém rozvoji. Řeč je o příhraničních regionech, oblastech, ležících blízko hranic sousedních států. Tyto oblasti tíží břemeno nevýhodné geografické polohy či jejich historický vývoj. Zaostávání těchto regionů je typické v hospodářské i sociální oblasti. Prostřednictvím regionální politiky se Evropská unie nepřetržitě snaží tyto bariéry odbourávat, čímž dochází ke zmírňování rozdílů mezi regiony a jejich rozdílného vývoje. Hlavním nástrojem k odstranění bariér je přeshraniční spolupráce, která má za cíl hospodářskou a sociální integraci příhraničních území a posilování jejich rozvojového potenciálu skrze společné projekty. Evropská unie finančně podporuje přeshraniční spolupráci v rámci svých iniciativ a programů již od roku 1990. Konkrétně pro Českou republiku bylo pro období 2007-2013 vytvořeno 5 Operačních programů přeshraniční spolupráce, které mají pomoci příhraničním územím v jejich rozvoji.

Cílem bakalářské práce je zhodnotit a komparovat čerpání finančních prostředků z Operačních programů přeshraniční spolupráce České republiky v programovém období 2007-2013.

Bakalářská práce je rozdělena do tří hlavních obsahových kapitol doplněných o úvod a závěr. V první obsahové kapitole pod názvem „*Teoretická východiska přeshraniční spolupráce v EU*“ je charakterizována Evropská územní spolupráce a její role v rámci přeshraniční spolupráce. Dále se kapitola zaměřuje na vývoj přeshraniční spolupráce, její principy a právní rámec přeshraniční spolupráce. V rámci kapitoly je také vymezen pojem euroregion, popsána úloha euroregionů v kontextu přeshraniční spolupráce a nástroje podpory přeshraniční spolupráce EU.

Druhá obsahová kapitola „*Podpora přeshraniční spolupráce prostřednictvím OP Přeshraniční spolupráce České republiky*“ se zaměřuje na utváření přeshraniční spolupráce Evropské unie na území České republiky, kdy jsou zmíněny i důležité programy, jako je Phare CBC na podporu přeshraniční spolupráce a Iniciativa Interreg, ze které Česká republika po vstupu do EU začala čerpat finanční prostředky na podporu přeshraniční spolupráce. Pozornost je v rámci kapitoly věnována hlavně jednotlivým Operačním programům Přeshraniční spolupráce v ČR v programovém období 2007-2013.

Ve třetí obsahové kapitole s názvem „*Analýza a hodnocení čerpání finančních prostředků z OP Přeshraniční spolupráce České republiky*“ je provedena analýza a hodnocení jednotlivých Operačních programů dle vybraných ukazatelů. Zobrazuje přehled čerpání finanční pomoci z EU za jednotlivé programy od roku 2009-2013. Následuje vyhodnocení efektivnosti programů a komparativní analýza ostatních OP politiky hospodářské a sociální soudržnosti.

Potřebné informace k bakalářské práci byly čerpány z odborných publikací, především však z oficiálních internetových stránek jednotlivých Operačních programů, Centra pro regionální rozvoj, Evropské komise a Měsíčních monitorovacích zpráv uveřejněných Ministerstvem pro místní rozvoj.

2 Teoretická východiska přeshraniční spolupráce v EU

Přeshraniční spolupráce podporuje hospodářskou a sociální integraci příhraničních území prostřednictvím odstraňování přetrvávajících bariér a posilování jejich rozvojového potenciálu. Jsou posilovány vzájemné hospodářské, společenské a kulturní vztahy, péče o životní prostředí a přírodní bohatství, budování flexibilního trhu práce a rozvoj turistického ruchu.

Starost o méně rozvinuté regiony byla vždy prioritou Evropské unie (EU). Hlavní důraz klade EU na politiku hospodářské, sociální a územní soudržnosti (politika soudržnosti, kohezní politika). Obecným cílem kohezní politiky je snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje regionů, snížení zaostalosti znevýhodněných regionů a posílení soudržnosti za účelem vyváženého vývoje EU. Evropská unie provádí tuto politiku v rámci sedmiletých cyklů nazvaných *programová období*.

Evropská unie podporuje územní spolupráci svých členských států již od roku 1990. Tehdy byla vyhlášena iniciativa Společenství *Interreg*, která se zaměřila na přeshraniční spolupráci. Tato iniciativa se v období 1990-1993 velice osvědčila a v následujícím období 1994-1999 byla rozšířena. Vedle přeshraniční spolupráce (Interreg IIA) byla zavedena možnost spolupráce v rámci energetických sítí¹ a v územním rozvoji². V programovém období 2000-2006 bylo zavedeno uspořádání přeshraniční spolupráce (Interreg IIIA), nadnárodní spolupráce (Interreg IIIB) a meziregionální spolupráce (Interreg IIIC). Důležitost spolupráce mezi státy se projevila v období 2007-2013, kdy se územní spolupráce stala **samostatným** cílem politiky soudržnosti Evropské unie.³ V **programovém období 2007-2013** měla kohezní politika **3 cíle**⁴:

- Cíl 1: Konvergence
- Cíl 2: Konkurenceschopnost a zaměstnanost
- Cíl 3: **Evropská územní spolupráce**

V aktuálním **programovém období 2014-2020** má kohezní politika **2 cíle**:

- Cíl 1: Investice do růstu a zaměstnanosti

---

¹ Pod názvem Interreg IIB

² Pod názvem Interreg IIC

³ CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. Historie. *Cil3.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-11-19]. Dostupné z: <http://www.cil3.cz/historie.htm>

⁴ EUROREGION SILESIA. Cíl 2 v období 2014-2020. *Euroregion-Silesia.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-11-19]. Dostupné z: http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id=programy-EU-cil2-o-programu

- **Cíl 2: Evropská územní spolupráce**

Také v novém programovém období zůstanou zachovány tři směry Evropské územní spolupráce - přeshraniční, nadnárodní a meziregionální, přičemž právě pro přeshraniční spolupráci je vyčleněno nejvíce finančních prostředků. Bude financován i nový nástroj na propojení Evropy a iniciativa zaměřená na zaměstnanost mladých lidí.

2.1 Evropská územní spolupráce

Politika soudržnosti podporuje regiony a města z různých členských států EU, aby mohly pracovat společně a vzájemně se od sebe učit prostřednictvím společných programů, projektů a sítí.

Evropská územní spolupráce má za cíl posilovat *přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce* prostřednictvím společných místních a regionálních iniciativ. Programy Cíle 3 přímo navazují na Iniciativy Společenství Interreg, které byly realizované v předchozích programovacích obdobích.

Evropská územní spolupráce je financována z *Evropského fondu pro regionální rozvoj* (European Regional Development Fund, ERDF)⁵, který podporuje právě programy přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce. Rozpočet pro tento cíl v období 2007-2013 činil 8,7 mld. EUR, což představuje 2,5 % z celkové alokace, která byla vyhrazena pro celou politiku soudržnosti EU na programovací období 2007-2013.⁶

Dimenze územní spolupráce

Územní spolupráce v EU nabývá tří dimenzí. *Přeshraniční spolupráce* je přímá sousedská spolupráce regionálních a místních instancí podél hranice. Tato spolupráce je řazena mezi nejzajímavější formy regionální kooperace. Přibližně 180 mil. občanů EU nebo 37 % populace žije v příhraničních oblastech. Tyto oblasti jsou často opomíjeny a podhodnocovány.⁷ Hlavním cílem je tedy snížit negativní dopady hranic, které způsobují

---

⁵ Evropský fond regionálního rozvoje vznikl roku 1974 jako základní nástroj regionální politiky k financování strukturální pomoci prostřednictvím regionálních rozvojových programů zaměřených na nejvíce postižené oblasti a ke snižování meziregionálních nerovností.

⁶ EUROPEAN COMMISSION. European territorial Co-operation. *Europa.eu* [online]. 2013 [cit. 2013-11-20]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/cooperation/index_en.cfm

⁷ EUROPEAN COMMISSION-DIRECTORATE GENERAL FOR REGIONAL POLICY. *European Territorial Cooperation-Building bridges between people*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2011. 144 s. ISBN: 978-92-79-20900-0. Dostupné také z: http://ec.europa.eu/regional_policy/information/pdf/brochures/etc_book_lr.pdf

např. administrativní, fyzické i právnické překážky a dále řešit společné problémy a využívat nevyužitý potenciál. Prostřednictvím společného řízení programů a projektů se posiluje vzájemná důvěra a porozumění, což vede k rozvoji celého procesu. Přeshraniční spolupráce zahrnuje širokou škálu oblastí, mezi které patří podpora podnikání, především rozvoj malých a středních podniků, rozvoj cestovního ruchu, přeshraničního obchodu a kultury. Podporuje také vazby mezi městskými a venkovskými oblastmi, dbá na efektivnější hospodaření s přírodními zdroji, na snazší přístup k dopravním a komunikačním sítím a zajištění rovného přístupu k pracovním příležitostem, a tím podpoření zaměstnanosti. Pokud se vyskytne problém v oblasti infrastruktury - budování mostů, napojení příhraničí na důležité přeshraniční dopravní osy, spolupráce v oblasti služeb, výzkumu a vývoje či nedorozumění díky jazykovým i kulturním bariérám, přeshraniční spolupráce je určena k tomu, aby problém vyřešila. Důraz je kladen i na budování protipožárních či protipovodňových hrází v rámci příhraničí, kooperace při integraci postižených osob do společnosti, ochrana a obnova památek, budování cyklotras, turistických stezek či rozvoj mezilidských vztahů. Přeshraniční spolupráce v EU je vykonávána pomocí 53 operačních programů. Příspěvek ERDF v období 2007-2013 dosáhl 5,6 mld. EUR.⁸

Meziregionální spolupráce působí na celoevropské úrovni a zahrnuje všechny země EU včetně Norska a Švýcarska. Většinou není meziregionální spolupráce realizována podél společných státních hranic, nýbrž napříč různými státy a týká se převážně jednotlivých sektorů a ne všech oblastí života či aktérů, jak je tomu u přeshraniční spolupráce. V rámci meziregionální spolupráce se realizují projekty, které přispívají k rozvoji znalostní ekonomiky a inovací a posilování politik v oblasti životního prostředí a ochrany před ekologickými riziky. Celkový příspěvek z ERDF činil v období 2007-2013 445 mil. EUR.⁹

Nadnárodní spolupráce se vztahuje na velká související území a jejím cílem je dosažení vyššího stupně územní integrace v Evropě. Umožňuje smysluplnou spolupráci mezi regiony z různých členských států EU v záležitostech, jako jsou komunikační koridory, ochrana před povodněmi, mezinárodní obchod a rozvoj udržitelných a životaschopných trhů. Účelem spolupráce je zajištění dostupnosti znalostí a nástrojů pro vytváření partnerství, aby nedocházelo k objevení již objeveného. Národní spolupráce

---

⁸ EUROPEAN COMMISSION. Cross-border Co-operation. *Europa.eu* [online]. 2013 [cit. 2013-11-20]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/cooperation/crossborder/index_en.cfm

⁹ EUROPEAN COMMISSION, 2013, ref. 8

v sobě zahrnuje 13 programů v rámci Evropské územní spolupráce, které se zaměřují především na podporu inovací, také i v oblasti univerzitních sítí, podporu měst, na malé a střední podniky a nechybí ani podpora výzkumných institucí. Problémy, jako jsou znečištění řek či snižování hladin moří je potřeba řešit prostřednictvím sjednocené strategie všech zúčastněných zemí. Tyto programy pokrývají velké plochy, které tvoří oblasti Severní periférie, Baltského moře, jihozápadní Evropy, Severního moře, Atlantického pobřeží, Alp, střední Evropy, jihozápadní Evropy, oblasti Karibiku, Indického oceánu, Madeiry a Kanárských ostrovů.¹⁰ Operační program Nadnárodní spolupráce je rozdělen do několika zón, Česká Republika (ČR) spolu s Rakouskem, Polskem, východní částí Německa, Maďarskem, Slovinskem, Slovenskem, severní částí Itálie a částí Ukrajiny patří do zóny Střední Evropa. Projekty musí zapojit partnery, kteří zastupují nejméně tři státy, jeden z nich však musí být v pozici tzv. vedoucího partnera, který je zodpovědný za řízení, realizaci, komunikaci a koordinaci aktivit mezi zapojenými partnery.¹¹ Příspěvek z ERDF na operační programy nadnárodní spolupráce dosáhl v období 2007-2013 1,8 mld. EUR.¹² Evropská územní spolupráce je také realizována pomocí tří *Síťových programů* pod názvem *Urbact II*¹³, *Interact II*¹⁴ a *ESPON 2013*¹⁵.

2.2 Vznik a vývoj přeshraniční spolupráce v EU

V důsledku válek a postupného vývoje evropských zemí se v průběhu 19. a 20. století začala vytvářet charakteristická struktura států, které dělily hranice. „*Hranice jsou jizvy dějin*“, jak uvádí Netolický¹⁶ (2007, s. 7). Můžeme je nazvat i jako linie oddělující od sebe dva kvalitativně odlišné celky. Mnohdy však byly vytvořeny hranice nepřirozeně¹⁷ a strach z vojenské agrese přispěl k řídkému osidlování pohraničních oblastí. Státy tedy

---

¹⁰ EUROPEAN COMMISSION. Transnational co-operation. *Europa.eu*. [online]. 2013 [cit. 2013-11-22]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/atlas2007/transnational/mediteranean_en.htm

¹¹ CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. Operační program Nadnárodní spolupráce. *Crr.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-11-22]. Dostupné z: <http://www.crr.cz/cs/programy-eu/cil-3/ostatni-programy/>

¹² EUROPEAN COMMISSION, 2013, ref. 7

¹³ URBACT (The Urban Development Network Programme for Community structural assistance) slouží k výměně a získávání zkušeností mezi městy členských států EU při přípravě a implementaci projektů týkajících se rozvoje měst.

¹⁴ INTERACT (Interventions to Reduce Acute Care Transfers) program pro výměnu zkušeností s přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spoluprací.

¹⁵ ESPON (European Spatial Planning Observation Network) - Evropská monitorovací síť pro územní rozvoj a soudržnost.

¹⁶ NETOLICKÝ, Václav. *Euroregiony*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2007. 65 s. ISBN 987-80-86754-78-9.

¹⁷ Vytvořeny činností člověka (politické, etnické i historické hranice). Přirozené hranice jsou dány prvky krajiny (říční tok, pohoří).

soustřeďovaly obchod i ekonomickou činnost do svých center, a tak přispěly k oslabení těchto oblastí. Příhraniční regiony se postupně vyvinuly v okrajové, strukturálně a hospodářsky slabé oblasti a obyvatelé se soustředili od hranic do vnitrozemí. Tato fakta a lidé, toužící po kvalitnějším životě, stojí u zrodu prvních pokusů o navázání spolupráce přes hranice.

Mezi první cíle patřilo především zajištění trvalého míru, zlepšení životní úrovně a touha po vyrovnání se vnitrozemským oblastem. Zjištění, že regiony po obou stranách hranice mají v podstatě stejné problémy, které nejsou schopni řešit samostatně, rozproudilo navazování přeshraničních kontaktů a nutnost zmírnit či odstranit negativní vlivy hranice.

Na základě tohoto vědomí a snahy států řešit stávající problém se v 50. letech 20. století zástupci některých příhraničních oblastí spojili, aby oslabili záporný efekt hranic a zlepšili všední život místních obyvatel.¹⁸

2.2.1 Potřeba koordinace přeshraniční spolupráce

Po 2. světové válce byla spolupráce navazována ve francouzsko-německém, nizozemsko-německém pohraničí a ve skandinávských zemích. Tehdy země ještě neměly odpovídající zákonné dokumenty a žádné kompetence. Což vedlo ke vzniku sdružení obcí a regionálních sdružení, jejichž společným zájmem bylo zlepšit a koordinovat přeshraniční spolupráci. V roce 1958 byla založena na hranicích Německa a Nizozemska první institucionální forma přeshraniční spolupráce tzv. EUREGIO. Tyto *průkopnické skupiny* vytvářely přeshraniční svazy v podobě euroregionů.¹⁹ Začaly se řešit problémy v těchto oblastech:

- veřejná správa, odlišné správní struktury, organizace a metody plánování,
- daně, budování silnic, dojíždění za prací,
- technické zázemí, infrastruktura a životní prostředí,
- uznání kvalifikací, veřejné služby.

Problémy ve veřejných službách ovlivnily chybné alokace investic na obou stranách hranice a docházelo ke každodenním nesrovnalostem. Proto byla potřeba, aby správní a politické subjekty zajistily omezení či odstranění hraničních překážek. Této potřeby se regiony držely během 70. a 80. let 20. století za pomoci *Sdružení (Asociace) evropských*

---

¹⁸ WILAM, Petr. *Podpora přeshraniční spolupráce v Evropské unii a v asociovaných zemích*. 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita, 2004. Systém celoživotního vzdělávání Moravskoslezska. ISBN 80-704-2909-7.

¹⁹ Lze chápat jako demokraticky organizované instituce, zaměřené na přeshraniční spolupráci.

příhraničních regionů (AEBR), podpory Rady Evropy²⁰, Evropské komise²¹ a národních vlád.

2.2.2 Vývoj přeshraniční spolupráce od konce 80. let 20. století

Vývoj států východní a střední Evropy se začal lišit až od konce 80. let, kdy politické a hospodářské změny vytvořily příznivější prostředí pro přeshraniční spolupráci. Do té doby byly hranice těchto zemí, především vůči západoevropským zemím, téměř uzavřené. Změny ovlivnily evropské příhraniční regiony, a tak docházelo k odstraňování vnitřních hranic uvnitř EU a přesun jejich funkcí na vnější hranici Unie. Byla zde i snaha navázat přes vnější hranice EU myšlenkové, politické, kulturní i hospodářské kontakty se třetími zeměmi. Hranice se tak na počátku 90. let stávají více průchozí a ztrácejí svou národně státní izolovanost. Existují však území, kde hospodářské a sociální rozdíly vyžadují mimořádnou pozornost a je nutné odstranit problémy, které vedou ke zpomalení evropské integrace. V zemích tzv. východního bloku byla přeshraniční spolupráce přijata s rozpaky a vyžadovala mnohem pečlivější a ohleduplnější přístup.²²

Evropské Společenství mělo zcela jiné nároky na strukturu spolupráce, než tomu bylo u zemí, které přecházely z centrálně plánované ekonomiky na tržní strukturu. Hlavní rozdíly byly:

- **ve způsobu vzniku** - kdy spolupráce v západní Evropě vznikala svévolně a díky vlastnímu státnímu úsilí byla spolupráce zakotvena a zlegalizována. Kdežto v postkomunistických zemích probíhala za intervence a dohledu EU,
- **ve funkci přeshraničních struktur** - zatímco západoevropské programy jsou, co se týče zájmů a oblastí, dosti rozsáhlé, středoevropské a východoevropské programy se zaměřují na užší specifické oblasti,
- **v právním statutu a legálních kompetencích** - právní status v západní části Evropy tvoří nejčastěji multilaterální a bilaterální dohody mezi účastnickými zeměmi a dochází k zapojení regionálních subjektů do institucionálních struktur. Spolupráce ve střední a východní oblasti byla položena zejména na soukromoprávních

---

²⁰ Rada Evropy je mezinárodní celoevropská organizace, která zajišťuje spolupráci členských států zejména v oblasti podpory demokracie a ochrany lidských i sociálních práv a svobod. Vznikla v roce 1949, sídlo má ve Štrasburku a má 47 členských států. ČR je členem od roku 1993.

²¹ Zastupuje a hájí zájmy Unie jako celku. Připravuje návrhy nových evropských právních předpisů a má na starosti provádění politik EU a využívání finančních prostředků Unie.

²² WILAM, Petr, ref. 18

úkonech, které měly poměrně nízkou právní legitimitu. O zapojení regionálních úředníků zde nelze hovořit.²³

2.3 Principy přeshraniční spolupráce

Přeshraniční spolupráce v EU vychází z principů *partnerství*, *subsidiarity*, *rozvojové koncepce a strategií a struktur pro přeshraniční spolupráci*. Probíhá na základě principu spolupráce na různých úrovních počínaje Evropskou unií přes národní, regionální až po místní úroveň - vertikálně (vertikální partnerství) a zároveň horizontálně (horizontální partnerství). Hlavní úloha spočívá v přenesení co největšího počtu pravomocí na regionální a lokální instituce a ve vytváření rozvojových koncepcí strategií.

Princip partnerství se skládá z *vertikálního a horizontálního partnerství*. Vertikální představuje vztah mezi úrovní EU, národní, regionální a místní úrovní. Toto partnerství má stávající struktury doplňovat, nikoliv s nimi soutěžit. Horizontální partnerství tvoří vztah mezi partnery po obou stranách hranice. Tito partneři si musí být rovni bez ohledu na geografickou či hospodářskou velikost země a také nesmí být vnímán parametr, jako je například počet obyvatel.

Dle zkušeností můžeme usoudit, že přeshraniční spolupráce je neefektivnější v oblastech, kde iniciativu převezmou regionální či místní činitelé. Tento přístup a respektování principu partnerství umožňuje spolupráci na základě *principu subsidiarity*. Subsidiarita znamená posilování regionálních a místních institucí co by nejvhodnější správní úrovně pro přeshraniční spolupráci. Regionální a místní instituce umí lépe vyrovnat rozdíly ve strukturách a kompetencích po obou stranách hranice, právě díky tomu, že znají specifické situace ve svých oblastech a mají k nim nejblíže.

Cílem *přeshraničních rozvojových koncepcí* je poskytování informací a analýz pro dlouhodobý a integrovaný přístup, který definuje priority rozvoje a konkrétní cíle, v jejichž rámci mohou být realizovány jednotlivé projekty. Poté se z těchto dlouhodobých strategií vyvíjejí krátkodobé operační programy, které také berou v úvahu příslušné národní plány a určují úkoly a potřeby přeshraniční spolupráce. Partneři nejdříve identifikují společné problémy, které přispívají k negativním vlivům hranice a poté najdou společný potenciál

---

²³ DOČKAL, Vít. *Přeshraniční spolupráce na východních hranicích České republiky: Růžový obláček a hrana reality*. Brno: Mezinárodní politologický ústav, 2005. ISBN 80-210-3751-2.

pro rozvoj. To vše většinou na základě SWOT²⁴ analýzy, což je metoda, která identifikuje slabé a silné stránky, příležitosti a hrozby určité zájmové oblasti. Poté jsou podrobněji určeny priority a oblasti činnosti, které jsou i časově blíže specifikovány a následně jsou odvozeny operační programy přeshraniční spolupráce.

Aby přeshraniční spolupráce fungovala tak, jak se předpokládá, je nutné vybudovat odpovídající *přeshraniční struktury*, což představuje spojení již existujících partnerů a organizací na regionální a místní úrovni a vytvoření trvalých podmínek ke spolupráci. Vznik přeshraničních struktur může být ovlivněn jak ochotou partnerů spolupracovat, tak i legislativní strukturou a rozdílnými pravomocemi sousedních zemí.²⁵

Přeshraniční spolupráce by měla být prováděna co nejbližší občanům, tedy na místní a regionální úrovni, což zaručí její efektivitu. Při spolupráci je zásadní respektovat principy partnerství a subsidiarity a dbát na to, aby struktury nevznikaly samoučelně, ale vždy za nějakým vytyčeným cílem.

2.4 Právní rámec přeshraniční spolupráce

Regionální a místní orgány se potýkaly s určitým omezením, protože neexistovalo jednotné veřejné právo a legislativní systémy byly různě liberální v uznávání zákonných pravomocí. Byla tedy zapotřebí existence dohod, úmluv a dalších právních nástrojů.

V rámci zjednodušení spolupráce existují tyto typy dohod:

Multilaterální smlouva patří k nejdůležitějším a nejstálejším nástrojům, které mají poskytnout rámec pro přeshraniční spolupráci. Za první významnou mezistátní smlouvu v rámci regionální integrace je považována *Helsinská smlouva* z roku 1962, kdy se signatáři zavazují spolupracovat v oblasti práva, kultury, technické infrastruktury, životního prostředí a jeho ochrany. *Severská smlouva* z roku 1977, uzavřená mezi severskými zeměmi za účelem přeshraniční spolupráce. Další, uzavřená pod záštitou mezinárodních orgánů je *Madridská rámcová úmluva o přeshraniční spolupráci* z roku 1980, kterou podepsalo přes 33 zemí. I tak jsou smlouvy stále limitovány, protože jsou pouze rámcem, který vyžaduje přenesení do národních zákonů, ale nemají charakter přímo smluv o přeshraniční spolupráci. Vznik přímých smluv znemožňují rozdíly v regionálních

---

²⁵ WILAM, Petr, ref. 18

a místních strukturách a právních systémech signatářských zemí. V praxi vedla tato neúplná smlouva k podpisu dalších smluv o přeshraniční spolupráci.

Madridská rámcová úmluva o přeshraniční spolupráci

Rada Evropy vytvořila Evropskou rámcovou úmluvu přeshraniční spolupráce, známou také jako *Madridskou úmluvu*, která přinesla zásadní změny ve vymezení přeshraniční spolupráce. Signatáři této Úmluvy byly členské státy Rady Evropy a podepsána byla dvaceti zeměmi v květnu 1980 v Madridu a v platnost vešla roku 1981. Česká republika tuto Úmluvu podepsala v pořadí jako 26. členský stát Rady Evropy roku 1998.

Smluvní státy vyjadřují vůli usnadnit přeshraniční spolupráci na konsensuálním základě, která plyne z potřeb a zájmů územních orgánů veřejné správy. Státy si tedy nesmí bránit v uzavírání jakýchkoliv dohod a smluv, které budou nezbytné pro dosažení cílů.

V preambuli Úmluvy signatáři berou ohled na cíl Rady Evropy dosáhnout větší jednoty mezi svými členy a dále *„berou ohled na minulé zkušenosti, jež dokazují, že spolupráce mezi místními a regionálními orgány v Evropě usnadňuje jejich činnost při efektivním plnění jejich úkolů a zároveň i přispívá ke zdokonalování a rozvoji příhraničních oblastí, s pevným rozhodnutím podporovat takovou spolupráci a přispět tímto způsobem k ekonomickému a sociálnímu rozvoji příhraničních oblastí v duchu přátelství, jež spojuje národy Evropy.“*²⁶

V hlavní části se strany zavazují v rámci svých národních zákonů k odstraňování právních správních a technických obtíží při přeshraniční spolupráci a k předávání odpovídajících informací ostatním smluvním stranám, svým vlastním regionálním a místním orgánům a Radě Evropy.²⁷ V článku 2, odstavci 1 Úmluvy se pod termínem přeshraniční spolupráce rozumí: *„jakékoliv společně odsouhlasené akce, jejichž cílem je propagovat a podporovat dobré sousedské vztahy mezi územními společenstvími nebo úřady v pravomoci dvou nebo více smluvních stran, jakož i uzavírání jakýchkoliv dohod a smluv, které budou nezbytné pro dosažení uvedených cílů. Přeshraniční spolupráce bude*

---

²⁶ ÚŘAD VLÁDY ČR. Evropská rámcová úmluva o přeshraniční spolupráci mezi územními orgány, série evropských úmluv č. 106 [online]. 2013 [cit. 2013-12-20]. Dostupné z: <https://isap.vlada.cz/dul/cesty.nsf/7f723857997b924bc1257926004bd509/673c05a558563cf7802566d7002fff15?OpenDocument>

²⁷ WILAM, Petr, ref. 18

probíhat v rámci pravomocí jednotlivých územních společenství nebo úřadů, jež jsou stanoveny právními normami jednotlivých států. Tato úmluva nemůže měnit rozsah a podstatu těchto pravomocí.“²⁸

Roku 1995 byl podepsán *Dodatkový protokol* k Madridské úmluvě, který navrhuje modelové smlouvy a dohody o přeshraniční spolupráci upravené pro potřeby regionálních a místních orgánů. V článku č. 3 se píše, že: „*Dohoda o přeshraniční spolupráci uzavíraná územními společenstvími nebo úřady může vést k vytvoření orgánu přeshraniční spolupráce, který může nebo nemusí mít právní subjektivitu. Tato dohoda bude specifikovat, zda má být tento orgán vzhledem k úkolům, které mu jsou přiděleny, a vzhledem k ustanovením národního práva, považován za veřejnou nebo soukromou právnickou osobu v rámci národních právních rámců, ke kterým územní společenství nebo úřady, které dohodu uzavřely, náleží.*“²⁹

Smlouva se dále zabývá různými modely mezistátních dohod a rámcových smluv. V první skupině je pět vzorů **mezistátních dohod**:

- vzor mezistátní dohody o podpoře přeshraniční spolupráce,
- o regionálních přeshraničních konzultacích,
- o místních přeshraničních konzultacích,
- o smluvní přeshraniční spolupráci mezi místními úřady,
- o orgánech přeshraniční spolupráce mezi místními úřady.

Druhá skupina rámcových dohod se týká **návrhů dohod, statutů a smluv uzavíraných mezi místními úřady**:

- návrh dohody mezi místními úřady o ustavení konzultační skupiny,
- o koordinaci při řízení přeshraničních místních veřejných záležitostí,
- o ustavení soukromoprávních přeshraničních asociací,
- o dodávkách nebo poskytování služeb mezi místními orgány příhraničních oblastí (soukromoprávní typ),
- o dodávkách nebo poskytování služeb mezi místními orgány příhraničních oblastí (veřejnoprávní typ),

---

²⁸ WILAM, Petr, ref. 18

²⁹ Tamtéž.

- návrh dohody mezi místními úřady o ustavení orgánů zajišťující přeshraniční spolupráci.³⁰

V roce 1998 vešel v platnost dodatkový protokol k Madridské smlouvě, který obhájí zřizování stálých institucí pro přeshraniční spolupráci buďto s veřejnoprávním nebo soukromoprávním charakterem.

Bilaterální smlouvy pokrývají možnost přeshraniční spolupráce především mezi státními orgány skrze protokoly a dohody. Tento typ spolupráce je založen na vytváření mezistátních komisí, které operují v různých zeměpisných oblastech, mají různé plány činnosti a podporují spolupráci v oblastech územního plánování. Dohody umožňují regionálním orgánům zapojení do spolupráce mezi státními orgány. Pokud se jedná o regionální a místní orgány, uzavírají mezinárodní dohody na úrovni svých pravomocí. Dohody pod vedením státních orgánů schvaluje či vetuje stát. Státy se mohou svobodně rozhodnout, zda dohody podepsat. Mezi významné smlouvy řadíme:

- Konvence Beneluxu - v platnosti od roku 1991, zahrnuje země Beneluxu³¹,
- Německo - holandská přeshraniční smlouva,
- Vídeňská dohoda mezi Itálií a Rakouskem,
- Karlsruhská dohoda - mezi Německem, Francií, Lucemburskem a Švýcarskem,
- Bayonnská dohoda - mezi Francií a Španělskem.³²

Dohody na regionální a místní úrovni neboli mezistátní dohody otevřely cestu pro přeshraniční spolupráci mezi regiony, která je založená na dohodách a smlouvách, jež se obvykle řídí veřejným právem, to znamená ve shodě s autoritou státu. Podepsány byly pracovní protokoly, které vedly k vytvoření pracovních sdružení³³ na vnitřních a vnějších stranách hranice Evropské unie. Takováto sdružení vytvářejí pracovní skupiny v nejdůležitějších oblastech, jako je životní prostředí a jeho ochrana, doprava a cestovní ruch.

---

³⁰ WILAM, Petr, ref. 18

³¹ Belgie, Nizozemí, Lucembursko

³² NETOLICKÝ, Václav, ref. 16

³³ Např. Communauté de Travail des Pyrénées-CTP, Communauté de Travail des Alpes Occidentales-COTRAO, Communauté de Travail du Jura.CTJ

2.5 Euroregiony jako významný subjekt přeshraniční spolupráce

Výsledkem navazování přeshraničních kontaktů bylo postupné vytváření euroregionů. Euroregiony představují nejúčinnější formu přeshraniční spolupráce a usnadňují přístup k dotacím z fondů EU.

2.5.1 Vymezení pojmu euroregion

V roce 1958 bylo kolem Gronau na německo-nizozemské hranici založeno EUREGIO, což byla první vyspělá institucionální forma přeshraniční spolupráce skládající se z měst a obcí. Od něj je i odvozen obecnější název podobných struktur, tedy euroregiony. Termín *euroregion* či *evropský region* označuje regionální formu spolupráce přes hranice, která se zabývá hospodářskou oblastí, sbližováním zemí Evropy, řešením společných problémů, prosazováním společných zájmů a zvýšením životní úrovně obyvatel žijících v pohraničních oblastech. Euroregiony vznikají a pracují na principu dobrovolnosti a překonávají nevýhody okrajových poloh příhraničních oblastí.

Euroregiony jsou skutečnými právními osobami vytvořenými za účelem mnohostranné přeshraniční spolupráce s rozsáhlými oprávněními. Podle Asociace evropských příhraničních regionů euroregiony identifikují tato kritéria:³⁴

- představují sdružení regionálních a místních institucí po obou stranách hranice někdy s parlamentním shromážděním,
- je to přeshraniční organizace, která má trvalý sekretariát s odborným a administrativním týmem a s vlastními finančními prostředky,
- podle soukromého práva jsou založeny na účelových národních svazech (non-profit-making associations) a nadacích po obou stranách hranice v souladu s platnými vnitrostátními předpisy,
- podle veřejného práva jsou založeny na základě mezistátních dohod, které upravují členství ostatních institucí.

V některých případech se pojem euroregion vůbec nepožívá, například územní společenství Švýcarska, Itálie a Rakouska pod názvem „Nova Raetia“. Pojem euroregion se také používá pro vnitrostátní pohraniční asociace tvořené z krajů a obcí, jako je tomu u

---

³⁴ COUNCIL OF EUROPE. Euroregions. *Coe.int*. [online]. 2013 [cit. 2013-12-10]. Dostupné z: http://www.coe.int/t/dgap/localdemocracy/areas_of_work/transfrontier_cooperation/euroregions/what_is_EN.asp

českého *euromregionu Labe*, německého *euromregionu Egrensis a Inn-Salzach* (Sdružení bavorských obcí).³⁵

Podle Pavla Brandy (2009) můžeme euromregion vnímat ze dvou pohledů.³⁶

- *geograficky* - jako území, kde se odehrává spolupráce,
- *institucionálně* - jako organizaci, která byla zřízena za účelem rozvoje této přeshraniční spolupráce,

Z pohledu širě můžeme euromregion označit za:

- *jednu z národních částí přeshraničního euromregionu*,
- *celý přeshraniční euromregion*.

Úhel pohledu národní vs. přeshraniční můžeme aplikovat na geografickou a institucionální variantu. Následně nám vznikne matice pojmu euromregion a každá ze čtyř variant má odlišný význam, jak ukazuje tabulka 2.1.

Tabulka 2.1: Významová matice pojetí euromregionu

Vnímání euromregionu	Geografický	Institucionální
Národní	Území, kde působí národní část euromregionu (z něhož pocházejí členové národní části euromregionu)	Samotný právní subjekt sdružující členy národní části euromregionu (většinou sdružení mající právní subjektivitu)
Přeshraniční	Přeshraniční území, ve kterém se odehrává přeshraniční spolupráce (skládající se ze všech národních částí)	Přeshraniční organizace či instituce sdružující národní sdružení se společnými orgány (často bez právní subjektivity)

Zdroj: Branda, 2009, s. 73, vlastní zpracování

„Z geografického hlediska tak můžeme mít na mysli území jedné národní části euromregionu či celé přeshraniční území. Převažuje většinou přeshraniční aspekt.

Z hlediska institucionálního hovoříme buď o národní části jako o instituci či organizaci nebo máme na mysli instituci přeshraniční se svými společnými orgány. Jak je z

³⁵ COUNCIL OF EUROPE, ref. 34

³⁶ BRANDA, Pavel. Euromregiony v České republice, komparativní analýza. *Současná Evropa*, 2009, roč. 12, č. 1, s. 102. ISSN 1804 - 1280. Dostupné také z: www.vse.cz/polek/download.php?jnl=se&pdf=63.pdf

následující analýzy patrné, nemá tato přeshraniční instituce většinou svoji vlastní právní subjektivitu. Z hlediska institucionálního tedy převažuje spíše národní aspekt.“ (Branda 2009, s. 73)

2.5.2 Úloha euroregionů

Euroregiony fungují na základě strategické spolupráce zaměřené na další rozvoj a vyrovnání rozdílných struktur a kompetencí na obou stranách hranice. Vymezují pracovní oblasti dle společných zájmů, zabývají se každodenními oblastmi života, jako je bydlení, práce, volný čas a kultura. Realizují a implementují do praxe smlouvy, dohody a ujednání, které byly uzavřeny na evropské úrovni a mezi jednotlivými státy. Dalším hlavním posláním je poskytování poradenství, podpora a koordinace přeshraniční spolupráce v oblastech dopravy, hospodářského a agrárního rozvoje, zdravotnictví, školství, ochrany životního prostředí, ochrana při katastrofách, bezpečnost aj.³⁷

2.6 Podpora přeshraniční spolupráce v EU od roku 1990 do roku 2006

Přeshraniční spolupráce je realizovaná pomocí operačních programů přeshraniční spolupráce a z většiny financována ze strukturálních fondů, vlastní příspěvek příjemce dotace musí být minimálně 10 %. Programy Evropské unie zaměřující se na přeshraniční spolupráci jsou systémovým nástrojem určeným k zajištění vyváženého a udržitelného rozvoje evropských příhraničních oblastí. Přeshraniční spolupráce je přímá sousedská spolupráce regionálních a místních orgánů podél hranic. Programy jsou v gesci ministerstev jednotlivých zemí.

V 90. letech 20. století začaly vznikat iniciativy jako výraz zvýšeného zájmu EU o řešení problémů příhraničních oblastí. Rozdíly a problémy byly tak výrazné, že si vyžádaly specifický přístup v rámci iniciativ.

Prvním z nástrojů podpory Společenství byla iniciativa *Interreg I*, která probíhala v letech **1991-1993**, týkala se příhraničních regionů a podporovala 31 operačních programů po obou stranách hranice EU. Projekty se v rámci iniciativy soustředily na podporu životního prostředí, dopravy, obchodu, rozvoje venkova a školství v zaostalých regionech Evropské unie.

---

³⁷ WILAM, Petr, ref. 18

V následujícím programovém období **1994-1999** na tuto iniciativu úspěšně navázala iniciativa *Interreg II*, která rozšířila svou působnost díky pozitivním ohlasům. Tato iniciativa se týkala tří oblastí:

Interreg IIA - se jako hlavní oblast zaměřoval na přeshraniční spolupráci,

Interreg IIB - jehož cílem bylo dokončit výstavbu vybraných energetických sítí,

Interreg IIC - se zaměřoval na nadnárodní činnost v prostorovém plánování.

V rámci celé iniciativy bylo schváleno 59 operačních programů a prvně byly zahrnuty všechny příhraniční regiony podél hranic Unie.

V období **2000-2006** navázal program *Interreg III*, jež má tři části (A, B, C). Část A se týká přeshraniční spolupráce a navazuje na iniciativy Interreg I a IIA, část B je zaměřena na nadnárodní spolupráci navazuje na Interreg IIC a část C podporuje meziregionální spolupráci, což je zcela nová oblast, reagující na rozšíření prostoru pro spolupráci. Cíle oblastí můžeme popsat následovně:

Oblast A - přeshraniční spolupráce, která povede k rozvoji přeshraničních hospodářských a sociálních center na základě strategií udržitelného územního rozvoje.

Oblast B - nadnárodní spolupráce mezi národními, regionálními a místními orgány s cílem podpořit vyšší stupeň územní integrace velkých skupin evropských regionů.

Oblast C - meziregionální spolupráce vedoucí k lepší efektivitě politik a nástrojů regionálního rozvoje a soudržnosti.

Finanční pokrytí poskytl především ERDF, ale i Komise a samotné členské státy. Rozpočet činil téměř 4,9 mil. euro^{38 39}.

Aby byla zesílena spolupráce a podpořena integrace v zemích střední a východní Evropy, dle inspirace iniciativou Interreg, roku 1994 vytvořila EU v rámci programu Phare⁴⁰ iniciativu pro přeshraniční spolupráci - *Phare CBC (Cross-Border Cooperation Initiative)*. Program byl určen na podporu rozvoje příhraničních regionů v *nečlenských zemích* EU. Ve svém počátku se týkal pouze příhraničních oblastí sousedících s členskými

---

³⁸ V cenách roku 1999.

³⁹ EUROPEAN COMMISSION. Interreg III Financing. *Europa.eu* [online]. 2013 [cit. 2013-12-20]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/interreg3/finan/finan_en.htm

⁴⁰ Fond Phare byl založen v roce 1989 původně pouze pro Polsko a Maďarsko, avšak postupně i další přistupující země začaly čerpat z tohoto fondu. Z fondu Phare byly financovány projekty, které napomáhaly překlenout hospodářskou a politickou propast mezi zeměmi bývalého východního bloku a západní Evropy.

zeměmi EU, ale od roku 1999 byl rozšířen i na příhraniční území kandidátských zemí. Musela být přijata směrnice, která si žádala zkvalitnění přeshraniční technické infrastruktury, jako je zkvalitnění silničního propojení a hraničních přechodů, řízení odpadového hospodářství, podpora turistiky a zlepšení předávání informací mezi příhraničními regiony. Po vstupu zemí do EU cíle programu naplňovala Iniciativa Společenství Interreg IIIA, ze kterého země následně čerpaly finanční prostředky.⁴¹

Mezi další projekty podpory přeshraniční spolupráce patřil program *Phare CREDO*, který vznikl v roce 1996 s cílem podpořit spolupráci na hranicích středoevropských států a států vzniklých po rozpadu SSSR⁴². K hlavním úkolům programu patří podpora dobrých sousedských vztahů, sociální stability a hospodářského rozvoje přeshraničních regionů. Projekty jsou realizovány v různých odvětvích, jako je hospodářský rozvoj, životní prostředí, lidské zdroje, služby či oblast sociálně-kulturní spolupráce.⁴³

Další finanční podpora přeshraniční spolupráce byla v rámci programu *Tacis CBC* poskytována zemím východní Evropy, které sousedí se zeměmi EU nebo se státy střední Evropy. Jednalo se o přeshraniční spolupráci s Ruskem, Běloruskem, Ukrajinou a Moldávií. Program Tacis CBC se soustředil především na podporu příhraničních infrastrukturálních sítí, podporu soukromého sektoru, ochranu životního prostředí a přírodních zdrojů a pomoc při hospodářském vývoji.⁴⁴

Iniciativa CARDS, která vznikla v roce 2000, měla pomoci zemím na západě Balkánu - Albánii, Bosně a Hercegovině, Černé Hoře, Srbsku a Makedonii. Program podporoval vzájemnou přeshraniční spolupráci, spolupráci mezi zeměmi a Evropskou unií a také mezi nimi a kandidátskými zeměmi EU.

Program MEDA se zabýval finanční a technickou podporou nečlenských zemí ve Středomoří. Uplatněn byl v pohraničních oblastech Španělska a Maroka, Řecka a Kypru, Řecka a Turecka.

Projekt LACE byl zaměřen na tvorbu vazeb pro evropské příhraniční regiony. Vytvářel síť mezi odborníky, kteří byli zapojeni do přeshraniční spolupráce, dále

---

⁴¹ EUROREGION SILESIA. O programu PHARE CBC. *Euroregion-Silesia.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-12-26]. Dostupné z: http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id=programy-EU-PHARE-CBC-o-programu

⁴² Svaz sovětských socialistických republik

⁴³ WILAM, Petr, ref. 18

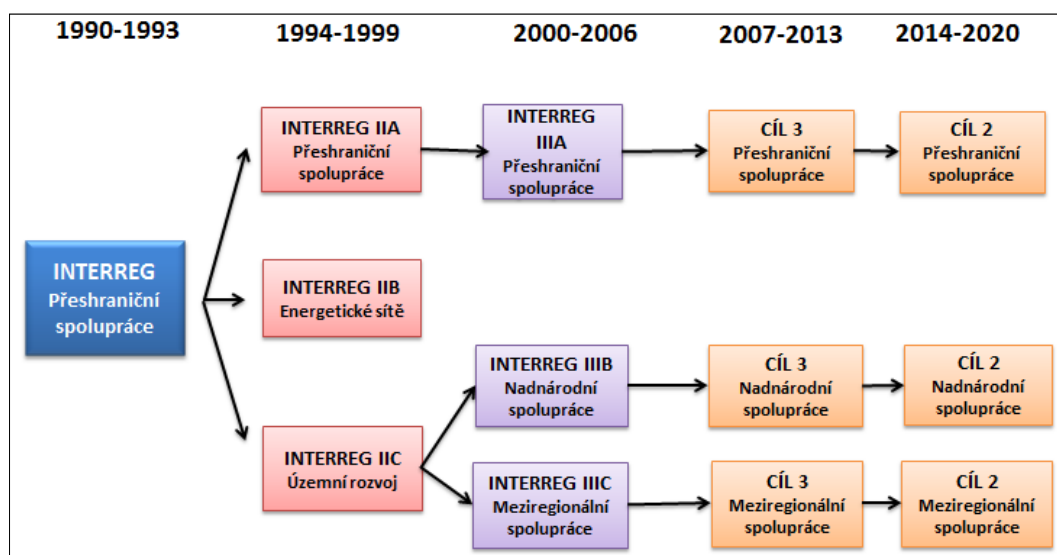
⁴⁴ EUROPEAN COMMISSION. TACIS Cross Border Cooperation (CBC). [online]. 2001 [cit. 2013-12-30]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/agriculture/rur/leader2/rural-en/euro/p8-1-6.pdf>

organizování pracovních setkání, konferencí a seminářů, výměna zkušeností z přeshraniční spolupráce a tvorba webových stránek.⁴⁵

2.7 Podpora přeshraniční spolupráce v programovém období 2007-2013

V programovém období 2007-2013 byla iniciativa Společenství Interreg zahrnuta do cíle Evropská územní spolupráce, která získala konečně silnější postavení a vliv. Obsahuje všechny formy spolupráce⁴⁶, program ESPON 2013 a Interact II. V programovém období 2014-2020 se formy spolupráce plní v rámci Cíle 2, jak uvádí graf 2.1.

Graf 2.1: Nástroje podpory přeshraniční spolupráce EU v letech 1990-2020

Zdroj: Centrum pro regionální rozvoj ČR, 2009, Strukturální fondy, 2013, vlastní zpracování

Přeshraniční spolupráce je realizována pomocí operačních programů přeshraniční spolupráce. V EU je přeshraniční spolupráce realizována celkem pomocí 52 operačních programů. Vždy se týkají hraničních regionů NUTS III⁴⁷ sousedících s regiony v jiném členském státu.

⁴⁵ WILAM, Petr, ref. 18

⁴⁶ Nadnárodní, přeshraniční a mezuregionální spolupráce.

⁴⁷ NUTS je označení normalizované klasifikace územních celků v České republice pro potřeby Eurostatu a ČSÚ, NUTS III je označení pro kraje v ČR.

Finanční prostředky lze žádat na⁴⁸:

- *podporu podnikání, vědy a výzkumu* - MSP (malé a střední podniky) budou motivovány k aktivnější přeshraniční spolupráci se subjekty ze stejného sektoru,
- *rozvoj lidských zdrojů* - vzdělávací instituce získají podporu na organizaci vzdělávacích a školicích kurzů, které zvýší kvalifikovanost obyvatel v příhraničních oblastech, podpoří zaměstnanost v regionech a budou mít přeshraniční dosah, např. vzdělávání v oblasti služeb, obchodu, cestovního ruchu či jazyků,
- *podporu cestovního ruchu a zachování tradic,*
- *rozvoj území a životního prostředí,*
- *zlepšení dopravy a dostupnosti*

Žadatelé mohou být: územní samosprávné celky na všech úrovních, organizace zřizované státem, nestátní neziskové organizace, podnikatelé, Euroregiony, nadace nadační fondy, vysoké školy a jiné vzdělávací instituce, hospodářské a agrární komory, kulturní instituce, zdravotnická a sociální zařízení, církve.⁴⁹

2.8 Podpora přeshraniční spolupráce v programovém období 2014-2020

Dne 19. listopadu 2013 byl Evropským parlamentem přijat finanční rámec pro politiku soudržnosti na období 2014-2020 pro všech 28 členských zemí EU. Evropská komise navrhla řadu změn ohledně formy a zavádění politiky soudržnosti např.: zaměření se na priority **strategie Evropa 2020**⁵⁰ a propojení kohezní politiky, na inteligentní a sociální růst, udržitelný rozvoj, odměňování výkonu, podpora integrovaného programování, sledování dosahování dohodnutých cílů, posilování územní soudržnosti, znovuzavedení **pravidla n+3**⁵¹ pro časovou způsobilost výdajů, zpřísnění pravidel pro vyplácení záloh členským státům a další. Komise se ve svém návrhu rozhodla, že politika

---

⁴⁸ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Operační programy přeshraniční spolupráce. *Mmr.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-12-30]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Evropska-unie/Strukturalni-fondy/Programovaci-obdobi-2007-2013/Programy-Dotace/Programy-pro-mistni-samospravu/Operacni-programy-preshranicni-spoluprace>

⁴⁹ Tamtéž.

⁵⁰ Evropa 2020 je desetiletá strategie, jejímž cílem je dosáhnout hospodářského růstu, který bude inteligentní, udržitelný a inkluzivní. Strategie zahrnuje pět ambiciózních cílů týkajících se zaměstnanosti, výzkumu, vzdělávání, snižování chudoby, a také otázek změny klimatu a energetiky. Strategie bude úspěšná pouze tehdy, pokud budou o její realizaci usilovat všechny zainteresované subjekty na vnitrostátní i celoevropské úrovni.

⁵¹ Pravidlo n+3 stanovuje, že projekt musí být realizován maximálně do 3 let od jeho schválení.

soudržnosti bude základním bodem rozpočtového balíčku a zdůraznila její vedoucí úlohu v rámci provádění strategie Evropa 2020. Mění se také chápání regionů a vzniká tak nová kategorizace regionů na regiony *méně rozvinuté, přechodové a více rozvinuté*^{52, 53}.

Celková finanční alokace pro **podokruh 1b - Hospodářská, sociální a územní soudržnost** pro období 2014-2020 bude **325,1 mld. EUR** a v rámci podokruhu 1a bude poskytnuto **29,29 mil. EUR plus 10 mil. EUR z Fondu soudržnosti** na financování nového *nástroje pro propojení Evropy*, který se bude zabývat přeshraničními projekty v oblasti energetiky, dopravy a informačních technologií. Rozpočet je oproti předešlému období o pár miliard nižší.⁵⁴

Tabulka 2.2: Víceletý finanční rámec pro politiku soudržnosti v období 2014-2020 (v cenách roku 2011)

Finanční rámec na období 2014-2020 (podokruh 1b)	v mld. EUR
Méně rozvinuté regiony	164,3
Přechodné regiony	31,7
Více rozvinuté regiony	49,5
Územní spolupráce	8,9
Fond soudržnosti	66,4
Zvláštní přiděly pro nejvzdálenější a řídké osídlené regiony	1,4
Pomoc nejchudším osobám	2,5
Iniciativa zaměřená na zaměstnanost mladých lidí	6
Nástroj pro propojení Evropy (podokruh 1a)	29,3⁵⁵

Zdroj: Evropská Komise, 2013, vlastní zpracování

⁵² Regiony se zařazují do kategorií podle jejich ekonomické vyspělosti. Méně rozvinuté regiony tvoří takové regiony NUTS 2, jejichž HDP/obyv. (v PPS) nedosahuje 75 % průměru HDP EU-27. Přechodové regiony, jsou takové regiony NUTS 2, jejichž HDP/obyv. (v PPS) se pohybuje v rozmezí 75-90 % průměru HDP EU-27. Více rozvinuté regiony jsou definovány jako regiony, jejichž HDP/obyv. dosahuje více než 90 % průměru HDP EU-27.

⁵³ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Příprava období 2014-2020. *Mmr.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-12-30]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Evropska-unie/Kohezni-politika-EU/Kohezni-politika>

⁵⁴ EVROPSKÁ RADA. Závěry víceletého finančního rámce z 8. 2. 2013 [online]. 2013 [cit. 2014-01-20]. Dostupné z: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/cs/ec/135374.pdf

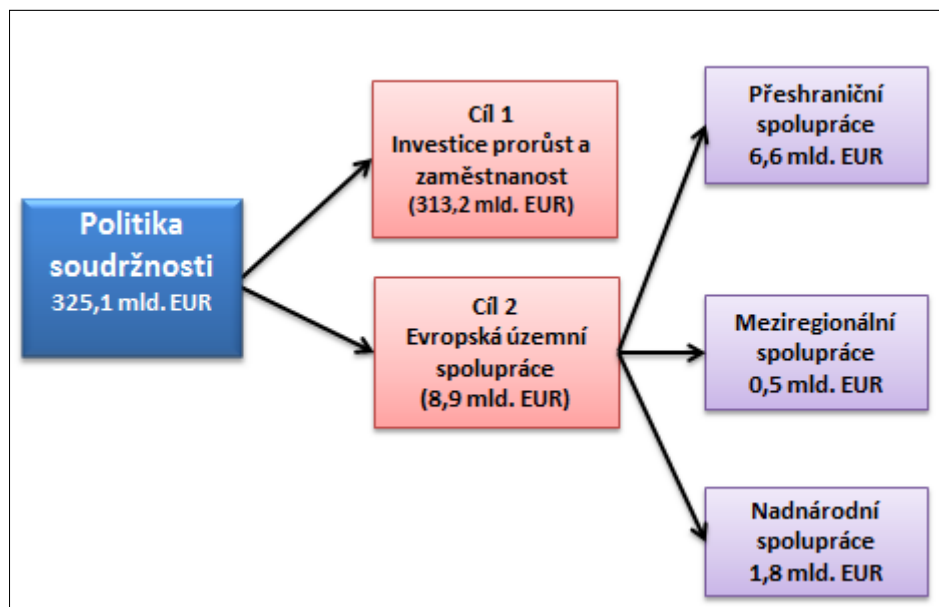
⁵⁵ Včetně částky 10 mil. EUR, která bude převedena z Fondu soudržnosti.

V **programovém období 2014-2020** má kohezní politika už jen **2 cíle**:

- Cíl 1: Investice pro růst a zaměstnanost
- Cíl 2: **Evropská územní spolupráce**

To odráží soulad se strategií Evropa 2020, podle které se všechny regiony podílejí na společném cíli - investice do pracovních pozic a růstu. Způsob a rozsah intervence se však liší dle míry ekonomického rozvoje.

**Graf 2.2: Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle politiky soudržnosti
v období 2014-2020 (v cenách roku 2011)**

Zdroj: Evropská rada, 2013, vlastní zpracování

V novém programovém období může EU v rámci politiky soudržnosti disponovat s částkou 325,1 mld. EUR. Oproti předchozímu období se rozpočet snížil o 22,3 mld. EUR. Pro Evropskou územní spolupráci byl rozpočet navýšen o 0,2 mld. EUR. Nejvíce navýšena byla částka pro přeshraniční spolupráci, a to o celou 1 mld. EUR.

3 Podpora přeshraniční spolupráce prostřednictvím OP Přeshraniční spolupráce České republiky

V této kapitole bude nastíněna historie vzniku přeshraniční spolupráce v ČR, charakterizovány jednotlivé euroregiony a popsány Operační programy Přeshraniční spolupráce na území České republiky.

3.1 Utváření přeshraniční spolupráce EU v ČR

Pro Českou republiku bylo v 80. letech 20. století zcela nemožné, aby se zapojila do přeshraniční spolupráce s některou ze západních zemí. Až po pádu železné opony v roce 1989 a následných demokratických změnách ve střední Evropě se mohly začít formovat první znaky euroregionů. Tyto změny přiměly Českou republiku k navázání kontaktů nejdříve na česko-německé hranici.

Vzhledem k tomu, že ČR nebyla ještě členskou zemí EU, využívala do roku 2003 finanční prostředky z programu Phare CBC⁵⁶ na podporu přeshraniční spolupráce. Na druhé straně hranice, tedy v členských státech EU, již existovala Iniciativa Společenství Interreg. Z celkových prostředků z programu Phare vymezených na období 2000-2006, připadalo na program Phare CBC 25 %. Pro české příhraničí bylo na toto období vyčleněno 57 mil. EUR, což představovalo 19 mil. EUR ročně. Finanční alokace na jeden rok pro jednotlivé příhraniční oblasti je znázorněna v tabulce 3.1. Nedílnou součástí byl *Společný fond malých projektů*, který se zabýval „měkkými“ neinvestičními projekty.⁵⁷

Tabulka 3.1: Roční finanční alokace Phare CBC pro české příhraničí na období 2000-2003

Příhraničí	mil. EUR	%
Česko-německé	10	52,6
Česko-polské	5	26,3
Česko-rakouské	4	21,1

Zdroj: Netolický V., 2007, vlastní zpracování

Po vstupu do EU 1. 5. 2004 mohla Česká republika čerpat finanční prostředky v rámci Iniciativy Společenství Interreg IIIA v letech 2004-2006. Došlo tak ke sjednocení programů po obou stranách hranice, což mělo velmi pozitivní vliv a na našem území

⁵⁶ Určený pro kandidátské země usilující o vstup do EU a sousedící s členskými zeměmi EU.

⁵⁷ NETOLICKÝ, Václav, ref. 16

vznikly 3 programy vymezující hranice ČR se sousedícím státem: *Interreg IIIA Česko-Slovensko, Česko-Polsko a Česko-Rakousko*. Hranice s Německem byla rozdělena do 2 programů: *Interreg IIA Česko-Bavorsko a Česko-Sasko*. Na základě rozhodnutí Evropské komise bylo stanoveno, že funkci Řídícího orgánu u programů Česko-Slovensko, Česko-Rakousko, Česko-Bavorsko a Česko-Sasko budou vykonávat příslušné úřady v partnerské zemi. Řídícím orgánem u programu Česko-Polsko bylo *Ministerstvo pro místní rozvoj* (MMR). Celkový objem přidělený Evropskou komisí pro programy Interreg IIIA na období 2004-2006 byl rozdělen dle státních hranic mezi jednotlivé programy ve výši 55 mil. EUR. Alokaci prostředků iniciativy Interreg IIIA do programů znázorňuje tabulka 3.2.

Tabulka 3.2: Alokace finančních prostředků operačních programů v rámci Iniciativy Interreg IIIA

Program	mil. EUR	%
Česko-Sasko	9,9	18
Česko-Bavorsko	8,6	15,64
Česko-Rakousko	11	20
Česko-Slovensko	9	16,36
Česko-Polsko	16,5	30
Celkem	55	100

Zdroj: Netolický V., 2007, vlastní zpracování

Obecně jako u jiných programů evropské pomoci i pro realizaci programů Interreg IIIA zde platí **pravidlo n+2**⁵⁸ zavedené Evropskou komisí. Toto pravidlo má vyvinout tlak na členské státy k plynulému alokování prostředků programů, ale i zajistit bezproblémové cash-flow⁵⁹ Komise.

3.2 Přeshraniční spolupráce EU v ČR v programovém období 2007-2013

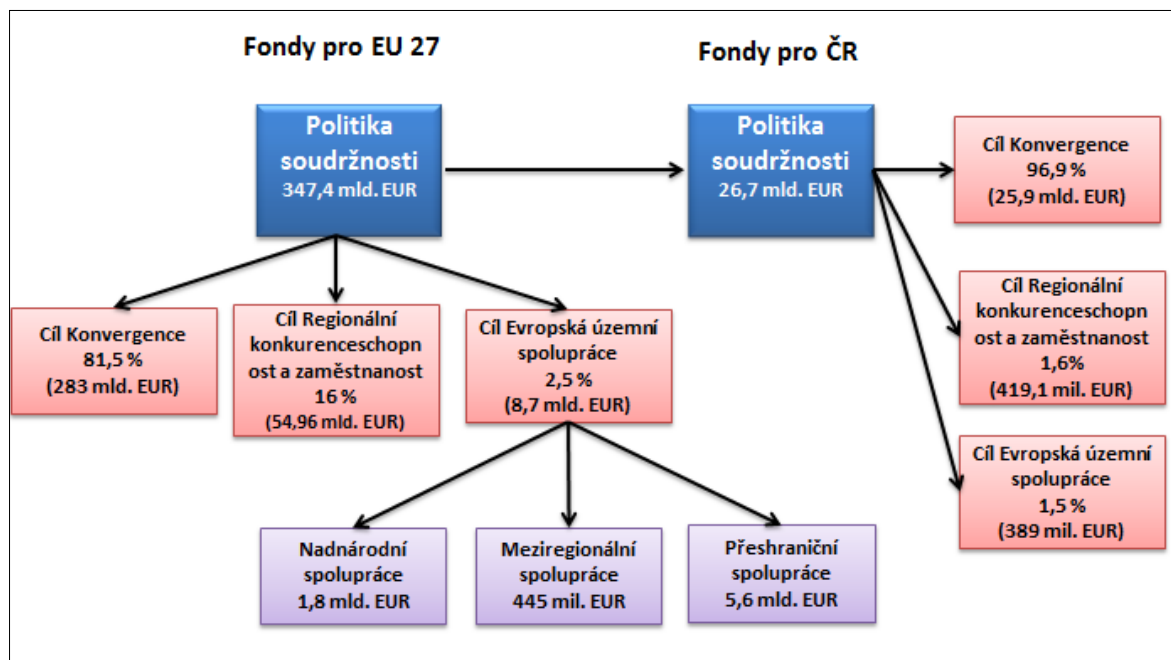
V programovém období 2007-2013 měla Česká republika možnost čerpat z evropských fondů **26,7 mld. EUR**. Pro úspěšné čerpání ČR přidala navíc přibližně 4 mld. EUR, jelikož Evropská unie financuje maximálně 85 % výdajů z aktivit uskutečněných v rámci regionální politiky.⁶⁰ V následujícím grafu 3.1 je přehledná alokace finančních prostředků pro politiku hospodářské a sociální soudržnosti EU i ČR.

⁵⁸ Pravidlo n+2 stanovuje, že projekt musí být realizován maximálně do 2 let od jeho schválení.

⁵⁹ Peněžní tok za určité období. Představuje rozdíl mezi příjmy a výdaji peněžních prostředků za dané období.

⁶⁰ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Informace o fondech EU. *Strukturální-fondy.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-01-02]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU>

**Graf 3.1: Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle politiky soudržnosti EU
v programovém období 2007-2013**

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014, vlastní zpracování

V programovém období **2007-2013** se Iniciativa Interreg transformuje do samostatného Cíle strukturálních fondů - tedy Cíl 3 Evropská územní spolupráce. V rámci Cíle 3 ČR realizovala *5 bilaterálních Operačních programů Přeshraniční spolupráce* (dále OP PS):

- OP PS Česká republika - Svobodný stát Sasko
- OP PS Česká republika - Svobodný stát Bavorsko
- OP PS Česká republika - Rakousko
- OP PS Česká republika - Slovensko
- OP PS Česká republika - Polsko

Řídícím orgánem operačních programů přeshraniční spolupráce je *Ministerstvo pro místní rozvoj* a veškeré programy jsou financovány z *ERDF*. Příspěvek z *ERDF* činí max. 85 % z celkových způsobilých výdajů, zatímco dotace ze státního rozpočtu ČR tvoří max. 5 % z celkových způsobilých výdajů příjemce dotace na české straně. Vlastní příspěvek příjemce dotace tedy musí být minimálně 10 % s možností věcného plnění. Dotace se proplácí zpětně pouze za uskutečněné výdaje, jejichž způsobilost byla zkontrolována

kontrolory. Existuje také možnost požádání o průběžné platby v průběhu realizace projektu. Neexistuje však systém zálohových plateb a účtování probíhá pouze v eurech.⁶¹

Tabulka 3.3: Alokace finančních prostředků na jednotlivé OP PS v období 2007-2013

OP PS	ERDF (mil. EUR)	ERDF (%)	Členské státy (mil. EUR)
ČR-Polsko	219,5	29,6	38,7
ČR-Sasko	207,4	27,9	36,6
ČR-Bavorsko	115,5	15,5	20,4
ČR-Rakousko	107,4	14,5	18,9
ČR-Slovensko	92,7	12,5	16,3
Celkem	742,5	100	

Zdroj: Centrum pro regionální rozvoj ČR, 2014, vlastní zpracování

Pro získání dotace musí být splněny následující podmínky.

- **Princip Vedoucího partnera (*Lead partner principle*)** - partneři projektu si zvolí svého vedoucího partnera, který bude zodpovědný za implementaci celého projektu včetně těch částí, které budou realizovat ostatní partneři.
- **Kritéria přeshraniční spolupráce** - společná příprava projektu, společná realizace projektu, společné spolufinancování a společný personál. Musí být splněna minimálně dvě z těchto čtyř kritérií.
- **Dopad na území programu** - projekt musí mít významný pozitivní dopad na území obou členských států vymezená v jednotlivých operačních programech přeshraniční spolupráce.
- **Vhodnost žadatele** - příjemce dotace musí být vhodným žadatelem v rámci daného programu. Obecně musí být český žadatel veřejnoprávní právnická osoba nebo právnická osoba ovládaná veřejnoprávními právnickými osobami, které nebyly založeny za účelem zisku.
- **Soulad s cíli a požadavky příslušného programu**

Aby byly dotace řádně vyplaceny, kontrolori ověřují, zda jsou vykazované údaje skutečné, spolufinancované produkty a služby byly dodány v souladu se smlouvami o poskytnutí dotace z ERDF, zda realizace a výdaje na projekt jsou v souladu s národní legislativou i legislativou Společenství, zda je vyloučeno dvojí financování (z jiných

⁶¹ CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. Cíl 3 - Evropská územní spolupráce. *Crr.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-01-02]. Dostupné z: <http://www.crr.cz/cs/programy-eu/cil-3/>

programů Společenství či těch národních) a zda je žádost o platbu předložená příjemcem dotace v pořádku.⁶²

3.3 Přeshraniční spolupráce EU v ČR v programovém období 2014-2020

Česká republika se bude v programovém období 2014-2020 v rámci cíle Evropská územní spolupráce účastnit všech pěti Operačních programů přeshraniční spolupráce. Finanční alokace na EÚS pro Českou republiku na období 2014-2020 byla stanovena ve výši **339,7 mil. EUR**, z toho je 296,7 mil. EUR určeno pro přeshraniční spolupráci a 43 mil. EUR pro nadnárodní spolupráci.⁶³

Pro OP PS ČR-Slovensko představuje plánovaný finanční rozpočet **90 mil. EUR** z prostředků ERDF. Výše dotace bude maximálně 85 % z celkových oprávněných výdajů projektu.⁶⁴

Plánovaný finanční rozpočet pro OP PS ČR-Rakousko je **97 mil. EUR** a výše dotace bude maximálně 85 % z celkových oprávněných výdajů projektu.⁶⁵

Pro OP PS ČR-Bavorsko je plánována finanční alokace ve výši **103,4 mil. EUR**, z čehož bude přibližně 49,2 mil. EUR pro českou stranu a 54,2 mil. EUR pro stranu bavorskou.

Operační program přeshraniční spolupráce ČR-Sasko bude disponovat s částkou **158 mil. EUR**, z čehož bude 57,7 mil. EUR představovat český podíl a 100,3 mil. EUR saský podíl.

OP PS ČR-Polsko po roce 2013

Již od dubna 2012 pokračuje příprava nového programu přeshraniční spolupráce na programové období 2014-2020. Příprava je pod záštitou Ministerstva pro místní rozvoj

---

⁶² CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR, ref. 61

⁶³ EUROPEAN COMMISSION. Total EU allocations of Cohesion Policy 2014-2020. *Europa.eu* [online]. 2014 [cit. 2014-04-22]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/eligibility/index_en.cfm

⁶⁴ MINISTERSTVO PŮDOHOSPODÁŘSTVA A ROZVOJA VIDIEKA SR. Program cezhraničnej spolupráce SR-ČR 2014-2020. *Sk-cz.eu* [online]. 2014 [cit. 2014-04-22]. Dostupné z: http://www.sk-cz.eu/sk/uvodna-stranka/2014_2020/

⁶⁵ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Příprava nového programu. *At-cz.eu* [online]. 2014 [2014-04-22]. Dostupné z: http://www.at-cz.eu/at-cz/cz/8_2014-2020.php

ČR, jako Řídící orgán, a na polské straně Ministerstvo infrastruktury a rozvoje Polské republiky, jako Národní orgán. V současné době probíhá zpracovávání návrhu Programu a jeho hodnocení ex-ante. Území podporované programem se v novém období nezmění. Implementační struktura Programu bude ve svém principu zachována v nynější formě. Nejvýznamnější změnou bude posílení úlohy Společného sekretariátu v rámci kontroly přeshraniční spolupráce a dopadu v průběhu realizace projektů.

Nový OP PS ČR-Polsko se zaměří na témata, jako jsou bezpečnost, dopravní dostupnost regionu, využití potenciálu česko-polského příhraničí v oblasti přírodního a kulturního dědictví a také vzdělávání a spolupráce vládních a nevládních institucí. Většina prostředků bude určena na aktivity související s přírodním a kulturním dědictvím česko-polského příhraničí a rozvojem silniční infrastruktury. V rámci programů přeshraniční spolupráce Polsko-Slovensko, ČR-Polsko a ČR-Slovensko probíhají jednání o umožnění realizace projektů s účastí partnerů z třetího státu.

Plánovaný finanční rozpočet Programu činí přibližně **226 mil. EUR** z ERDF, z čehož 91,2 mil. EUR je určeno pro českou stranu. Finální verze Programu bude předložena Evropské komisi ve třetím čtvrtletí 2014.⁶⁶

3.4 Operační programy přeshraniční spolupráce v ČR v programovém období 2007-2013

I přes rozdíly a sociálně-ekonomické odlišnosti čelí pohraniční regiony několika společným problémům. Tyto problémy pak tvoří priority a klíčové cíle jednotlivých operačních programů přeshraniční spolupráce. Všechny operační programy spadají pod cíl Evropská územní spolupráce, která se zaměřuje především na prohloubení vyváženého a harmonického růstu EU. V rámci České republiky je přeshraniční spolupráce realizována pomocí 5 Operačních programů Přeshraniční spolupráce. V této podkapitole budou charakterizovány jednotlivé Operační programy.

3.4.1 Operační program přeshraniční spolupráce ČR - Svobodný stát Sasko

Program Cíl 3/Ziel 3 na podporu přeshraniční spolupráce 2007-2013 mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko (dále Sasko) má zanechat trvalé stopy ve

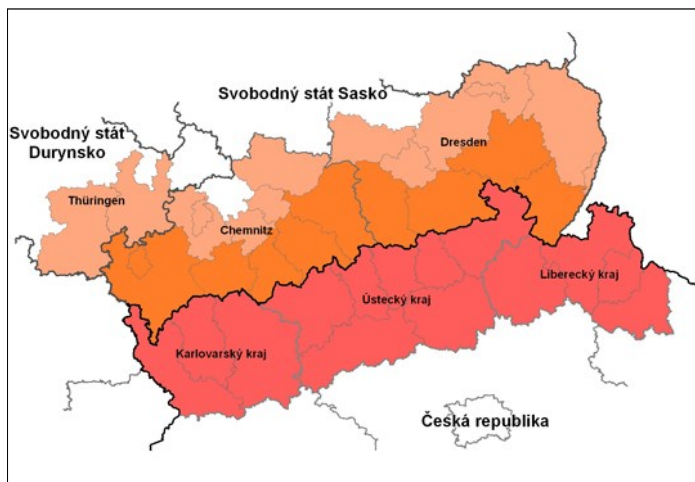
---

⁶⁶ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Nové období 2014-2020 . *Cz-pl.eu* [online]. 2014 [cit. 2014-04-40]. Dostupné z: <http://www.cz-pl.eu/nove-obdobi-2014-2020.html>

společném dotačním území. Cílem je udržitelný územní rozvoj prostřednictvím realizace společných hospodářských, sociálních a kulturních aktivit. Program se především zaměřuje na zlepšení dopravní dostupnosti přeshraničního regionu, podporu rozvoje přeshraniční infrastruktury i služeb cestovního ruchu, ochranu životního prostředí, podporu budování infrastruktury a poskytování služeb v oblasti vzdělávání a sociální integrace, podporu spolupráce hospodářských subjektů a transferu technologií, podporu přeshraniční spolupráce územních samospráv na obou stranách hranice.⁶⁷

Cíl 3 na podporu přeshraniční spolupráce 2007-2013 mezi Saskem a Českou republikou je určen pro české kraje *Karlovarský, Ústecký a Liberecký*, z německé strany pro regiony Vogtlandkreis, Aue-Schwarzenberg, Annaberg, Mittlerer Erzgebirgskreis, Freiberg, Weißeritzkreis, Sächsische Schweiz, Bautzen, Löbau-Zittau, Zwickauer Land, Stollberg, Mittweida, Meißen, Kamenz, Niederschlesischer Oberlausitzkreis, Saale-Orla-Kreis, Greiz a statutárních měst Zwickau, Chemnitz, Dresden, Görlitz a Hoyerswerda a Plauen.⁶⁸ Řídícím orgánem je *Saské státní ministerstvo hospodářství a práce*.

Obrázek 3.1: Mapa přeshraniční spolupráce ČR a Sasko

Zdroj: Centrum pro regionální rozvoj ČR, 2014

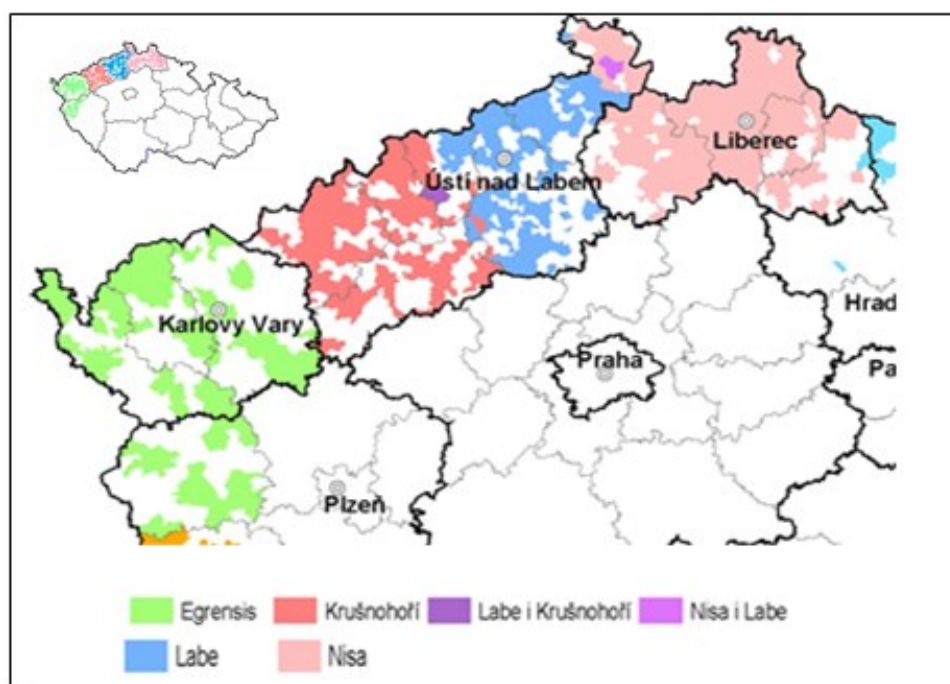
Euroregiony, někdy i regionální sdružení obcí, jsou důležitou součástí přeshraniční spolupráce v České republice. V rámci programů přeshraniční spolupráce spravují prostředky (fondy) určené na projekty menších finančních objemů vždy v části území

⁶⁷ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. OP ČR-Sasko. *Strukturální-fondy.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-01-20]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace/OP-Sasko-CR>

⁶⁸ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. OP ČR-Sasko. *Strukturální-fondy.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-01-20]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace/OP-Sasko-CR>

příslušného programu. Tyto fondy podporují především projekty prohlubující přímou komunikaci a kooperaci mezi obyvateli příhraničních regionů. Každé programové území je pro potřeby fondů rozděleno na několik částí a v každé z nich spravuje určený Euroregion či regionální sdružení obcí přidělený fond. Do OP PS Česko - Sasko jsou zapojeny tyto příhraniční regiony: Ergensis, Krušnohoří (Erzgebirge), Labe (Elbe), Nisa (Neisse).⁶⁹

Obrázek 3.2: Euroregiony OP PS ČR - Sasko

Zdroj: Český statistický úřad, 2014, vlastní zpracování

Každý program má základní oblasti rozvoje tzv. *prioritní osy*, které obsahují globální i specifické cíle. OP PS ČR-Sasko obsahuje 4 *prioritní osy* rozdělující operační programy na logické celky, a ty jsou dále konkretizovány prostřednictvím tzv. *oblastí podpory*, které vymezují, jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny. Prioritní osy (PO) jsou⁷⁰:

- PO 1 - Rozvoj rámcových společenských podmínek v dotačním území
- PO 2 - Rozvoj hospodářství a cestovního ruchu
- PO 3 - Zlepšení situace přírody a životního prostředí
- Technická pomoc

⁶⁹ CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. Euroregiony. *Cil3.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-01-22]. Dostupné z: <http://www.cil3.cz/euroregiony.htm>

⁷⁰ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, ref. 68

Prioritní osa 1 - Rozvoj rámcových společenských podmínek v dotačním území

Vzdělání a mladí lidé ve stále větší míře odcházejí do ekonomicky silnějších regionů, což představuje pro místní hospodářství určitou nevýhodu. Tomuto trendu má zabránit vybudování silnějších vazeb mezi hospodářskou sférou, společností a vzdělávacím systémem. Nutno je také odbourat jazykové bariéry, zlepšit přístup k informačním a komunikačním sítím a snížit deficity v oblasti bezpečnosti, předcházení technologickým a environmentálních rizikům a v oblasti požární ochrany a záchranářství.

Prioritní osa 1 je podložena těmito oblastmi podpory⁷¹:

- *Kooperativní zlepšení a rozvoj a výstavba potřebné infrastruktury a spolupráce v oblasti regionálního plánování a rozvoje* - tato oblast podpory je zaměřena na zvýšení propustnosti hranice v oblasti dopravy a na umožnění napojení pohraničí na důležité přeshraniční dopravní osy.
- *Kooperativní opatření v oblasti lidských zdrojů, socio-kulturního rozvoje a partnerské spolupráce* - zahrnuty jsou aktivity v oblasti školství a iniciativy pro vzdělávání a kvalifikaci. Tato oblast podporuje také společná opatření pro integraci a rovnost šancí postižených osob a projekty pro zachování společného kulturního dědictví.
- *Kooperace v oblasti bezpečnosti, záchranných služeb, ochrany před katastrofami a protipožární ochrany.*
- *Společný fond malých projektů* - podporovány jsou malé projekty s účastí ERDF do 22 500 EUR na projekt v rámci definovaných oblastí podpory. Cílem je zintenzivnění přeshraniční komunikace na místní a regionální úrovni.
- *Opatření na odstranění škod způsobených povodněmi v srpnu 2010 a podpora preventivních opatření souvisejících s povodněmi.*

Prioritní osa 2 - Rozvoj hospodářství a cestovního ruchu

Strategickým cílem je vytvoření trvalých kooperačních struktur s přímým hospodářským zaměřením. Analýza socioekonomické situace ukázala, že i v oblasti hospodářského rozvoje a cestovního ruchu existují slabá místa a rizika. Malé a střední podniky, mající sídlo ve společném dotačním území, mají mnohem nižší zdroje pro získání

---

⁷¹SASKÉ STÁTNÍ MINISTERSTVO HOSPODÁŘSTVÍ, PRÁCE A DOPRAVY. Programový dokument Cíl 3 - Program na podporu přeshraniční spolupráce 2007-2013 mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko [online]. 2010 [cit. 2014-01-20]. Dostupné z: http://www.ziel3-cil3.eu/media/cs/2011-08-10_Programmdokument_genehmigt_9811_CZ.pdf

trhu oproti větším firmám. Je tedy potřeba odbourat bariéry v přístupu na trh a také poskytnout pomoc například k přístupu k informacím o trhu nebo v oblasti právního poradenství. Úkolem je vyvinout společné marketingové strategie. V oblasti cestovního ruchu je hlavním faktorem tématem rozvoj infrastruktury.

Prioritní oblast 2 obsahuje tyto oblasti podpory:

- *Hospodářská kooperace a rozvoj přeshraničních hospodářských struktur* - hlavním cílem je podpora mnohostranné kooperace hospodářství včetně vědy, zemědělství a lesnictví za účelem dosažení udržitelného územního rozvoje v pohraničí. Pozornost je také věnována rozvoji partnerských struktur, což zahrnuje společné využití zařízení pro rozvoj výzkumu a technologií a zlepšení transferu technologií mezi poskytovatelem (vysoké školy, univerzity, výzkumná zařízení) a jejich uživateli (malé a střední podniky - MSP).
- *Kooperace a rozvoj přeshraničních struktur v cestovním ruchu* - podpora má směřovat do přeshraničního turistického a rekreačního regionu, který se bude moct umístit na mezinárodním trhu. Jsou tedy nutné investice do turistické infrastruktury, při kterých musí být zohledněny potřeby i pro bezbariérový cestovní ruch. Důraz je kladen i na rozvoj lázeňství, zavádění společných standardů a systémů kvality a odbourávání znalostních a informačních deficitů.

Prioritní osa 3 - Zlepšení situace přírody a životního prostředí

Zde socioekonomická analýza ukázala nutnost zlepšit situaci v oblasti ochrany klimatu, lesa a přírody, péči o krajinu a odpadové hospodářství. Dále je nutno zlepšit situaci v oblasti protipovodňové ochrany, ochrany vod, vodního hospodářství a vodních staveb. Zlepšení životního prostředí má vliv i na cestovní ruch, proto lze očekávat pozitivní účinky na oblasti záměru Prioritní osy 2.

Prioritní osa 3 zahrnuje tyto oblasti podpory:

- *Kooperace v oblasti ochrany klimatu, lesa a přírody, péče o krajinu a odpadového hospodářství* - potřeba snížit ekologickou zátěž a ekologické rizika a vždy zohledňovat požadavky směrnic EU.
- *Kooperace v oblastech protipovodňové ochrany, vodního hospodářství, vodních staveb a ochrany vodstva.*

Technická pomoc

Aktivita v rámci Technické pomoci mají přispět k zajištění a posílení efektivnosti programu. Jsou nutné k zajištění realizace programu a efektivního využití prostředků EU. Po schválení programu budou prostředky na Technickou pomoc použity na:

- spolufinancování společných struktur nutné pro realizaci programu,
- aktivity související s přípravou, výběrem, posuzováním, monitoringem a hodnocením záměrů,
- zajištění auditů a kontrol projektů,
- evaluace a studie, informace a komunikace
- překlady a tlumočnické služby,
- podpora aktivit souvisejících s poradenstvím a prací s veřejností.

Finanční plán

Nejvíce finančních prostředků poputuje na Prioritní osu 1 z důvodu svého nejširší podpory oblastí a aktivit. Zahrnuje infrastrukturní oblasti, které na sebe váží největší finanční obnos.

Pro OP PS ČR-Sasko bylo z Evropského fondu pro regionální rozvoj vyčleněno **207,4 mil. EUR**, které byly doplněny o prostředky z českých a německých národních veřejných rozpočtů, viz tabulka 3.4. Finanční alokace pro OP PS ČR-Sasko představuje 27,9 % z celkového rozpočtu ERDF na OP PS.

Velice důležitým aspektem přeshraniční spolupráce je tzv. *věcný (přeshraniční) dopad*, kdy obě strany hranice musí mít prokazatelný přínos z realizace projektu. Projekty jsou založeny na spolupráci obou zemí, která zahrnuje společnou přípravu, společnou realizaci, využívání pracovníků a společné financování.⁷²

Tabulka 3.4: Finanční alokace dle prioritních os OP PS ČR-Sasko v období 2007-2013

Prioritní osa	Příspěvek Společenství v mil. EUR	Národní financování v mil. EUR
Prioritní osa 1	106,2	17,1
Prioritní osa 2	54,7	10,9
Prioritní osa 3	34	6,4
Technická pomoc	12,5	2,2
Celkem	207,4	36,6

Zdroj: Saské státní ministerstvo hospodářství, práce a dopravy, 2010, vlastní zpracování

⁷² SASKÉ STÁTNÍ MINISTERSTVO HOSPODÁŘSTVÍ, PRÁCE A DOPRAVY, ref. 71

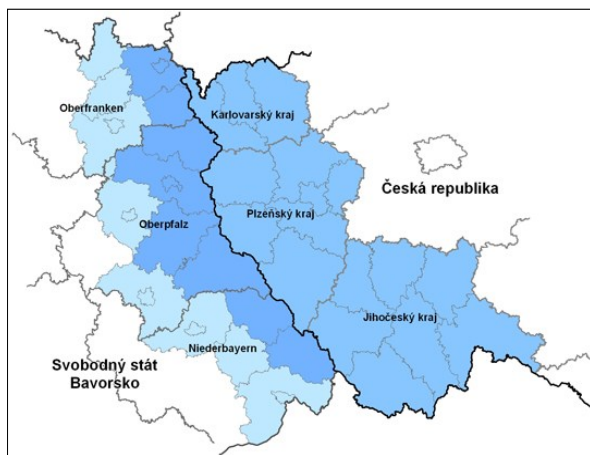
3.4.2 Operační program přeshraniční spolupráce ČR - Svobodný stát Bavorsko

Program se zaměřuje na podporu přeshraniční hospodářské, kulturní a komunální spolupráce, vzdělání a sociální integrace, rozvoj cestovního ruchu, zlepšení dopravní dostupnosti přeshraničního regionu a ochranu životního prostředí. Programy s přeshraničním významem musí prokázat pozitivní dopad pro české a bavorské pohraničí.

Strategickým cílem programu je *„Další rozvoj česko-bavorského příhraničí jako společného a perspektivního životního, přírodního a hospodářského prostoru, posílení konkurenceschopnosti česko-bavorské příhraniční oblasti a zlepšení udržitelnosti životních podmínek pro její obyvatele.“*⁷³

Na české straně je území určené pro podporu (dotační území) z OP PS ČR-Bavorsko vymezeno třemi příhraničními kraji, a to *Karlovarským, Plzeňským a Jihočeským krajem*. Na bavorské straně je dotační území tvořeno zemskými okresy Cham, Freyung-Grafenau, Hof, Neustadt an der Waldnaab, Regen, Schwandorf, Tirschenreuth a Wunsiedel im Fichtelgebirge a statutárními městy Hof a Weiden in der Oberpfalz⁷⁴.⁷⁵ Řídícím orgánem odpovědným za celkovou realizaci Cíle 3 je *Bavorské státní ministerstvo hospodářství, infrastruktury, dopravy a technologie*.

Obrázek 3.3: Mapa přeshraniční spolupráce ČR a Bavorska

Zdroj: Centrum pro regionální rozvoj ČR, 2014

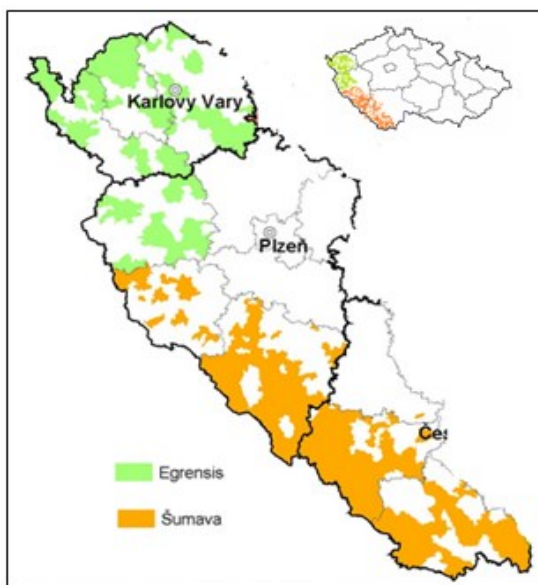
⁷³ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Příručka pro české žadatele pro program přeshraniční spolupráce Cíl 3 Česká Republika - Svobodný stát Bavorsko 2007-2013 [online]. 2014 [cit. 2014-01-26]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/1970d6c5-6f0d-42ff-adbd-deb7ed405f1a/Priucka_pro_ceske_zadatele_verze_05_1970d6c5-6f0d-42ff-adbd-deb7ed405f1a

⁷⁴ Omezenou podporu (maximálně ve výši 20 % prostředků alokovaných na Program) mohou čerpat na bavorské straně i zemské okresy Amberg-Sulzbach, Bayreuth, Deggendorf, Kronach, Kulmbach, Passau, Regensburg a Straubing-Bogen a statutární města Amberg, Bayreuth, Passau, Regensburg a Straubing.

⁷⁵ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, ref.73

Do OP PS ČR-Bavorsko jsou zapojeny euroregiony Ergensis a Šumava (Bayerischer Wald-Mühlviertel).

Obrázek 3.4: Euroregiony OP PS ČR - Bavorsko

Zdroj: Český statistický úřad, 2014, vlastní zpracování

Program tvoří 2 prioritní osy a to⁷⁶:

- PO 1 - Hospodářský rozvoj, lidské zdroje a sítě
- PO 2 - Rozvoj území a životního prostředí

Prioritní osa 1 - Hospodářský rozvoj, lidské zdroje a sítě

Cílem první prioritní osy je zajištění trvale udržitelného hospodářského a sociálního rozvoje česko-bavorské příhraniční oblasti, kterého bude dosaženo prostřednictvím zlepšení konkurenceschopnosti ve všech hospodářských oblastech včetně cestovního ruchu, zkvalitnění produktů a služeb, podpory podnikání a inovací, odstranění nedostatků v oblasti výměny informací, vytvoření dobře fungujícího trhu práce, zlepšení sociální soudržnosti a integrace pomocí podpory kultury, podpory celoživotního vzdělání, zdravotní péče, rozvoje sítí a ochrany proti katastrofám.

Prioritní osa 1 obsahuje 6 oblastí podpory:

⁷⁶ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, ref. 73

- *Hospodářská spolupráce a rozvoj ekonomického prostoru* - podpořena je přeshraniční spolupráce v oblastech výzkumu, vývoje, technologií, inovací a marketingu a přeshraniční aktivity zaměřené na rozvoj podnikání a rozvoj MSP.
- *Cestovní ruch, volný čas a rekreace* - projekty jsou zaměřené na zřizování a zkvalitňování přeshraniční infrastruktury, zkvalitnění nabídek v oblasti cestovního ruchu, lázeňství, volného času a rekreace či podporu přeshraničních aktivit zaměřených na propagaci regionu.
- *Profesní vzdělávání a trh práce* - zahrnuje aktivity na podporu profesního vzdělávání a zvyšování kvalifikace, sociální integrace a podporu dalšího vzdělávání a přípravy na zaměstnání.
- *Výchova a všeobecné vzdělávání, věda, výzkum, kultura, zdravotnictví a sociální péče, civilní ochrana a ochrana před katastrofami.*
- *Sítě* - budování a podpora dalšího rozvoje institucionálních přeshraničních organizací, vytváření organizací podporující podnikání a regionální rozvoj. Podpořeny jsou i projekty „People-to-people“, které přinášejí prohloubení přeshraničních vazeb a kontaktů a podpora malých projektů napříč oběma prioritními osami.
- *Technická pomoc*

Prioritní osa 2 - Rozvoj území a životního prostředí

Cílem této prioritní osy je vytvoření základních předpokladů trvale udržitelného rozvoje česko-bavorské příhraniční oblasti, kterých dosáhneme zajištěním přirozených životních podmínek, ochranou přírody a životního prostředí, zlepšením podmínek pro mobilitu obyvatelstva, rozvojem venkova a zkvalitněním informačních a komunikačních systémů.

Tato prioritní osa má 4 oblasti podpory:

- *Životní prostředí a ochrana přírody*
- *Územní plánování a rozvoj venkovského prostoru*
- *Doprava*
- *Komunikační a informační systémy*

Vymezení vhodných českých partnerů

Pro účast v Programu je rozhodující místo realizace, nikoliv sídlo partnerů. Partner z české strany může mít tedy sídlo kdekoliv po celé ČR, ovšem vždy musí být splněno, že

projekt je realizován nebo má jasný dopad v dotačním území Programu a aspoň jeden ze zúčastněných partnerů má sídlo či pobočku v dotačním území.

Vhodný český partner musí splňovat tyto podmínky:

- nebyl v období posledních 10 let a ani nyní v úpadku či předlužen, na jeho majetek nebyl a není prohlášen konkurs, není proti němu pravomocně nařízená exekuce,
- nebyl pravomocně odsouzen za přešůpek majetkového charakteru,
- nemá nedoplatky na platbách sociálního zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, zdravotním pojištění a má vyrovnány veškeré své závazky vůči ČR i všem členským státům EU,
- nebyl a není zapojen do ilegální aktivity poškozující finanční zájmy ČR,
- nedopustil se porušení smluvních či obecně závazným právním předpisem stanovených povinností v souladu s výběrovým či obdobným řízením, udělováním a poskytováním dotací a podpory.
- Splňuje veškeré podmínky kladené na partnery, které jsou definovány v Příručce pro české žadatele a v Příručce pro příjemce dotace.⁷⁷

Finanční plán

Pro projekty v rámci programu je pro programové období 2007-2013 stanoveno následující závazné rozdělení podílů spolufinancování na celkových způsobilých výdajích projektu⁷⁸:

Tabulka 3.5: Podíl na celkových způsobilých výdajích

	Prostředky z ERDF	Národní prostředky (veřejné a soukromé)	
Čeští partneři	85 %	15 %	Z toho prostředky ze státního rozpočtu: max. 5 %
Bavorští partneři	70 %	30 %	x

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj-Příručka pro žadatele Cíl 3 ČR-BY, 2011, vlastní zpracování

Pro OP PS ČR-Bavorsko bylo z Evropského fondu pro regionální rozvoj vyčleněno **115,5 mil. EUR**, viz tabulka 3.6. Finanční alokace pro OP PS ČR-Bavorsko představuje 15,5 % z celkového rozpočtu ERDF na OP PS.

⁷⁷ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, ref. 73

⁷⁸ V případě splnění kritéria společného financování mohou být národní prostředky tvořeny i spolufinancováním bavorského partnera.

Tabulka 3.6: Finanční alokace rozdělená dle prioritních os OP PS ČR-Bavorsko v období 2007-2013

Prioritní osa	Příspěvek Společenství v mil. EUR	Národní financování v mil. EUR
Prioritní osa 1	72,2	12,7
1.1 Hospodářská spolupráce a rozvoj ekonomického prostoru	5,8	1,0
1.2 Cestovní ruch, volný čas a rekreace	27,3	4,8
1.3 Profesní vzdělávání a trh práce	3,9	0,7
1.4 Výchova a všeobecné vzdělávání, věda, výzkum, kultura, zdravotnictví a sociální péče, civilní ochrana a ochrana před katastrofami	15,8	2,8
1.5 Sítě	12,5	2,2
1.6 Technická pomoc	6,9	1,2
Prioritní osa 2	43,3	7,7
2.1 Životní prostředí a ochrana přírody	16,5	2,9
2.2 Územní plánování a rozvoj venkovského prostoru	9,6	1,7
2.3 Doprava	16,3	2,9
2.4 Komunikační a informační systém	0,9	0,2
Celkem	115,5	20,4

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj-Příručka pro žadatele Cíl 3 ČR-Bavorsko, 2011, vlastní zpracování

Dle tabulky 3.6 je určeno nejvíce financí do prioritní osy 1 téměř 62,5 % z celkového příspěvku Společenství a v rámci této osy největší finanční alokaci obdržela oblast podpory 1.2 především díky velkým investicím do přeshraniční infrastruktury.

3.4.3 Operační program přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko

Program je zaměřen na zlepšení dopravní dostupnosti přeshraničního regionu, podporu rozvoje přeshraniční infrastruktury i služeb cestovního ruchu, podporu vzdělávání a sociální integrace, ochranu životního prostředí, podporu spolupráce hospodářských subjektů a transferu technologií, podporu přeshraniční spolupráce územních samospráv na obou stranách hranice.⁷⁹ Řídícím orgánem zodpovědným za program je *Úřad spolkové vlády Dolního Rakouska*.

OP PS ČR-Rakousko je určen pro české kraje *Jihočeský, Jihomoravský a Vysočina*, z rakouské strany jde o regiony *Waldviertel, Weinviertel, Wiener Umland Nordteil, Mühlviertel* a město Vídeň

⁷⁹ CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. Přeshraniční spolupráce ČR-Rakousko. *Cil3.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: http://www.cil3.cz/preshranicni_spoluprace_cr_rakousko.htm

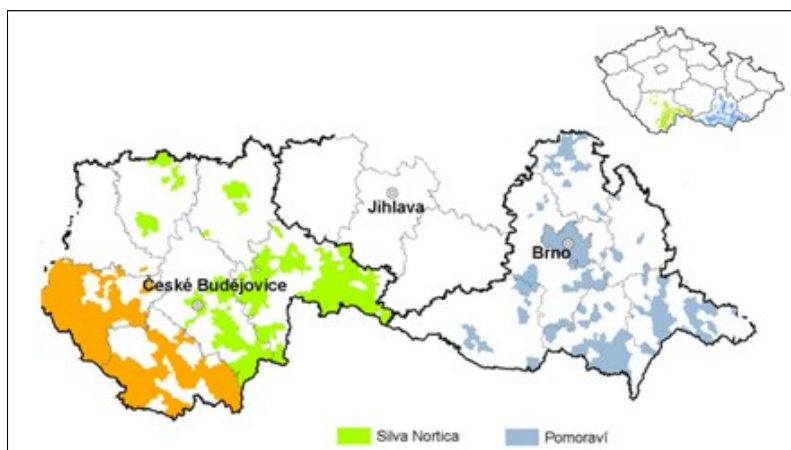
Obrázek 3.5: Mapa přeshraniční spolupráce ČR a Rakouska

Zdroj: Centrum pro regionální rozvoj ČR, 2014

Operační program přeshraniční spolupráce ČR-Rakousko zahrnuje euroregion Silva Nortica, Sdružení obcí Vysočiny a Sdružení obcí a měst Jižní Moravy (euroregion Pomoraví).

Obrázek 3.6: Euroregiony OP PS ČR - Rakousko

Zdroj: Český statistický úřad, 2014, vlastní zpracování

Struktura programu se sestává ze tří prioritních os v celkem sedmi oblastech podpory. Prioritní osy 1 a 2 jsou zaměřeny na principy Lisabonské a Göteborgské

strategie⁸⁰ a zohledňují prostupující problematiky rovných příležitostí, regionální správy, přeshraniční spolupráce a udržitelnosti. Tvoří je tyto prioritní osy⁸¹:

- PO 1 - Socioekonomický rozvoj, cestovní ruch a transfer know-how
- PO 2 - Regionální dostupnost a udržitelný rozvoj
- PO 3 - Technická pomoc

Prioritní osa 1 - Socioekonomický rozvoj, cestovní ruch a transfer know-how

Rakousko-český přeshraniční region se vyznačuje heterogenní ekonomickou strukturou obzvláště ve venkovských a okrajových oblastech, vysokým podílem MSP a malým stupněm inovací. Tento region je stále regionem procházejícím strukturálními změnami. Přeshraniční podpora aktivit spojených s podnikáním by měla uvést region do silnější pozice a dále jej posunout k větší integraci regionu. Toho všeho lze dosáhnout zvláště s pomocí sítí a struktur spolupráce, které by měly poskytnout základ a vstupy pro vyrovnání se s úkoly a maximálním využití šancí a konkrétních činností. Tyto aktivity mohou být realizovány buď v rámci programu územní spolupráce nebo jiných národních nebo evropských iniciativ. Cílem programu je zvýšit podporu v oblastech spojených s podnikáním a službami, zlepšení a vytvoření příležitostí pro cestovní ruch, rozvoj lidských zdrojů a zlepšení podmínek pro život a sociální integraci.

Prioritní osa 1 obsahuje 4 oblasti podpory:

- *Infrastruktura a služby spojené s podnikáním a inovacemi* - region si musí zajistit udržení své pozice jako inovační a vysoce hodnocená lokalita ve srovnání s jinými regiony. Zde se program zaměří na umožnění přístupu a poskytování infrastruktury spojené s podnikáním, rozvoj a soustředění existujícího podnikatelského potenciálu, přeshraniční propojení hospodářství, vědy a veřejné správy a další.
- *Cestovní ruch, kultura a ekonomika volného času* - cílem této oblasti je zvýšení kvality služeb souvisejících s cestovním ruchem a rozvoj stávajících turistických nabídek a kulturního bohatství nejvýhodnějším způsobem, rozšířit koordinované turistické činnosti v chráněných krajinných oblastech a v jejich blízkosti, zlepšit kvalitu přeshraniční infrastruktury v oblasti cestovního ruchu a další.

---

⁸⁰ Strategie udržitelného rozvoje EU

⁸¹ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Operační program Cíl EÚS Rakousko-Česká republika 2007-2013 pracovní překlad. 2007. Interní materiál.

- *Rozvoj lidských zdrojů, trh práce, vzdělávání a kvalifikace* - rozvoj přeshraničních trhů práce by měl být podporován a připravován v součinnosti s příslušnými aktéry z oblasti trhu práce, vzdělání a integrace, posilování mobility pracovní síly a studentů, zlepšení integrace žen a znevýhodněných skupin.
- *Prevence zdravotních a sociálních rizik, sociální integrace*

Prioritní osa 2 - Regionální dostupnost a udržitelný rozvoj

Další rozvoj přeshraničního regionu a možnost využít příležitostí daných jeho geografickou polohou uprostřed Evropy jsou podmíněny zlepšením dopravní dostupnosti regionu cestou rozvoje a modernizace existující infrastruktury. Přírodní a krajinné bohatství nepochybně přispívá k atraktivitě přeshraničního regionu. Cílem osy je zlepšit dostupnost regionu, zlepšit prevenci rizik a životního prostředí, zhodnocení přírody a přírodního bohatství a používání alternativních zdrojů energií a zlepšení institucionální kooperace.

Prioritní osa 2 obsahuje 3 oblasti podpory:

- *Doprava a regionální dostupnost* - výstavba a modernizace dopravní infrastruktury s důrazem na zlepšení kvality spojení příhraničního regionu, modernizace komunikačního systému a telekomunikační infrastruktury příhraničního regionu, zlepšování dopravní dostupnosti kulturních památek v příhraničním regionu apod.
- *Životní prostředí a prevence rizik*
- *Udržitelné sítě a struktury institucionální spolupráce* - tato oblast podpory je podpořena tvorbou a dalším rozvojem struktur spolupráce na různých úrovních (veřejná správa, společenství) jako např. zesilování institucionálních sítí, vytváření struktur místní správy pro zlepšení regionálních a přeshraničních organizačních struktur spolupráce (zahrnující komunity, regionální/místní/přeshraniční iniciativy, spolu s organizacemi a regionálními aktéry) pro koordinovaný a udržitelný regionální a územní rozvoj, umožnit spolupráci typu „People to People“ k zavedení aktivit malého rozsahu integrace a koheze.

Prioritní osa 3 - Technická pomoc

Tato priorita zahrnuje činnosti spojené s přípravou, monitoringem, hodnocením a kontrolou tohoto programu a také s poskytováním informací a prováděním propagace s cílem dosáhnout aktivní účasti všech partnerů a regionů. To by mělo zaručit podmínky-

materiální a lidské zdroje pro realizaci programu, výkonný a efektivní monitoring, včetně kontroly, hodnocení, informovanosti a propagace.

Finanční plán

Pro OP PS ČR-Rakousko bylo z Evropského fondu pro regionální rozvoj vyčleněno **107,4 mil. EUR**, viz tabulka 3.7. Finanční alokace pro OP PS ČR-Rakousko představuje 14,5% z celkového rozpočtu ERDF na OP PS.

Tabulka 3.7: Finanční alokace rozdělená dle prioritních os OP PS ČR-Rakousko v období 2007-2013

Prioritní osa	Příspěvek Společenství v mil. EUR	Národní financování v mil. EUR
Prioritní osa 1	47,5	8,4
Prioritní osa 2	53,5	9,4
Technická pomoc	6,4	1,1
Celkem	107,4	18,9

Zdroj: Operační program Cíl EÚS Rakousko-Česká republika 2007-2013 pracovní překlad, 2008, vlastní zpracování

Dle tabulky 3.7 plyne nejvíce financí do prioritní osy 2 téměř 50 % z celkového příspěvku Společenství.

3.4.4 Operační program přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko

Program je zaměřen na zlepšení dopravní dostupnosti přeshraničního regionu, ochranu životního prostředí, podporu rozvoje přeshraniční infrastruktury i služeb cestovního ruchu, podporu zlepšování vzdělávacích a sociálních služeb, podporu spolupráce hospodářských subjektů a transferu technologií, podporu přeshraniční spolupráce územních samospráv na obou stranách hranice. Globálním cílem programu je růst vzájemné provázanosti a sbližování přeshraničních regionů.

Celkový strategický záměr sleduje zabezpečení plnění základních strategických cílů evropských a národních strategických dokumentů prostřednictvím společných projektů a aktivit v příhraničních regionech. Priority tohoto společného dokumentu směřují k vytvoření společných vizí rozvoje ve vybraných oblastech, které budou využívat potenciál a možnosti přeshraničního regionu při společném řešení hlavních problémů. Řídícím orgánem je *Ministerstvo výstavby a regionálního rozvoje SR*.

Program přeshraniční spolupráce ČR-Slovensko 2007-2013 je určen pro české kraje *Jihomoravský, Moravskoslezský a Zlínský*, ze slovenské strany jde o *Trenčínský, Trnavský a Žilinský kraj*.

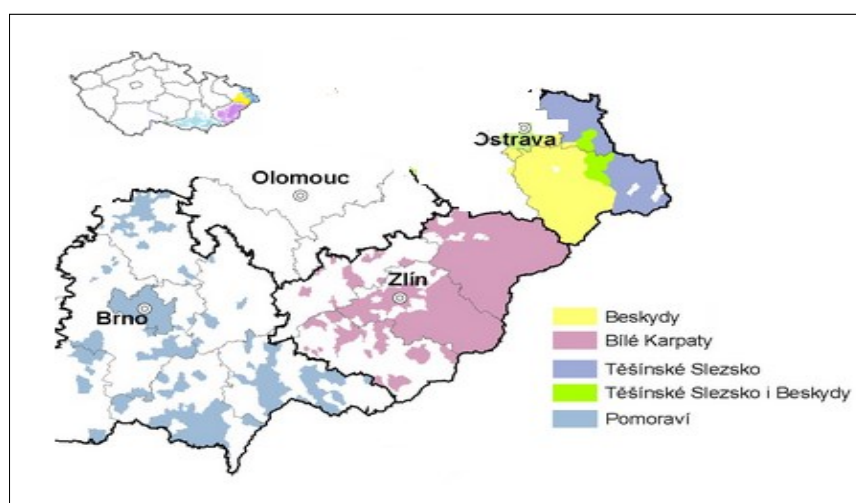
Obrázek 3.7: Mapa přeshraniční spolupráce ČR a Slovenska

Zdroj: Centrum pro regionální rozvoj ČR, 2014

Do OP PS ČR-Slovensko je zahrnut euroregion Bílé Karpaty (Biele Karpaty), který se po rozdělení Československa potýkal s řadou problémů v oblasti dopravy, zemědělství, cestovního ruchu a podnikání. Jedním z hlavních cílů toho euroregionu je tyto bariéry odstranit. Dále program tvoří euroregion Pomoraví, Těšínské Slezsko a Beskydy.

Obrázek 3.8: Euroregiony OP PS ČR - Slovensko

Zdroj: Český statistický úřad, 2014, vlastní zpracování

Tento operační program je tvořen z 3 prioritních os⁸²:

- PO 1 - Podpora společensko-kulturního a hospodářského rozvoje
- PO 2 - Rozvoj dostupnosti přeshraničního území a životního prostředí
- PO 3 - Technická pomoc

Vzhledem k rozmanitosti česko-slovenského příhraničního území, které má velký potenciál pro rozvoj socio-kulturní a hospodářské spolupráce a dobré podmínky pro rozvoj turizmu, životního prostředí a dopravní infrastruktury, byly vzhledem k objemu alokovaných finančních prostředků pro podporu z programu přeshraniční spolupráce určeny dvě rozvojové prioritní osy a samostatná prioritní osa pro zabezpečení řízení, kontroly a monitoringu programu. Podpora je poskytována formou nenávratné finanční pomoci.

Prioritní osa 1 - Podpora společensko-kulturního a hospodářského rozvoje

Na česko-slovenské hranici existují velmi silné společenské a hospodářské vazby, které mají dlouhou tradici i po rozdělení zemí v 90. letech. Tato oblast není limitovaná jazykovou bariérou a aktivity Čechů a Slováků jsou si velice blízké. V regionu existuje mnoho společenských, kulturních a uměleckých aktivit, ale jejich rozšíření brání nedostatečná kapacita finančních prostředků a nevyhovující technická vybavenost infrastruktury.

Cílem této prioritní osy je odstraňovat překážky v komunikaci, budovat a rozvíjet společný informační a komunikační prostor, posílit vzájemnou spolupráci a vytvořit kooperační síť, obnova a zachování kulturních tradic, společné přístupy k rozvoji lidských zdrojů a vzdělanosti, zlepšené přeshraničních aktivit v oblasti hospodářství, využití potenciálu turizmu pro nárůst jeho ekonomického významu a podpora tvorby společných produktů cestovního ruchu. Rozvoj přeshraničních klastrů představuje výrazný zdroj trvale udržitelného a dynamického růstu a v konečném důsledku i kvality života obyvatel v regionu.

Aktivity, které povedou k naplnění cílů: rozvoj společných systémů trhu práce a sociálních a zdravotních služeb, rozvoj přeshraniční spolupráce mezi podniky, výzkumnými a vývojovými institucemi, podpora rozvoje přeshraničních průmyslových

---

⁸²MINISTERSTVO PÔDOHOSPODÁRSTVA A ROZVOJA VIDIEKA SR. Operačný program cezhraničnej spolupráce SR-ČR 2007-2013 [online]. 2008 [cit. 2014-01-29]. Dostupné z: <http://www.sk-cz.eu/sk/uvodna-stranka/programova-dokumentacia/>

klastrů, zvyšování kvality turistických služeb a rozvoj jejich společného marketingu, podpora vytváření společných, podpora společného záchranného systému a podpora malých projektů s přeshraničním charakterem v rámci Fondu mikroprojektů.

Prioritní osa 2 - Rozvoj dostupnosti přeshraničního území a životního prostředí

V zájmu zlepšení dostupnosti všech územních částí přeshraničního regionu a pro celoplošný rozvoj regionu je potřebné budova, rekonstruovat a udržovat dopravní infrastrukturu. Vytváření podmínek pro regeneraci a zachování kvalitního životního prostředí je jednou ze základních podmínek pro zvýšení atraktivity přeshraničního regionu pro rozvoj turizmu.

Cílem této prioritní osy je zvýšení dostupnosti přeshraničního území, zachování regionálních a lokálních specifik a ráz krajiny přeshraničního regionu, vytváření podmínek pro regeneraci a zachování kvalitního životního prostředí. Rozšířením využívání informačních a komunikačních technologií ve společnosti se zvýší vzdělanost a konkurenceschopnost obyvatelstva, zkvalitní se služby, ulehčí se přístup k informacím, veřejné správě a trhu.

Aktivitami, kterými se má dosáhnout cílů této prioritní osy jsou: budování dopravní infrastruktury regionálního a místního významu s přeshraničním efektem, rozvoj systémů na zlepšení kvality a efektivnosti veřejné dopravy, ochrana životního prostředí, rozvoj společných systémů ochrany obyvatelstva před živelnými pohromami, tvorba užitečného digitálního obsahu v českém a slovenském jazyce a zavádění přeshraničních e-slужeb.

Prioritní osa 3 - Technická pomoc

Tato osa se zaměřuje především na podporu řízení programu, implementaci, kontrola programu, monitoring, publicita a informování. Součástí je i zabezpečení studií, analýz, kontroly, auditu a outsourcingu⁸³.

Finanční plán

Pro OP PS ČR-Slovensko bylo z Evropského fondu pro regionální rozvoj vyčleněno **92,7 mil. EUR**, viz tabulka 3.8. Finanční alokace pro OP PS ČR-Slovensko představuje 12,5% z celkového rozpočtu ERDF na OP PS.

---

⁸³ Převedení činnosti na jiný subjekt, který práci vykoná.

Tabulka 3.8: Finanční alokace rozdělená dle prioritních os OP PS ČR-Slovensko v období 2007-2013

Prioritní osa	Příspěvek v mil. EUR	Společenství v mil. EUR	Národní financování v mil. EUR
Prioritní osa 1	50,1		8,8
Prioritní osa 2	37,1		6,5
Technická pomoc	5,5		1
Celkem	92,7		16,3

Zdroj: Operační program cezhraničnej spolupráce SR-ČR 2007-2013, 2008, vlastní zpracování

Dle finančního plánu pro tento program bylo vyčleněno nejvíce prostředků pro prioritní osu 1, která představuje 54 % z celého příspěvku ERDF. V rámci první prioritní osy jsou prostředky nejvíce alokovány do oblasti podpory 1.9.

3.4.5 Operační program přeshraniční spolupráce ČR - Polsko

Operační program Přeshraniční spolupráce Česká republika-Polsko v období 2007-2013 se zaměřuje na zlepšení dopravní dostupnosti přeshraničního regionu, podporu hospodářské spolupráce, budování flexibilního trhu práce, ochranu životního prostředí, společnou péči o přírodní bohatství, podporu vzdělávání, kulturních a společenských aktivit, podporu rozvoje přeshraniční infrastruktury i služeb cestovního ruchu, spolupráci územních samospráv a dalších subjektů na obou stranách hranice.⁸⁴

Program je určen pro české kraje *Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Olomoucký a Moravskoslezský*, z polské strany jde o regiony jeleniogórsko-wałbrzyského, opolského, rybnicko-jastrzębského a bielsko-bialského. Řídícím orgánem je zde Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky.

Obrázek 3.9: Mapa přeshraniční spolupráce ČR a Polska

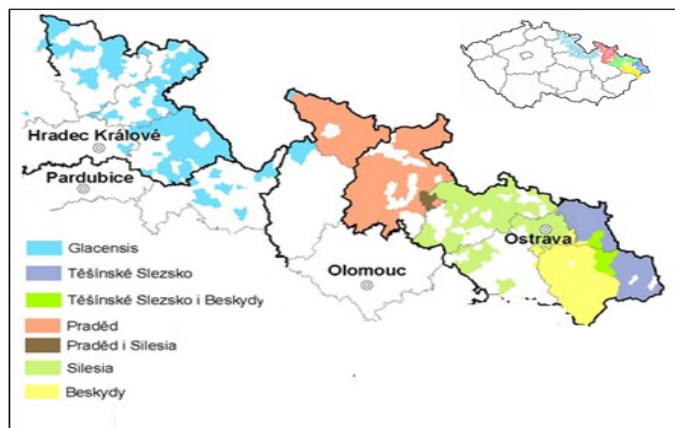

Zdroj: Centrum pro regionální rozvoj ČR, 2014

⁸⁴ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Operační program ČR-Polsko. *Strukturální-fondy.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-02-01]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace/OP-CR-Polsko>

Program se týká těchto euroregionů: Euroregion Beskydy, Regionální sdružení pro česko-polskou spolupráci Těšínského Slezska (Śląsk Cieszyński), Euroregion Silesia, Praděd (Pradziad), Glacensis a Nisa (Nysa).

Obrázek 3.10: Euroregiony OP PS ČR - Polsko

Zdroj: Český statistický úřad, 2014, vlastní zpracování

Operační program je tvořen ze 3 prioritních os⁸⁵:

- PO 1 - Posilování dostupnosti, ochrana životního prostředí a prevence rizik
- PO 2 - Zlepšení podmínek pro rozvoj podnikatelského prostředí a cestovního ruchu
- PO 3 - Podpora spolupráce místních společenství
- Technická pomoc

Prioritní osa 1 - Posilování dostupnosti, ochrana životního prostředí a prevence rizik

Hlavním cílem osy je zlepšit atraktivitu česko-polské příhraniční oblasti, zajistit lepší dostupnost a vysokou kvalitu životního prostředí, což je základním předpokladem rozvoje ekonomických a sociálních aktivit. Ty přispívají ke zvýšení atraktivity příhraničního území pro jeho obyvatele, zahraniční a tuzemské investory a návštěvníky. Posilování přeshraničních komunikačních vazeb přispívá k rozvoji ekonomických a sociálních vazeb příhraničních oblastí a k budování soudržného území.

Problematika obsažená v první prioritní ose přímo či nepřímo ovlivňuje a podmiňuje ostatní prioritní osy Programu. Je provázána s prioritní osou *Podpora rozvoje podnikatelského prostředí* v oblasti zavádění obnovitelných zdrojů energií, odstraňování

⁸⁵ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika - Polská republika 2007-2013, verze 3. *Cz-pl.eu* [online]. 2013 [cit. 2014-02-02]. Dostupný z WWW: <http://www.cz-pl.eu/programovy-dokument.html>

průmyslových znečištění a starých ekologických zátěží. Podporuje rozvoj a praktické uplatnění inovací a šetrných technologií. V oblasti cestovního ruchu reaguje na úsilí o vyvážené využívání přírodního potenciálu a krajiny.

Prioritní osa 1 má 3 oblasti podpory:

- *Posilování dostupnosti* - zaměřuje se na modernizaci a rozvoj dopravní infrastruktury lokálního a regionálního významu s cílem zlepšit bezpečnost nebo zvětšit dopravní dostupnost území, budování integrovaných dopravních systémů a rozvoj informační a komunikační technologie.
- *Ochrana životního prostředí* - podporuje rozvoj a modernizaci environmentální infrastruktury - zásobování vodou, vodovodních sítí, kanalizace, nakládání s odpady a podporu využívání obnovitelných zdrojů. Důležitá je také starost o přírodu a krajinu, která se zaměřuje zejména na zlepšení stavu ovzduší, vodní ekosystémy, ekologickou stabilitu, a prevenci ekologických škod.
- *Prevence rizik* - podpora rozvoje záchranných služeb, předcházení environmentálním a technologickým rizikům, podpora aktivit spojených s monitoringem a řešením rizik životního prostředí a výměna zkušeností.

Prioritní osa 2 - Zlepšení podmínek pro rozvoj podnikatelského prostředí a cestovního ruchu

V rámci této prioritní osy je podpora zaměřena na zlepšení podmínek pro rozvoj MSP fungujících v prostředí znalostní ekonomiky. Cílem projektů s přeshraničním charakterem je podpora konkurenceschopnosti MSP a navazování trvalé přeshraniční spolupráce. Podpora může být poskytnuta na spolupráci institucí podporujících MSP (např. hospodářských komor, svazů podnikatelů). Realizovány jsou také projekty v oblasti poradenství při zakládání MSP a vstupu do podnikání.

Dále jsou podporovány aktivity v oblasti rozvoje spolupráce ve vzdělávání, společně s přípravou na zaměstnání a realizací celoživotního učení. Podporovány jsou rovněž projekty v oblasti zvyšování jazykových znalostí, odborných kvalifikací a projekty v oblasti rekvalifikace. Zvláštní pozornost je věnována vzdělávacím projektům napomáhajícím rozvoji informační společnosti.

Prioritní osa 2 má 3 oblasti podpory:

- *Rozvoj podnikatelského prostředí* - podporuje posilování konkurenceschopnosti MPS, propagaci a rozvíjení spolupráce mezi subjekty na trhu práce a rovnost

příležitostí na trhu práce, spolupráci v oblasti výzkumu a vývoje, vzdělávání, inovací a v oblasti transferu know-how technologií podporujících MPS.

- *Podpora rozvoje cestovního ruchu* - zaměřuje se na ochranu a obnovu kulturního a přírodního bohatství, řemeslných tradic, výstavbu a vybavení vhodných objektů pro poskytování služeb v cestovním ruchu, zřizování a činnost turistických informačních center a tvorbu nových produktů cestovního ruchu a jejich propagaci.
- *Podpora spolupráce v oblasti vzdělávání*

Prioritní osa 3 - Podpora spolupráce místních společenství

Hlavním cílem je rozvoj partnerské spolupráce místních komunit a institucí česko-polské příhraniční oblasti, který konkretizuje globální cíl v oblasti zaměřené na kvalitu společenského života obyvatel a prohlubování jejich identifikace se zdejším územím. Cílem je podpora přeshraniční spolupráce v oblasti rozvoje mezilidských vztahů, kulturních, společenských a volnočasových aktivit a spolupráce orgánů veřejné správy a organizací poskytujících veřejné služby.

Součástí podpory je také vytváření sítí spolupracujících územních samospráv a jimi zřízených subjektů poskytujících veřejné služby. Pozornost je zaměřena i na přeshraniční spolupráci škol, především vysokých, a veřejných vzdělávacích zařízení. Podporovány jsou i aktivity zaměřené na navazování kontaktů a posilování dosavadní spolupráce, výměnu studentů, učitelů, vědeckých a pedagogických pracovníků.

Prioritní osa 3 má 3 oblasti podpory:

- *Územní spolupráce veřejných institucí*
- *Podpora společenských, kulturních a volnočasových aktivit*
- *Fond mikroprojektů* - představuje pružný nástroj pro realizaci nejmenších projektů programu, je zaměřený na malé neinvestiční, případně i drobné investiční projekty.

Prioritní osa 4 - Technická pomoc

Cílem této prioritní osy je podpora efektivní realizace Programu, což vede k naplnění ostatních prioritních os Programu prostřednictvím zajištění kvalitního řízení, implementace a využití prostředků ERDF.

Finanční plán

Pro OP PS ČR-Polsko bylo z Evropského fondu pro regionální rozvoj vyčleněno **219,45 mil. EUR**, jak uvádí tabulka 3.9. Finanční alokace pro OP PS ČR-Polsko představuje 29,6 % z celkového rozpočtu ERDF na OP PS.

Tabulka 3.9: Finanční alokace rozdělená dle prioritních os OP PS ČR-Polsko v období 2007-2013

Prioritní osa	Příspěvek Společenství v mil. EUR	Národní financování v mil. EUR
Prioritní osa 1	81,6	14,4
1.1 Posilování dopravní dostupnosti	51,1	9
1.2 Ochrana životního prostředí	17,5	3,1
1.3 Prevence rizik	13	2,3
Prioritní osa 2	74,3	13,1
2.1 Rozvoj podnikatelského prostředí	5,6	1
2.2 Podpora rozvoje cestovního ruchu	63,9	11,3
2.3 Podpora spolupráce v oblasti vzdělávání	4,8	0,8
Prioritní osa 3	55,1	9,7
3.1 Územní spolupráce veřejných institucí	3,6	0,6
3.2 Podpora společenských a kulturních akcí	7,6	1,3
3.3 Fond mikroprojektů	43,9	7,8
Technická pomoc	8,5	1,5
Celkem	219,5	38,7

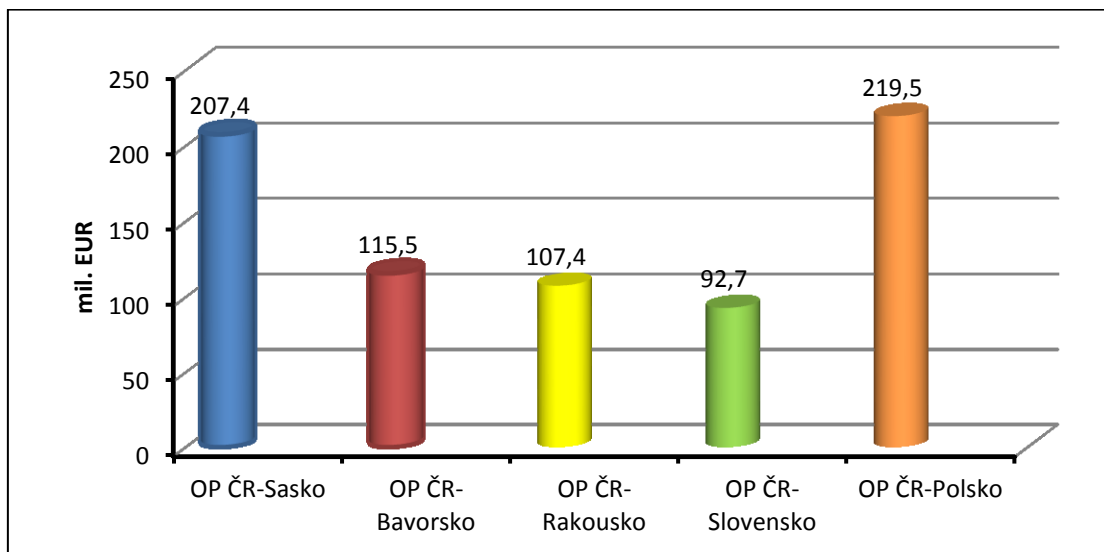
Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, Programový dodatek OP PS ČR-Polsko, 2014, vlastní zpracování

Nejvíce finančních prostředků získala prioritní osa 1 a to 37 % z celkového příspěvku ERDF. Ovšem co se týče oblastí podpory, nejvíce finančních prostředků plynulo do podpory rozvoje cestovního ruchu, na kterém si operační program zakládá.

Shrnutí

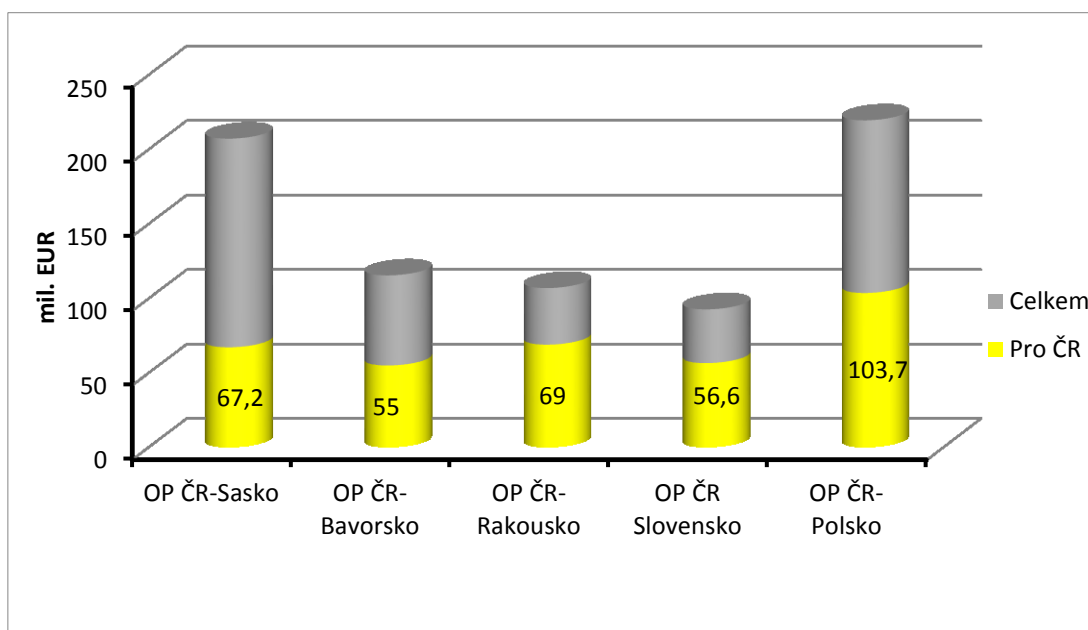
Programy přeshraniční spolupráce jsou nejvíce zaměřeny na posilování dostupnosti dopravy a informačních a komunikačních sítí, dále na rozvoj cestovního ruchu, měst a venkova a podporu místního podnikatelského prostředí. Nesmíme opomenout i ochranu životního prostředí, podporu obnovitelných zdrojů energie a předcházení vzniku ekologických a technologických rizik. Programy také podporují rozvoj spolupráce, podporu vzdělání, integraci trhu práce a sociálního zařazení a podpora malých místních iniciativ.

Graf 3.2: Alokace finančních prostředků jednotlivých OP PS v období 2007-2013 (z ERDF, v mil. EUR)

Zdroj: Centrum pro regionální rozvoj ČR, 2014, vlastní zpracování

Graf 3.3: Alokace finančních prostředků z fondů EU jednotlivých OP PS pro ČR v období 2007-2013 (v mil. EUR)

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014, vlastní zpracování

4 Analýza a hodnocení čerpání finančních prostředků z OP Přeshraniční spolupráce České republiky

V této kapitole budou popsány jednotlivé údaje o projektech a stav čerpání finančních prostředků za celé programové období 2007-2013. Údaje jsou zaznamenány vždy k 30. červnu sledovaného roku. Zdrojem dat jsou Měsíční monitorovací zprávy Ministerstva pro místní rozvoj ČR.

Operační programy přeshraniční spolupráce se vždy týkají hraničních regionů NUTS 3 sousedících s regiony v jiném členském státě EU.

Definice použitých pojmů⁸⁶:

- **Celková alokace podpory 2007-2013** - objem prostředků ze SF, respektive z ERDF, alokovaný pro obě partnerské země participující v OP Přeshraniční spolupráce na programové období 2007-2013.
- **Podané žádosti** - žádosti o podporu, které předkládají Vedoucí partneři subjektům oprávněným k přijímání žádostí.
- **Zamítnuté/stažené projekty/Žádosti vyřazené z administrace** - projekty, které nesplnily podmínky přijatelnosti, po výzvě k doplnění nebyly uznány jako způsobilé pro registraci nebo byly zamítnuty Monitorovacím výborem, případně od jejich realizace odstoupil jejich předkladatel.
- **Projednávané/pozastavené projekty/Žádosti ve schvalovacím procesu** - zaevidované žádosti, mimo projektů s Rozhodnutím/Smlouvou. Do této skupiny jsou zahrnuty projektové žádosti, u kterých ještě neproběhla nebo probíhá kontrola přijatelnosti a hodnocení, případně jsou pozastaveny.
- **Schválené projekty/projekty s Rozhodnutím/Smlouvou** - u OP PS ČR-Polsko se jedná o projekty, které byly schváleny Monitorovacím výborem a mají vydáno Rozhodnutí/podepsanou Smlouvu mezi Řídícím orgánem a Vedoucím partnerem. U ostatních OP PS jsou Smlouvy s Vedoucími partnery uzavírány s Řídícím orgánem v zahraničí.
- **Finančně ukončené projekty** - projekty, u kterých již byly proplaceny finanční prostředky připadající na poslední žádost o platbu a u kterých proběhla kontrola vynaložených výdajů.

---

⁸⁶ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR Měsíční monitorovací zpráva-červen 2013 [online]. 2013 [cit. 2014-02-23]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/238c186d-e013-4544-93e5-6e1db29545bc/MMZ_2013_06.pdf

- **Předložené žádosti o platbu** - žádosti o platbu za celý projekt, které použili Vedoucí partneři na příslušný subjekt.
- **Proplacené prostředky příjemcům** - finanční prostředky vyplacené z účtu Platebního certifikačního orgánu (PCO) na účet Vedoucího partnera na základě zkontrolované žádosti o platbu.
- **Certifikované výdaje předložené EK** - výdaje, u kterých proběhla certifikace a byly PCO zahrnuty do žádosti o průběžnou platbu do EK.

Pouze u OP PS ČR-Polsko je řídicí česká strana a zodpovědnost za celý Program má Ministerstvo pro místní rozvoj (odbor evropské územní spolupráce). U ostatních programů má řídicí orgán (ale i platební, certifikační a auditní orgán) sídlo v sousedním partnerském státě.

4.1 Analýza čerpání finančních prostředků z OP PS ČR - Sasko v období 2007-2013

V této podkapitole budou popsány jednotlivé údaje o projektech a stav čerpání finančních prostředků za celé programové období 2007-2013 OP PS ČR-Sasko. Zjistíme, nakolik byl daný OP efektivní a kolik bylo vyplaceno certifikovaných výdajů Evropskou komisí.

Tabulka 4.1 ukazuje, ve kterém roce se podalo nejvíce žádostí o podporu a kolik žádostí bylo zamítnuto či staženo. Údaje za roky 2007 a 2008 nejsou dostupné, proto je rok 2009 kumulativním součtem předešlých let.

Tabulka 4.1: Údaje o projektech OP PS ČR-Sasko v jednotlivých letech období 2007-2013 (stav k 30. červnu daného roku)

Počet	2009	2010	2011	2012	2013	celkem
Podané žádosti o podporu	169	64	58	83	26	400
Zamítnuté/stažené projekty	1	44	51	34	22	152
Schválené projekty	39	72	46	40	41	238
Finančně ukončené projekty	-	-	4	11	34	49

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2009, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2010, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2011, Ministerstvo pro místní rozvoj 2012, Ministerstvo pro místní rozvoj 2013, vlastní zpracování

Z tabulky 4.1 plyne, že celkem bylo za období 2007-2013 podáno 400 žádostí. Nejvíce zamítnutých žádostí bylo v 2011, kdy bylo zamítnuto či staženo 51 žádostí. Za celé programové období bylo zaznamenáno 152 zamítnutí či stažení. Lze jednoznačně konstatovat, že nejvíce schválených projektů bylo za období od 30. června 2009 do 30. června 2010, a to 72 projektů. Celkem bylo za období 2007-2013 schváleno **238 projektů**. V letech 2007-2010 projekty prozatím nebyly finančně dokončeny, k tomu došlo až následující rok. Finančně ukončeno bylo v celkovém součtu **49 projektů**.

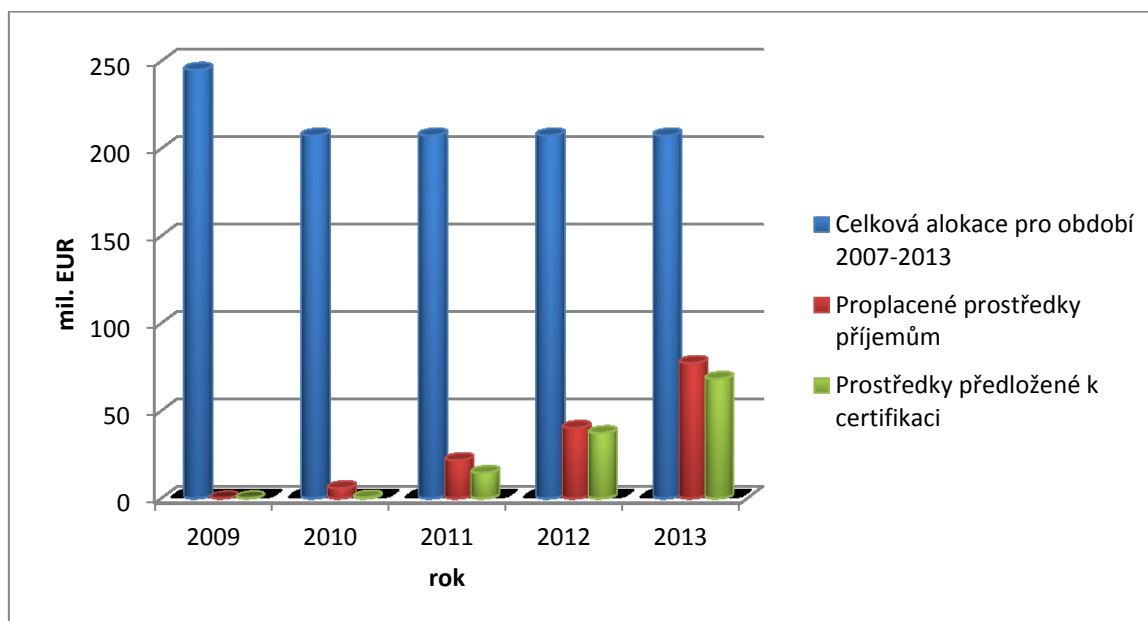
Tabulka 4.2: Stav čerpání finančních prostředků OP PS ČR-Sasko (v mil. EUR, od počátku období, stav k 30. červnu)

	2009	2010	2011	2012	2013
Schválené projekty	32,5	98,3	141	184,3	215
Předložené žádosti o platbu	-	7,8	36,2	60,8	90,4
Proplacené prostředky příjemcům	-	5,7	21,7	40,2	77,2
Certifikované výdaje předložené EK	-	0,4	14,5	37,2	68,2

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2009, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2010, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2011, Ministerstvo pro místní rozvoj 2012, Ministerstvo pro místní rozvoj 2013, vlastní zpracování

Celková alokace podpory pro období 2007-2013 činí 207,4 mil. EUR. Údaje za rok 2007 a 2008 nejsou dostupné. Jak ukazuje tabulka 4.2, největší finanční nárůst u předložených žádostí o platbu byl zaznamenán za rok 2013, a to o 29,6 mil. EUR. V ten stejný rok bylo evidováno nejvíce vyplacených prostředků (37 mil. EUR) i certifikovaných výdajů předložených EK (31 mil. EUR).

Graf 4.1: Proplacené prostředky a prostředky předložené k certifikaci v období 2007-2013 (v mil. EUR, od počátku období k 30. červnu 2013)

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2009, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2010, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2011, Ministerstvo pro místní rozvoj 2012, Ministerstvo pro místní rozvoj 2013, vlastní zpracování

Grafu 4.1 zobrazuje, že v roce 2013 je konečný objem proplacených prostředků **77,2 mil. EUR**, což je přibližně 37,2 % z celkové alokace pro období 2007-2013. K datu 30. červnu 2013 byly certifikovány finanční prostředky ve výši **68,2 mil. EUR**, což je pouze 32,9 % celkové alokace 207,4 mil. EUR.

Do roku 2013 je třeba ke splnění pravidla $n+2/n+3$ za rok 2010 a 2011 certifikovat přibližně **47,7 mil. EUR**. Pro tento ambiciózní cíl byla podniknuta řada kroků, jako monitoring projektů s cílem znát a urychlit harmonogram předkládání Monitorovacích zpráv a přijetí opatření v implementační struktuře k umožnění zpracování většího množství Monitorovacích zpráv v kratším termínu. I když byla zaznamenána progresse ve zrychlení čerpání, splnění pravidla $n+3/n+2$ je nereálné.

4.2 Analýza čerpání finančních prostředků z OP PS ČR - Bavorsko v období 2007-2013

Z následující tabulky 4.3 vyplývá, že v OP PS ČR-Bavorsko bylo k 30. červnu 2013 podáno celkem 335 projektových žádostí a schváleno bylo **225 projektů** v celkové hodnotě 112,2 mil. EUR. Údaje za rok 2007 a 2008 nejsou dostupné.

Tabulka 4.3: Údaje o projektech OP PS ČR-Bavorsko v jednotlivých letech období 2007-2013 (stav k 30. červnu daného roku)

Počet	2009	2010	2011	2012	2013	celkem
Podané žádosti o podporu	141	81	28	40	45	335
Zamítnuté/stažené projekty	15	10	20	21	9	75
Schválené projekty	107	52	31	29	36	255
Finančně ukončené projekty	-	-	33	41	47	121

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2009, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2010, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2011, Ministerstvo pro místní rozvoj 2012, Ministerstvo pro místní rozvoj 2013, vlastní zpracování

Nejvíce zamítnutých nebo stažených projektů bylo zaznamenáno v roce 2012, a to celkem 21 žádostí. Finančně ukončeno bylo **121 projektů** v celkové výši 39,9 mil. EUR, což představuje 35,6 % celkového objemu finančních prostředků u schválených projektů.

Tabulka 4.4: Stav čerpání finančních prostředků OP PS ČR-Bavorsko (v mil. EUR, od počátku období, stav k 30. červnu)

	2009	2010	2011	2012	2013
Schválené projekty	63,3	97,3	101,7	109,1	112,2
Předložené žádosti o platbu	2,6	22,3	42,1	73,2	88,1
Proplacené prostředky příjemcům	0,9	13	31,6	52,6	68,7
Certifikované výdaje předložené EK	-	4,4	25	48,1	80,3 ⁸⁷

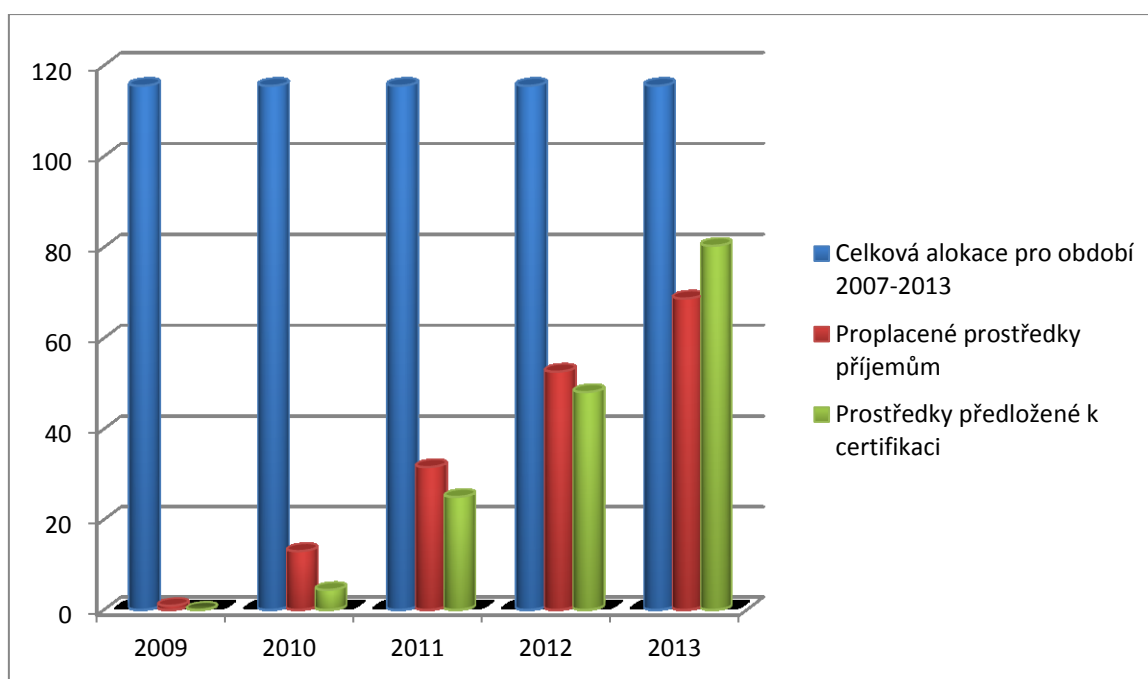
Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2009, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2010, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2011, Ministerstvo pro místní rozvoj 2012, Ministerstvo pro místní rozvoj 2013, vlastní zpracování

Celková alokace podpory pro období 2007-2013 činí 115,5 mil. EUR. Údaje za rok 2007 a 2008 nejsou dostupné. Z tabulky 4.4 plyne, že k 30. červnu 2013 byly schváleny projekty o celkovém objemu 112,2 mil. EUR, což představuje téměř 97,2 % prostředků

⁸⁷ Certifikované výdaje předložené EK jsou vyšší než vyplacené prostředky příjemcům z důvodu nižší dotační sazby pro bavorské partnery, která činí 70 %, a pravidlům pro certifikaci výdajů. Evropská komise vždy automaticky zasílá 85 % z výdajů zaslaných k certifikaci.

z celkové alokace OP. Ve 2. čtvrtletí 2013 pokračovaly úspěšně procesy kontroly výdajů a jejich proplacení vedoucím partnerům na obou stranách hranice. Celkem bylo proplaceno **68,7 mil. EUR**, což představuje 59,5 % z celkové alokace OP. Celkový objem certifikovaných výdajů činí **80,3 mil. EUR**, tedy téměř 70 % celkové alokace OP. Program je v tomto ukazateli na předních místech mezi všemi programy přeshraniční spolupráce podporovanými v rámci EU.

Graf 4.2: Proplacené prostředky a prostředky předložené k certifikaci v období 2007-2013 (v mil. EUR, od počátku období k 30. červnu 2013)

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2009, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2010, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2011, Ministerstvo pro místní rozvoj 2012, Ministerstvo pro místní rozvoj 2013, vlastní zpracování

Z grafu 4.2 vidíme, že ke konci června roku 2013 prostředky předložené k certifikaci převyšují proplacené prostředky příjemcům o 11,6 mil. EUR. Prostředky předložené k certifikaci o hodnotě 80,3 mil. EUR představují 69,5 % z celkové alokace OP.

V roce 2013 dochází k překlopení na pravidlo n+2. Limit čerpání v roce 2013 činil **75 mil. EUR** a objem certifikovaných výdajů byl 80,3 mil. EUR, což značí, že pravidlo n+2 bylo pro rok 2013 splněno.

4.3 Analýza čerpání finančních prostředků z OP PS ČR - Rakousko v období 2007-2013

V OP PS ČR-Rakousko bylo k 30. červnu 2013 podáno 231 žádostí o dotaci. Monitorovací výbor schválil celkem **189 projektů** v hodnotě 104,7 mil. EUR, nejvíce schválených projektů bylo zaznamenáno v roce 2010, poté v roce 2012. Údaje za rok 2007 a 2008 nejsou dostupné.

Tabulka 4.5: Údaje o projektech OP PS ČR-Rakousko v jednotlivých letech období 2007-2013 (stav k 30. červnu daného roku)

Počet	2009	2010	2011	2012	2013	Celkem
Podané žádosti o podporu	115	25	29	32	30	231
Zamítnuté/stažené projekty	12	18	0	3	4	37
Schválené projekty	14	95	29	32	19	189
Finančně ukončené projekty	-	-	6	20	21	47

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2009, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2010, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2011, Ministerstvo pro místní rozvoj 2012, Ministerstvo pro místní rozvoj 2013, vlastní zpracování

Z tabulky 4.5 vyplývá, že nejvíce podaných žádostí bylo zaznamenáno v roce 2012. V roce 2010 bylo zamítnuto či staženo nejvíce projektů za celé programové období OP. Finančně ukončeno bylo pouze **47 projektů** o celkovém objemu 16 mil. EUR, což představuje 15,3 % celkového počtu schválených projektů.

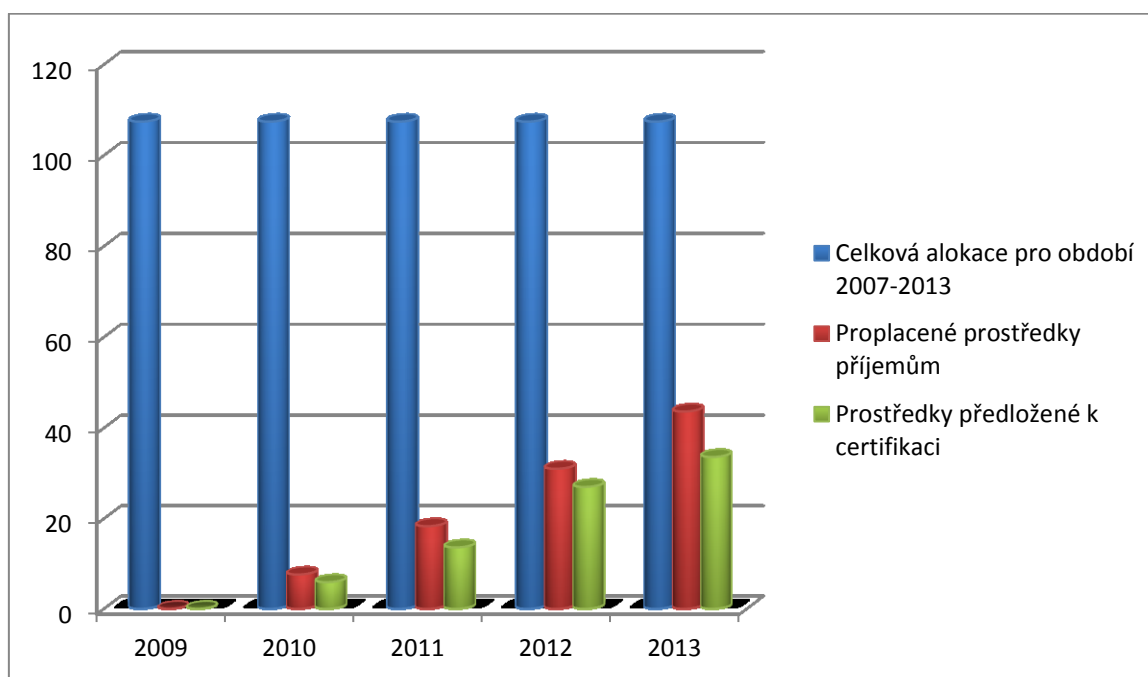
Tabulka 4.6: Stav čerpání finančních prostředků OP PS ČR-Rakousko (v mil. EUR, od počátku období, stav k 30. červnu)

	2009	2010	2011	2012	2013
Schválené projekty	30	62,5	85	98,5	104,7
Předložené žádosti o platbu	-	7,7	21,6	31,7	44,6
Proplacené prostředky příjemcům	-	7,6	18,3	31	43,6
Certifikované výdaje předložené EK	-	5,9	13,6	27	33,6

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2009, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2010, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2011, Ministerstvo pro místní rozvoj 2012, Ministerstvo pro místní rozvoj 2013, vlastní zpracování

Celková alokace podpory pro období 2007-2013 činí 107,4 mil. EUR. Údaje za rok 2007 a 2008 nejsou dostupné. Jak ukazuje tabulka 4.6, k 30. červnu 2013 byly schváleny projekty o celkové hodnotě 104,7 mil. EUR, což představuje zhruba 97,4 % prostředků z celkové alokace OP.

Graf 4.3: Proplacené prostředky a prostředky předložené k certifikaci v období 2007-2013 (v mil. EUR, od počátku období k 30. červnu 2013)

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2009, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2010, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2011, Ministerstvo pro místní rozvoj 2012, Ministerstvo pro místní rozvoj 2013, vlastní zpracování

Graf 4.3 zobrazuje, že od počátku programového období ke konci června 2013 bylo na účty příjemců vyplaceno **43,6 mil. EUR**, podíl plateb na celkové alokaci programu tak činí 40,6 %. Celkový objem certifikovaných výdajů ke konci června 2013 činil **33,6 mil. EUR**, tj. 31,3 % celkové alokace programu.

Pro rok 2013 byl stanoven závazek pravidla n+3 ve výši **70,1 mil. EUR**. Do konce 2. čtvrtletí bylo certifikováno 33,6 mil. EUR, se započtením předběžné platby ve výši 9,7 mil. EUR se jednalo o 43,3 mil. EUR. Objem příští certifikace lze odvodit od prostředků vyplacených příjemcům, kde se jednalo o nárůst v objemu vyplacených částek.

4.4 Analýza čerpání finančních prostředků z OP PS ČR - Slovensko v období 2007-2013

V OP PS ČR-Slovensko bylo k 30. červnu 2013 podáno celkem 639 žádostí o podporu. Schváleno bylo **236 projektů** v celkové hodnotě 88,5 mil. EUR. V roce 2011 došlo oproti roku 2010 ke snížení schválených projektů o 17. Údaje za rok 2007 a 2008 nejsou dostupné.

Tabulka 4.7: Údaje o projektech OP PS ČR-Slovensko v jednotlivých letech období 2007-2013 (stav k 30. červnu daného roku)

Počet	2009	2010	2011	2012	2013	Celkem
Podané žádosti o podporu	356	34	0	151	98	639
Zamítnuté/stažené projekty	113	87	19	107	77	403
Schválené projekty	130	56	-17 ⁸⁸	22	45	236
Finančně ukončené projekty	-	-	39	36	28	103

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2009, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2010, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2011, Ministerstvo pro místní rozvoj 2012, Ministerstvo pro místní rozvoj 2013, vlastní zpracování

Nejvíce zamítnutých nebo stažených projektů zaznamenal rok 2012, poté hned rok 2013. Nejvíce schválených projektů bylo v roce 2010 a 2013, v roce 2011 došlo ke snížení schválených projektů o 17 projektů. Finančně ukončeno bylo **103 projektů** o objemu 35 mil. EUR.

⁸⁸ Pokles schválených projektů o 17 mezi obdobími 30. 6. 2010 a 30. 6. 2011 byl zapříčiněn úpravou údajů podle informací ze spuštěného informačního systému tak, aby souhlasila předkládaná data Národního orgánu s daty Řídícího orgánu, která promítla i údaje o projektech a žadatelé/příjemci poté ustoupili od realizace projektu nebo nesplnili podmínky přijetí žádosti o finanční podporu.

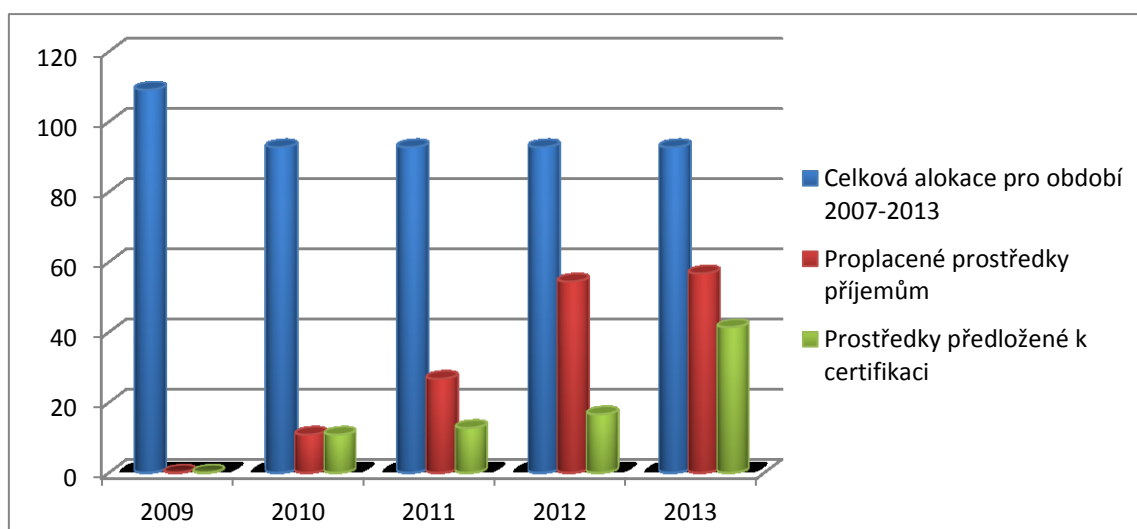
Tabulka 4.8: Stav čerpání finančních prostředků OP PS ČR-Slovensko (v mil. EUR, od počátku období, stav k 30. červnu)

	2009	2010	2011	2012	2013
Schválené projekty	59,8	74,3	71,7	71,7	88,5
Předložené žádosti o platbu	-	10,8	30,2	54,4	56,7
Proplacené prostředky příjemcům	-	10,8	26,7	54,4	56,7
Certifikované výdaje předložené EK	-	10,8	12,7	16,6	41,4

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2009, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2010, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2011, Ministerstvo pro místní rozvoj 2012, Ministerstvo pro místní rozvoj 2013, vlastní zpracování

Celková alokace podpory pro období 2007-2013 činí 92,7 mil. EUR. Údaje za rok 2007 a 2008 nejsou dostupné. Jak ukazuje tabulka 4.8, k 30. červnu 2013 byly schváleny projekty o celkovém objemu 88,5 mil. EUR. Reálně bylo smluvně podloženo 95,4 % celkové alokace OP. Celková suma u předložených žádostí o platbu dosáhla 56,7 mil. EUR, což je 61 % celkové alokace OP. Proplacené prostředky na účty příjemců činily **56,7 mil. EUR** a objem certifikovaných výdajů dosáhl **41,4 mil. EUR**.

Graf 4.4: Proplacené prostředky a prostředky předložené k certifikaci v období 2007-2013 (v mil. EUR, od počátku období k 30. červnu 2013)

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2009, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2010, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2011, Ministerstvo pro místní rozvoj 2012, Ministerstvo pro místní rozvoj 2013, vlastní zpracování

Graf 4.4 ukazuje, že od počátku programového období k 30. červnu 2013 bylo v souhrnné výši proplaceno příjemcům 56,7 mil. EUR, což představuje 61 % celkové alokace programu. Objem certifikovaných výdajů činil 41,4 mil. EUR, tedy 44,7 % alokace programu na celé programové období.

30. září 2012 již bylo příjemci vyčerpáno 100 % upraveného závazku roku 2008, 2009 a 2010 a 72,6 % upraveného závazku na rok 2011. Limit čerpání v roce 2012 byl splněn. Z upraveného závazku pro rok 2011 ve výši 15,6 mil. EUR bylo ke 2. čtvrtletí 2013 čerpáno ze 78 %, což je velmi dobrý předpoklad, aby bylo pravidlo $n+2/n+3$ pro rok 2013 naplněno.

4.5 Analýza čerpání finančních prostředků z OP PS ČR - Polsko v období 2007-2013

OP PS ČR- Polsko navazuje na Iniciativu Společenství Interreg IIA realizovanou na česko-polském pohraničí v období 2004-2006. Na programové období 2007-2013 bylo k dispozici **219,5 mil. EUR** z prostředků ERDF. Prostřednictvím tohoto rozpočtu jsou podporovány společné přeshraniční projekty v česko-polském pohraničí.

Hlavním cílem Programu je *podpora socio-ekonomického rozvoje území česko-polského příhraničí posilováním jeho konkurenceschopnosti a soudržnosti a propagací partnerské spolupráce jeho obyvatel*.⁸⁹

V OP PS ČR-Polsko bylo k 30. červnu 2013 podáno celkem 680 projektových žádostí v celkové výši 461,1 mil. EUR, což je více než 210 % celkové alokace OP. Schváleno bylo **268 projektů** v hodnotě přes 224,5 mil. EUR, téměř 102,3 % celkové alokace OP. Do roku 2008 bylo podáno 143 žádostí o podporu. Údaje za rok 2007 nejsou dostupné.

---

⁸⁹ ŘÍDÍCÍ ORGÁN A SPOLEČNÝ TECHNICKÝ SEKRETARIÁT. Roční zpráva o provádění OP PS ČR-PR 2007-2013 za rok 2012. *Cz-pl.eu* [online]. 2014 [cit. 2014-03-12]. Dostupné z: <http://www.cz-pl.eu/vyrocní-zpravy.html>

Tabulka 4.9: Údaje o projektech OP PS ČR-Polsko v jednotlivých letech období 2007-2013 (stav k 30. červnu daného roku)

Počet	2009	2010	2011	2012	2013	Celkem
Podané žádosti o podporu	292	150	6	84	148	680
Zamítnuté / stažené projekty	152	86	-1 ⁹⁰	15	59	311
Schválené projekty	86	52	20	37	25	268
Finančně ukončené projekty	-	4	44	69	48	165

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2009, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2010, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2011, Ministerstvo pro místní rozvoj 2012, Ministerstvo pro místní rozvoj 2013, vlastní zpracování

Z tabulky 4.9 vidíme, že největší počet podaných žádostí zaznamenal rok 2010 a rok 2013. Rok 2009 je kumulativním součtem roku 2007 a 2008, tudíž nemá takovou vypovídací schopnost. Nejméně projektů bylo podáno v roce 2011, a to pouhých 6. Také v roce 2010 a 2013 bylo zamítnuto či staženo nejvíce programů. Do roku 2010 bylo zamítnuto či staženo celkem 238 projektů, ale díky úspor z již ukončených projektů se povedlo schválit některé náhradní projekty, proto je v roce 2011 zaznamenán pokles o 1 projekt. Do 30. června 2011 bylo tedy zamítnuto 237 projektů.

Tabulka 4.10: Stav čerpání finančních prostředků OP PS ČR-Polsko (v mil. EUR, od počátku období, stav k 30. červnu)

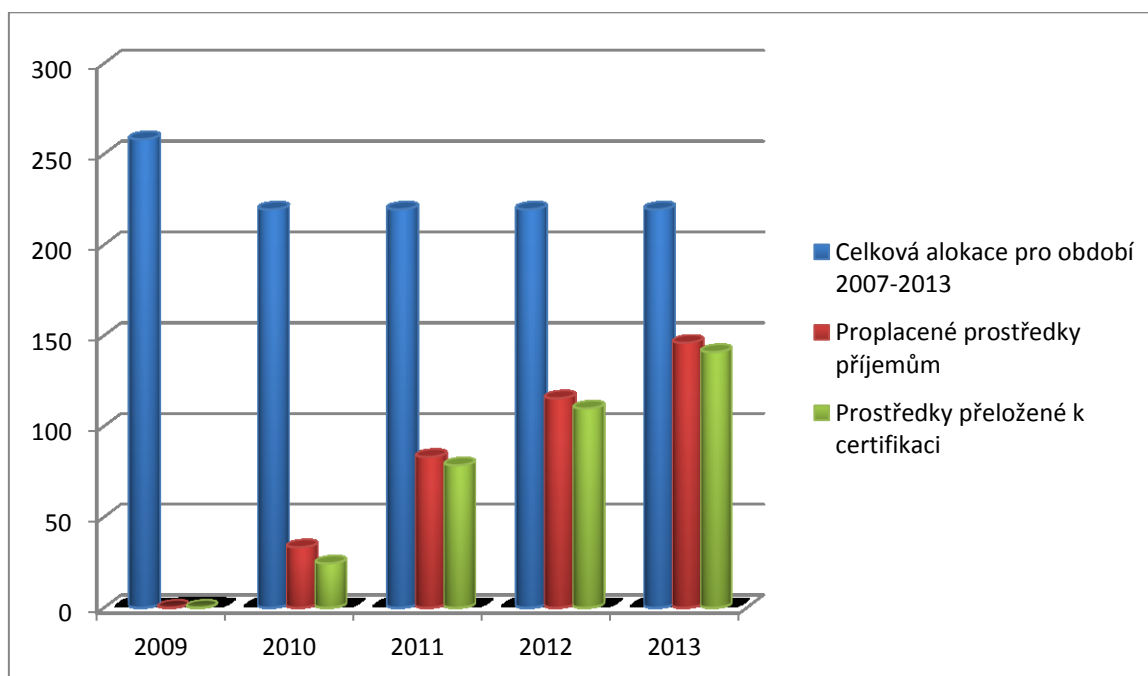
	2009	2010	2011	2012	2013
Schválené projekty	142	155,1	204,6	213,2	224,5
Předložené žádosti o platbu	1,2	41,1	102,3	145,5	169,6
Proplacené prostředky příjemcům	-	33,3	83,1	115,4	146
Certifikované výdaje předložené EK	-	24,4	78,5	109,8	140,9

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2009, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2010, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2011, Ministerstvo pro místní rozvoj 2012, Ministerstvo pro místní rozvoj 2013, vlastní zpracování

⁹⁰ V období od 30. 6. 2010 do 30. 6. 2011 byl zaznamenán pokles o 1 zamítnutý/stažený projekt.

Celková alokace podpory pro období 2007-2013 činí 219,5 mil. EUR. Údaje za rok 2007 nejsou dostupné. V roce 2008 byla celková finanční alokace 258,2 mil. EUR, podaných žádostí bylo 143 a projektů ve schvalovacím procesu bylo 107 o celkovém objemu 166,9 mil. EUR. Jak ukazuje tabulka 4.10, k 30. červnu 2013 byl celkový počet schválených projektů a finančně ukončených projektů navýšen na **268** v hodnotě přes 224,5 mil. EUR. Předložené žádosti o platbu dosáhly 169,9 mil. EUR, což představuje 77,3 % celkové alokace programu. Příjemcům bylo proplaceno 146 mil. EUR.

Graf 4.5: Proplacené prostředky a prostředky předložené k certifikaci v období 2007-2013 (v mil. EUR, od počátku období k 30. červnu 2013)

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2009, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2010, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2011, Ministerstvo pro místní rozvoj 2012, Ministerstvo pro místní rozvoj 2013, vlastní zpracování

Z grafu 4.5 vidíme, že prostředky, které byly vyplaceny příjemcům, se ke konci června roku 2013 vyšplhaly na **146 mil. EUR**, což je téměř 66,5 % alokace programu, ovšem celková výše certifikovaných výdajů dosahuje částky **140,9 mil. EUR**, čili 64,2 % celkové alokace programu.

Pravidlo n+3 je již překročeno a splněno. OP PS ČR-Polsko již v předchozích obdobích toto pravidlo naplňovalo a s ohledem na objem žádostí o platbu předložených EK se nepředpokládá problém ani ve zbývajících letech implementace programu.

4.6 Souhrnné zhodnocení čerpání finančních prostředků z OP Přeshraniční spolupráce České republiky

V této podkapitole bude srovnáno čerpání finančních prostředků jednotlivých operačních programů přeshraniční spolupráce dle ukazatele: *schválené projekty, proplacené prostředky příjemcům a certifikované výdaje předložené EK*. Dále porovnáme posledně známé výsledky stavu čerpání jednotlivých OP PS dle ukazatele *certifikované výdaje předložené EK* k celkové alokaci pro daný OP PS od počátku období k 30. prosinci 2013 a zasadíme OP PS mezi všechny operační programy politiky soudržnosti v České republice. Na konec bude podkapitola zaměřena na popis již realizovaných vybraných projektů.

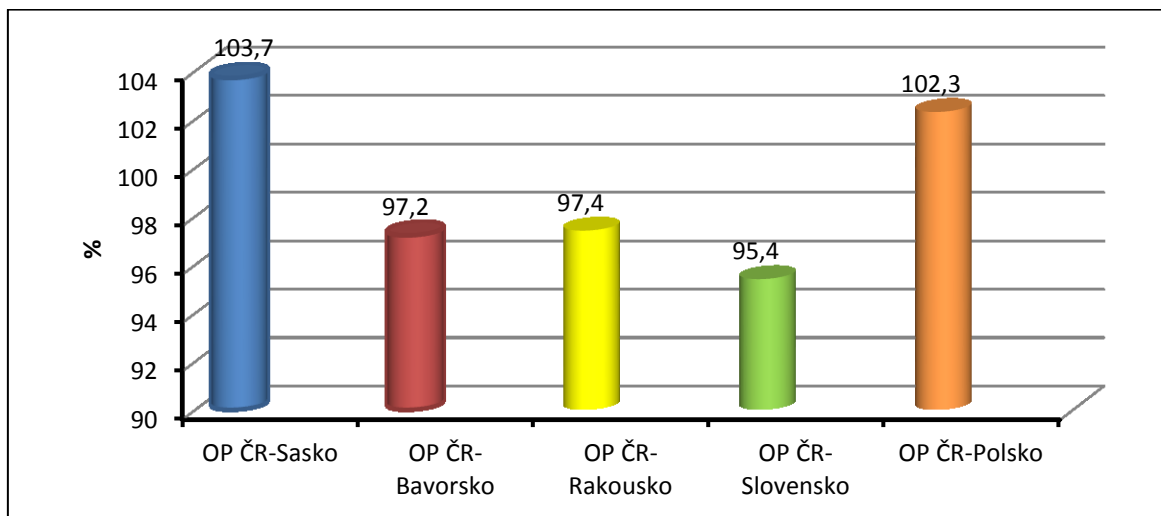
4.6.1 Čerpání finančních prostředků jednotlivými OP PS v ČR

Veškeré porovnání jednotlivých OP PS bude prezentováno vždy jako procentní vyjádření vzhledem k alokaci daného programu pro programové období 2007-2013.

Graf 4.6 ukazuje procentní srovnání schválených projektů jednotlivých OP PS vůči jejich alokaci pro období 2007-2013. Vidíme, že nejvyšší projektovou aktivitu projevil OP PS ČR-Bavorsko, kdy objem finančních prostředků u schválených projektů byl 215 mil. EUR, což přesahuje danou alokaci o 3,7 %. Jako druhý nejvíce efektivní program, v rámci kterého bylo schváleno celkem 103 projektů, se umístil OP PS ČR-Polsko, který svou alokaci přesáhl o 2,3 % v celkové částce 224,5 mil. EUR. Třetí příčku obsadil OP PS ČR-Rakousko, kterému do dosažení hranice alokace programu chybí 0,6 %, schváleno bylo celkem 189 projektů v celkové hodnotě 104,7 mil. EUR. Čtvrtým programem je OP PS ČR-Bavorsko, kde bylo schváleno 255 projektů v celkové výši 122,2 mil. EUR. Poslední místo náleží OP PS ČR-Slovensko, kde bylo schváleno celkem 236 projektů v celkové výši 88,5 mil. EUR, což představuje 95,4 % z celkové alokace.

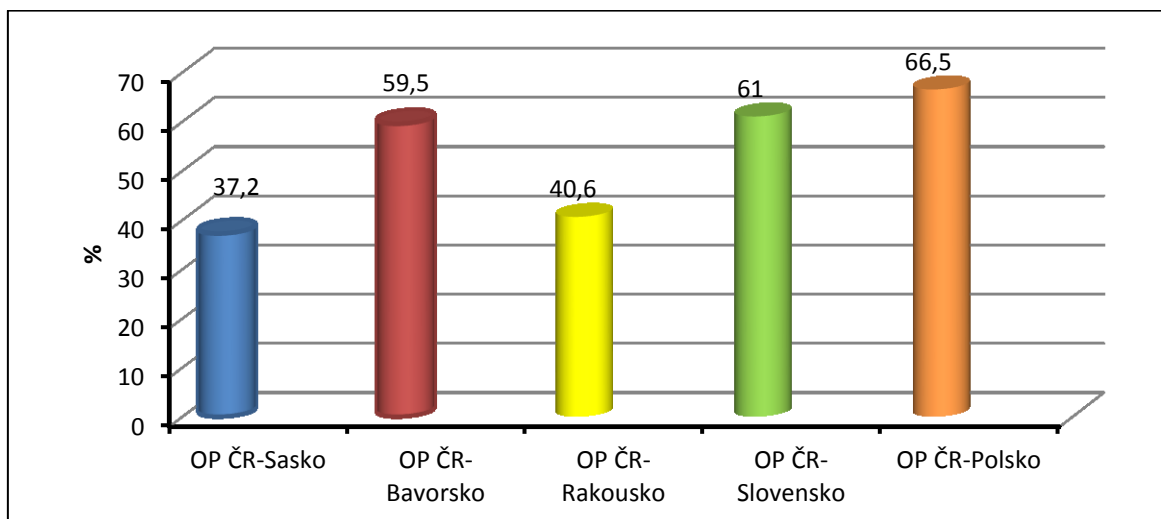

Graf 4.6: Stav schválených projektů krytých smlouvou o poskytnutí dotace vzhledem k celkové alokaci (v %, stav k 30. červnu 2013)

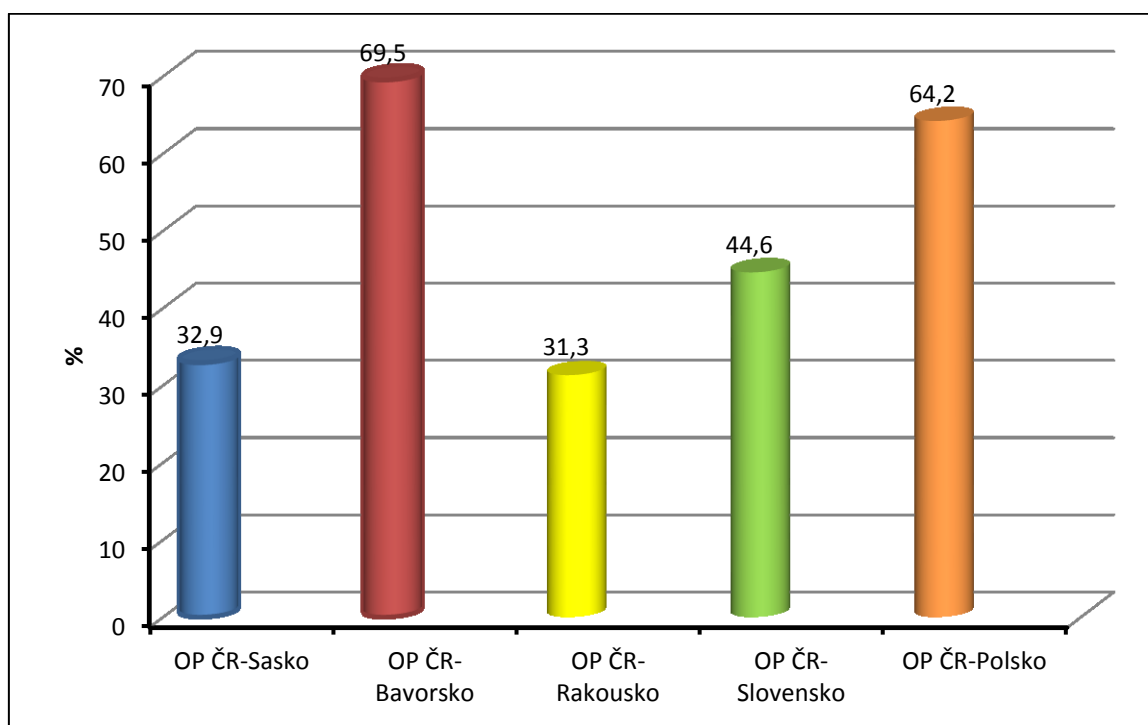
Z hlediska srovnání OP PS v grafu 4.7 dle proplacených prostředků příjemcům vzhledem ke své alokaci, se na prvním místě umístil OP PS ČR-Polsko, v rámci kterého bylo příjemcům proplaceno 146 mil. EUR, tedy 66,5 % alokace programu. Druhý je OP PS ČR-Slovensko, v rámci kterého bylo proplaceno 61 % alokace programu. Na třetím místě se umístil OP PS ČR-Bavorsko, kde bylo proplaceno 59,5 % v celkové hodnotě 68,7 mil. EUR. Čtvrté místo obsadil OP PS ČR-Rakousko, v rámci kterého bylo proplaceno 43,6 mil. EUR, což představuje 40,6 % alokace programu. Poslední místo náleží OP PS ČR-Sasko, který dosáhl pouze 37,2 % úspěšnosti v rámci proplácení prostředků příjemcům.

Graf 4.7: Stav proplacených prostředků příjemcům vzhledem k celkové alokaci (v %, stav k 30. červnu 2013)

Dalším ukazatelem, na základě kterého lze hodnotit projektovou aktivitu jednotlivých OP PS jsou certifikované výdaje předložené Evropské Komisi, o kterém vypovídá graf 4.8. První místo obsadil OP PS ČR-Bavorsko, v rámci něhož byŕy Evropské komisi předloženy výdaje představující 69,5 % alokace programu v celkové výši 80,3 mil. EUR. Na druhém místě je OP PS ČR-Polsko, který předložil 64,2 % alokace, což činí 140,9 mil. EUR. Na třetím místě je OP PS ČR-Slovensko, který předložil 41,4 mil. EUR, tedy 44,7 % celkové alokace programu. Předposlední je OP PS ČR-Sasko, v rámci kterého bylo předloženo 68,2 mil. EUR, což představuje 32,9 % celkové alokace programu. Poslední se umístil OP PS ČR-Rakousko, který předložil pouze 31,3 % z celkové alokace.

Graf 4.8: Stav certifikovaných výdajů předložených EK vzhledem k celkové alokaci (v %, stav k 30. červnu 2013)

V tabulce 4. 11 je uveden stav čerpání prostředků z ERDF u jednotlivých OP PS k 30. prosinci 2013. Na prvním místě se umístil OP PS ČR-Bavorsko, který od počátku období dokázal vyčerpat **80,2 %** z celkové alokace programu v hodnotě **92,7 mil. EUR**. Tento program si drží své prvenství i v rámci ostatních Operačních programů podporovaných Evropskou unií. Druhé místo obsadil OP PS ČR-Polsko, který doposud vyčerpal 69 % alokace programu v celkové hodnotě 151,4 mil. EUR Třetí je OP PS ČR-Sasko, jenž dokázal vyčerpat 56,3 % celkové alokace programu v hodnotě 116,7 mil. EUR

a předběhl tak v efektivnosti čerpání OP PS ČR-Slovensko oproti vyhodnocení programů z června 2013. Na čtvrtém místě je OP PS ČR-Slovensko, který zvládl vyčerpat 55,6 % alokace programu v celkové výši 46,5 mil. EUR. Poslední místo obsadil OP PS ČR-Rakousko. Tento program dokázal doposud vyčerpat pouze 43,3 % z celkové alokace programu v celkové hodnotě 46,5 mil. EUR. Už teď je patrné, že do konce programového období 2007-2013 nebude schopen všechny prostředky z fondu EU vyčerpat.

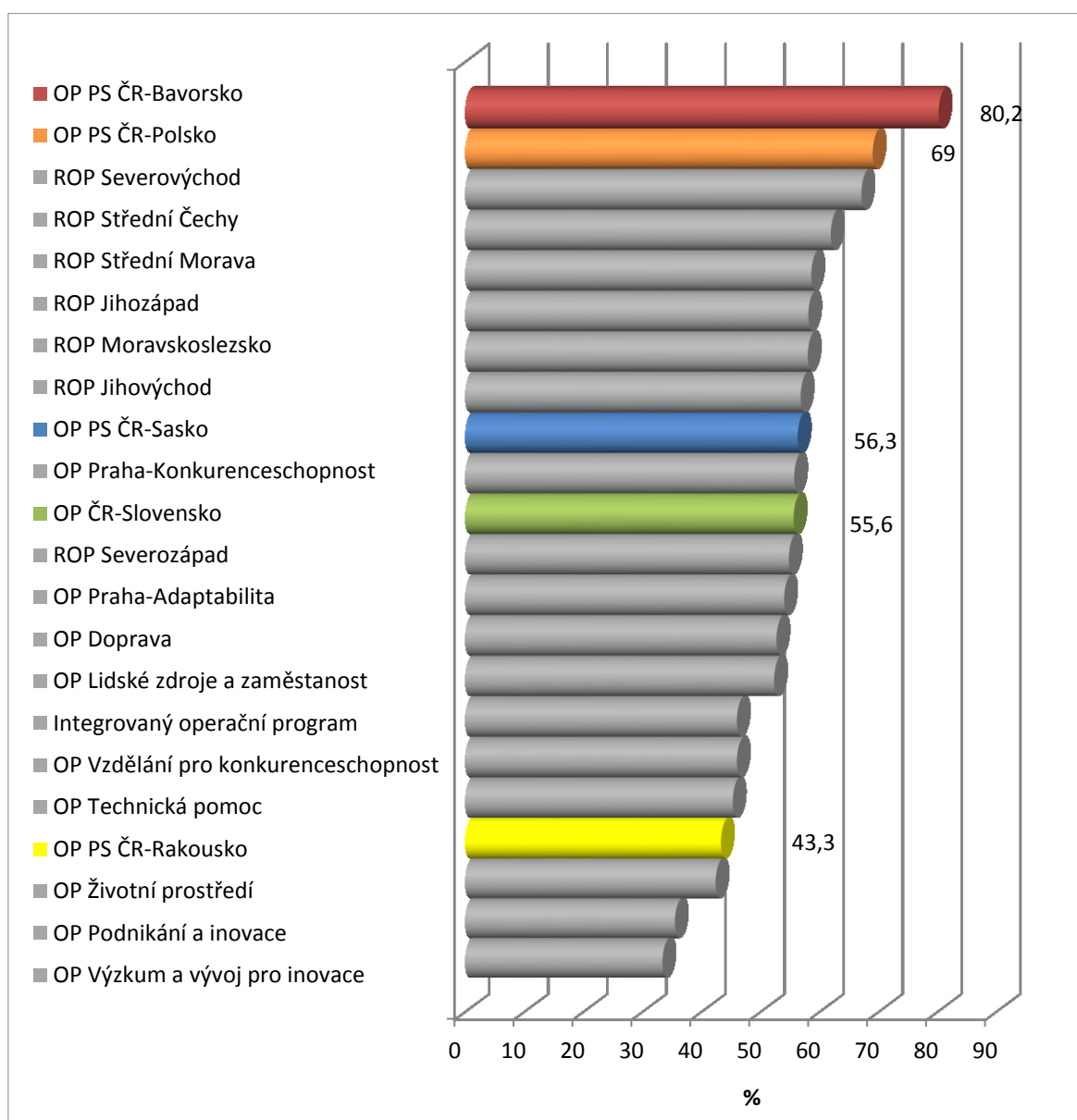
Tabulka 4.11: Stav čerpání finančních prostředků OP PS (v mil. EUR, od počátku období, stav k 30. prosinci 2013)

	Schválené projekty	Předložené žádosti o platbu	Proplacené prostředky příjemcům	Certifikované výdaje (CV) předložené EK	CV v % z celkové alokace
OP PS ČR-Sasko	216,1	137,3	123,5	116,7	56,3
OP PS ČR-Bavorsko	113,4	91,7	76,5	92,7	80,2
OP PS ČR-Rakousko	105,7	57	46	46,5	43,3
OP PS ČR-Slovensko	88,5	60,5	60,5	51,6	55,6
OP PS ČR-Polsko	237,6	176,5	155,9	151,4	69

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2009

Graf 4.9 ukazuje podíl certifikovaných výdajů operačních programů v rámci všech tří cílů politiky soudržnosti ČR. První místo obsadil OP PS ČR-Bavorsko, který si vedl v čerpání prostředků z fondů EU nejlépe. Následuje OP PS ČR-Polsko, na devátém místě je OP PS ČR-Sasko, jedenácté místo obsadil OP PS ČR-Slovensko a až devatenácté místo náleží OP PS ČR-Rakousko.

Graf 4.9: Podíl certifikovaných výdajů u operačních programů k 31. 12. 2013

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2013, vlastní zpracování

4.6.2 Vybrané realizované projekty v rámci přeshraniční spolupráce ČR

Barevné stezky euroregionu

Tento projekt byl realizován v rámci OP PS ČR-Polsko v euroregionu Těšínské Slezsko a trval téměř 18 měsíců, od 1. 5. 2010 do 31. 10. 2011. Žadatelem bylo Pedagogické centrum pro polské národnostní školství. Hlavní prioritou projektu je podpora rozvoje podnikatelského prostředí a cestovního ruchu. Tato potřeba projektu vzešla

z poptávky, která je už dlouhodobě pedagogickým centrem monitorována. V analýze téměř 60 % respondentů uvedlo, že největší oblibě a zájmu se těší akce typu společné vzdělávací exkurze a společné sportovní a kulturní akce. Projekt se snaží především o posílení regionální výchovy ve výuce a přáním je zvednout ve školách povědomí nejmladších ročníků o Těšínském Slezsku. Program zahrnuje vzdělávání učitelů prvního stupně základních a mateřských škol v oblasti historie, kultury a dalších významných prvků regionalistiky. Učitelé byli provedeni v euroregionu po 7 trasách, které se věnovaly určitým tématům. První byla environmentální trasa, druhá historická trasa, třetí trasa nesla název legendy a báje, čtvrtá region dnes, pátá se zaměřovala na tradice a zvyky, šestou trasu představovala těšínská stezka a sedmá byla interkulturní stezka „Učíme se spolu“. Vedení každé ze stezek bylo zabezpečeno jedním expertem a dvěma metodiky na danou oblast. Vzdělávací stezky dávají především dobrý příklad pedagogům, jak obohatit výuku, organizovat vzdělávací akce a na co se při nich zaměřit. Součástí projektu bylo i vytvoření pracovních listů pro žáky základních a mateřských škol, jejichž účelem bylo zábavnou formou informovat děti o oblasti, ve které žijí a metodická příručka pro učitele. Jelikož šlo o společný česko-polský projekt, aktivita musela probíhat rovnoměrně na obou stranách euroregionu. Celkový rozpočet projektu činil 53 264 EUR, z čehož byl 45 274 EUR příspěvek EU.⁹¹

Předpovědní povodňový systém Morava-Dyje (Povodňová prognóza-Hochwasserprognose)

Povodí Moravy, s.p., jako vedoucí partner a Úřad Zemské vlády Dolních Rakous se dohodli na realizaci společného projektu „Předpovědní povodňový systém Morava-Dyje“ v rámci OP PS ČR-Rakousko, který trval od 16. 10. 2008 do 03. 10. 2011. Povodně představují na řece Morava a Dyje pro místní obyvatele opravdové nebezpečí. Díky těsné a efektivní spolupráci při vytváření dlouhodobých předpovědí a varování by mělo vézt ke snížení nebezpečí obyvatel a jiných škod. Realizací projektu dojde k výraznému zkvalitnění předpovědní a povodňové služby, což v případě povodňových situací přispěje ke včasnému a efektivnímu rozhodování, záchraně lidských životů a eliminaci škod na území ČR, Rakouska i Slovenska. Systém musí dodávat informace tak, aby bylo možno lépe se připravit na hrozící povodně a tím je v rámci možností lépe zvládnout. Předpovědní

---

⁹¹ CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. Barevné stezky euroregionu. *Risy.cz* [online]. 2011 [2014-04-04]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?Id=68770>

systém bude poskytovat přeshraniční 48hodinové prognózy s výhledem na následující tři dny. Bude provozován ve spolupráci Povodí Moravy, Země Dolní Rakousy a Českého hydrometeorologického ústavu Brno společně s dalšími institucemi spojenými s řekou Moravou. Celkové náklady projektu byly 941 726 EUR.⁹²

Aktivně a zdravě - přeshraniční vzdělávací síť pro volný čas a sport

Projekt je společnou iniciativou rekreačního střediska pro děti a mládež Kinder- und Jugendholungszentrum Querxenland Seifhennersdorf (KiEZ), Podještědského FC Český Dub (fotbalový klub), měst Seifhennersdorf a Český Dub na podporu mimoškolního vzdělávání mládeže v příhraničním regionu Horní Lužice - severní Čechy v rámci OP PS ČR-Sasko. Doba realizace projektu byla od 1. 7. 2011 do 15. 12. 2013. Vzdělávání mládeže by nemělo být hranicemi nikterak omezeno, proto je veškeré úsilí směřováno na přeshraniční práci se studenty. Projekt je zaměřen na podporu společných celoročních vztahů dětí a mládeže a jejich vychovatelů, a to od přípravy výměny mládeže, přes realizaci až po dodatečné zpracování zkušeností a zážitků formou zpráv, projektových dnů na školách, workshopů spolků a prezentace výsledků projektových dnů, které se konají prostřednictvím malých výstav. Cílem projektu je odbourávat sociální, kulturní i jazykové bariéry a díky atraktivním vzdělávacím programům mají české i německé děti možnost blíže poznat nejen oblast Horní Lužice a severních Čech, ale i svého „sousedu“. Aby bylo možné uskutečnit komplexní a velmi kvalitní výměnné programy, bude v Českém Dubě provedena rozsáhlá modernizace technického zázemí. V KiEZ Querxenland Seifhennersdorf bude osm stávajících bungalovů nahrazeno dvěma novými budovami pro ubytování skupin, každá s 36 lůžky. Celkové náklady na projekt činily 2 401 861 EUR, z čehož byla 85 % dotace EU, tedy 2 024 582 EUR.⁹³

---

⁹² MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Příklady realizovaných projektů. *At-cz.eu* [online]. 2013 [2014-04-04]. Dostupné z: http://www.at-cz.eu/at-cz/cz/7-2_2007-2013.php

⁹³ LIBERECKÝ KRAJ. Třetí největší projekt přeshraniční spolupráce zahájili v Seifhennersdorfu. *Kancelar-hejtmana.kraj-lbc.cz* [online]. 2011 [2014-04-04]. Dostupné z: <http://kancelar-hejtmana.kraj-lbc.cz/page810/Tiskove-zpravy-2011/id:132303/Treti-nejvetsi-projekt-preshranicni-spoluprace-zahajili-v-Seifhennersdorfu>

5 Závěr

Programy přeshraniční spolupráce se staly již neodmyslitelnou součástí podpory příhraničních regionů. Jejich unikátnost spočívá, na rozdíl od ostatních programů podporovaných EU, ve spolupráci se sousedními zeměmi a vytváření společných atraktivnějších oblastí, které budou soudržné a konkurenceschopné. Podporovat a rozvíjet zaostávající příhraniční oblasti je důležité také proto, aby došlo k odstranění hospodářských, sociálních a kulturních bariér a tím se zvýšila ekonomická úroveň státu a podpořila mezinárodní spolupráce.

Cílem bakalářské práce bylo zhodnotit a komparovat čerpání finančních prostředků z jednotlivých Operačních programů přeshraniční spolupráce České republiky za období 2007-2013 a zhodnotit tak efektivitu programů na základě vybraných ukazatelů. Jednalo se o Operační programy přeshraniční spolupráce ČR-Sasko, ČR-Bavorsko, ČR-Rakousko, ČR-Slovensko a ČR-Polsko. Tyto programy byly srovnány na základě ukazatelů: schválené projekty kryté smlouvou, proplacené prostředky příjemcům a certifikované výdaje předložené Evropské komisi k jejich celkové finanční alokaci pro dané programové období.

Z provedené analýzy bylo zjištěno, že finanční alokace pro schválené projekty přesahuje celkovou alokaci programů u dvou operačních programů. Jedná se o OP PS ČR-Sasko, v rámci kterého byli žadatelé v podávání žádostí o podporu velice aktivní a OP PS ČR-Polsko, kde žadatelé podali přes 600 žádostí o podporu. Schváleno bylo značně méně projektů, ovšem v poměru k alokaci programu přesáhly již schválené projekty její hranici. Na poslední pozici se umístil OP PS ČR-Slovensko, kde stav schválených projektů vůči své alokace byl pod hranicí 100 % alokace programu. U tohoto OP PS byl zaznamenán vysoký počet zamítnutých či stažených projektů, kdy žadatelé odstoupili od realizace projektu, nebo nesplnili podmínky pro přijetí žádosti o dotaci.

Jako další kritérium pro určení efektivity čerpání podpory z EU byl stav proplacených prostředků příjemcům. Zde první místo obsadil **OP PS ČR-Polsko**, kterému se podařilo do konce června 2013 **proplatit příjemcům podpory téměř 67 % z celkové alokace programu**, k poslednímu prosinci proplacené prostředky činily už 71 % alokace programu. Za ním následuje OP PS ČR-Bavorsko, v rámci kterého bylo proplaceno příjemcům 59,5 % a do konce prosince 2013 bylo proplaceno dalších 6,7 % z celkové alokace programu.

Posledním vybraným ukazatelem je stav certifikovaných výdajů, které byly předloženy Evropské komisi. **Největší objem certifikovaných výdajů předložil OP PS ČR-Bavorsko, a to 69,5 %** k poslednímu červnu 2013 a k 30. prosinci certifikované výdaje činily 80,2 % celkové alokace programu. Dokázal tak využít nejvíce finančních prostředků, které mu EU dala k dispozici.

Rok 2013 byl z hlediska čerpání alokace přidělené jednotlivým operačním programům klíčový, protože se slučovala pravidla n+3 za rok 2010 a n+2 za rok 2011. K 31. prosinci 2013 se všem uvedeným operačním programům přeshraniční spolupráce podařilo přidělené alokace certifikovat. Evropská komise proplatila všechny finanční prostředky, které byly určeny pro roky 2010 a 2011 a které bylo potřeba vyčerpat do konce roku 2013. Česká republika tak u operačních programů realizovaných v rámci Cíle 3 dokázala využít veškerou finanční podporu.

Význam těchto programů stále narůstá, důkazem je i to, že Evropská komise dříve realizovala projekty v rámci Iniciativy a nyní jsou realizovány již v rámci samostatného cíle politiky soudržnosti i pro nové programové období 2014-2020.

Seznam použité literatury

Odborná kniha

1. DOČKAL, Vít. *Přeshraniční spolupráce na východních hranicích České republiky: Růžový oblaček a hrana reality*. Brno: Mezinárodní politologický ústav, 2005. ISBN 80-210-3751-2.
2. EUROPEAN COMMISSION-DIRECTORATE GENERAL FOR REGIONAL POLICY. *European Territorial Cooperation-Building bridges between people*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2011. 144 s. ISBN: 978-92-79-20900-0. Dostupné také z: http://ec.europa.eu/regional_policy/information/pdf/brochures/etc_book_lr.pdf
3. EVROPSKÁ KOMISE. *Politika soudržnosti 2014-2020 - Investice do růstu zaměstnanosti*. Lucemburk: Úřad pro publikace EU, 2011. 20 s. ISBN: 978-92-79-21486-8. Dostupné také z: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2014/proposals/regulation2014_leaflet_cs.pdf
4. KANTOR, Tomáš a Dan MAREK. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu - Barrister & Principal, o.s., 2009. 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.
5. NETOLICKÝ, Václav. *Euroregiony - Úvod do problematiky*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2007. 76 s. ISBN 987-80-86754-78-9.
6. WILAM, Petr. *Podpora přeshraniční spolupráce v Evropské unii a v asociovaných zemích*. 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita, 2004. Systém celoživotního vzdělávání Moravskoslezska. ISBN 80-704-2909-7.

Odborné časopisy

7. BRANDA, Pavel. Euroregiony v České republice, komparativní analýza. *Současná Evropa*, 2009, roč. 12, č. 1, 102 s. ISSN 1804 - 1280. Dostupné také z: www.vse.cz/polek/download.php?jnl=se&pdf=63.pdf

Elektronické publikace

8. EUROPEAN COMMISSION. *TACIS Cross Border Cooperation (CBC)* [online]. 2001 [cit. 2013-12-30]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/agriculture/rur/leader2/rural-en/euro/p8-1-6.pdf>
9. EVROPSKÁ KOMISE. *PANORAMA: Politika soudržnosti 2014-2020 Investice do evropských regionů* [online]. 2011, č. 40 [cit. 2013-12-30]. ISSN: 1725-8197. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/panorama/pdf/mag40/mag40_cs.pdf
10. EVROPSKÁ RADA. *Závěry víceletého finančního rámce z 8. 2. 2013* [online]. 2013 [cit. 2014-01-20]. Dostupné z: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/cs/ec/135374.pdf
11. EVROPSKÝ PARLAMENT. *Nariadení Evropského parlamentu a Rady EÚ č. 1299/2013 o zvláštních ustanoveních týkajících se podpory z Evropského fondu pro regionální rozvoj pro cíl Evropská územní spolupráce* [online]. 2012 [cit. 2014-01-20]. Dostupné z: <https://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/a1cc3c3c-88cb-4bd5-b22d-f705b3ba8fa4/1299-Narizeni-o-EUS.pdf>
12. MINISTERSTVO PŮDOHOSPODÁRSTVA A ROZVOJA VIDIEKA SR. *Operačný program cezhraničnej spolupráce SR-ČR 2007-2013* [online]. 2008 [cit. 2014-01-29]. Dostupné z: <http://www.sk-cz.eu/sk/uvodna-stranka/programova-dokumentacia/>
13. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR *Měsíční monitorovací zpráva-červen 2013* [online]. 2013 [cit. 2014-02-23]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/238c186d-e013-4544-93e5-6e1db29545bc/MMZ_2013_06.pdf
14. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR *Měsíční monitorovací zpráva-červen 2009* [online]. 2009 [cit. 2014-02-23]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/86d53a60-ea64-4e45-afa2-04725bfab7d6/MMZ_2009_06_86d53a60-ea64-4e45-afa2-04725bfab7d6.pdf
15. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR *Měsíční monitorovací zpráva-červen 2010* [online]. 2010 [cit. 2014-02-23]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/9fe617f2-14fe-4b0a-a0da-08f9a2c8ea9e/MMZ_2010_06_9fe617f2-14fe-4b0a-a0da-08f9a2c8ea9e.pdf

16. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR *Měsíční monitorovací zpráva-červen 2011* [online]. 2011 [cit. 2014-02-23]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/c8cfe82c-bed2-4208-a9c6-2f8b7afb8a7f/MMZ_2011_06_c8cfe82c-bed2-4208-a9c6-2f8b7afb8a7f.pdf
17. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR *Měsíční monitorovací zpráva-červen 2012* [online]. 2012 [cit. 2014-02-23]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/0d7e678a-01f5-4340-b813-1720089c1714/MMZ_2012_06_0d7e678a-01f5-4340-b813-1720089c1714.pdf
18. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR *Měsíční monitorovací zpráva-červen 2008* [online]. 2008 [cit. 2014-02-23]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/94c68680-e820-48bf-87f6-ac4f766ad544/MMZ_2008_06_94c68680-e820-48bf-87f6-ac4f766ad544.pdf
19. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR *Měsíční monitorovací zpráva-prosinec 2013* [online]. 2013 [cit. 2014-03-15]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/1a7af95d-525c-4b88-94a1-bdcf6a3b02d7/MMZ_2013_12.pdf
20. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika - Polská republika 2007-2013, verze 11* [online]. 2014 [cit. 2014-02-02]. Dostupný z www: <http://www.cz-pl.eu/programovy-dodatek.html>
21. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika - Polská republika 2007-2013, verze 3* [online]. 2013 [cit. 2014-02-02]. Dostupný z www: <http://www.cz-pl.eu/programovy-dokument.html>
22. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Podíl certifikovaných výdajů u OP k 31.12.2013* [online]. 2013 [cit. 2014-03-15]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/ced184dd-f0e3-4850-bfe0-d252478ecebc/02-graf.pdf>
23. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Podklad pro přípravu Dohody o partnerství pro programové období 2014-2020 - a další postup při přípravě České republiky pro efektivní čerpání fondů Společného strategického rámce* [online]. 2012 [cit. 2014-01-25]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/69476268-297e-42a9-856f-dd3ebd2ed228/Obdobi-2014-2020_dokumnet-projednany-vladou-CR.pdf
24. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Průručka pro české žadatele pro program přeshraniční spolupráce Cíl 3 Česká Republika - Svobodný stát Bavorsko 2007-2013* [online]. 2014 [cit. 2014-01-26]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/1970d6c5-6f0d-42ff-adbd->

deb7ed405f1a/Prirucka_pro_ceske_zadatele_verze_05_1970d6c5-6f0d-42ff-adbd-deb7ed405f1a

25. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Společný realizační dokument k programu Cíl 3 na podporu přeshraniční spolupráce 2007-2013 mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko* [online]. 2012 [cit. 2014-01-20]. Dostupné z: http://www.ziel3-cil3.eu/media/cs/2012-10-29_Realizan_dokument_final.pdf
26. SASKÉ STÁTNÍ MINISTERSTVO HOSPODÁŘSTVÍ, PRÁCE A DOPRAVY. Programový dokument Cíl 3 - Program na podporu přeshraniční spolupráce 2007-2013 mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko [online]. 2010 [cit. 2014-01-20]. Dostupné z: http://www.ziel3-cil3.eu/media/cs/2011-08-10_Programmdokument_genehmigt_9811_CZ.pdf
27. ÚŘAD VLÁDY ČR. *Evropská rámcová úmluva o přeshraniční spolupráci mezi územními orgány, série evropských úmluv č. 106* [online]. 2013 [cit. 2013-12-20]. Dostupné z: <https://isap.vlada.cz/dul/cesty.nsf/7f723857997b924bc1257926004bd509/673c05a558563cf7802566d7002fff15?OpenDocument>

Internetové zdroje

28. BUSINESSINFO. Přeshraniční spolupráce. *Businessinfo.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-01-10]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/dotace-a-financovani/zdroje-financovani-z-eu/preshranicni-spoluprace.html>
29. CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. Barevné stezky euroregionu. *Risy.cz* [online]. 2011 [2014-04-04]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?Id=68770>
30. CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. Cíl 3 - Evropská územní spolupráce. *Crr.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-01-02]. Dostupné z: <http://www.crr.cz/cs/programy-eu/cil-3/>
31. CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. Euroregiony. *Cil3.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-01-22]. Dostupné z: <http://www.cil3.cz/euroregiony.htm>
32. CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. Historie. *Cil3.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-11-19]. Dostupné z: <http://www.cil3.cz/historie.htm>
33. CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. OP Nadnárodní spolupráce. *Crr.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-11-22]. Dostupné z: <http://www.crr.cz/cs/programy-eu/cil-3/ostatni-programy/>
34. CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. OP Přeshraniční spolupráce ČR-Bavorsko. *Cil3.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-01-26]. Dostupné z: http://www.cil3.cz/preshranicni_spoluprace_cr_bavorsko.htm
35. CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. OP Přeshraniční spolupráce ČR-Polsko. *Cil3.cz* [online]. 2014 cit. 2014-02-01]. Dostupné z: http://www.cil3.cz/preshranicni_spoluprace_cr_polsko.htm
36. CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. OP Přeshraniční spolupráce ČR-Slovensko. *Cil3.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-01-29]. Dostupné z: http://www.cil3.cz/preshranicni_spoluprace_cr_slovensko.htm
37. CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. OP Přeshraniční spolupráce Svobodný stát Sasko-Česká republika. *Crr.cz* [online]. 2014 cit. 2014-01-20]. Dostupné z: <http://www.crr.cz/cs/programy-eu/cil-3/sasko-cr/>
38. CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. Přeshraniční spolupráce ČR-Rakousko. *Cil3.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: http://www.cil3.cz/preshranicni_spoluprace_cr_rakousko.htm

39. COUNCIL OF EUROPE. Euroregions. *Coe.int*. [online]. 2013 [cit. 2013-12-10].
Dostupné z:
http://www.coe.int/t/dgap/localdemocracy/areas_of_work/transfrontier_cooperation/euroregions/what_is_EN.asp
40. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Euroregion Bílé Karpaty. *Czso.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-02-02].
Dostupné z:
[http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/euroregion_bile_karpaty/\\$File/EuroregionB%C3%ADl%C3%A9%20Karpaty.jpg](http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/euroregion_bile_karpaty/$File/EuroregionB%C3%ADl%C3%A9%20Karpaty.jpg)
41. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Mapa euroregionů v České republice. *Czso.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-01-22]. Dostupné z:
[http://www.czso.cz/xu/redakce.nsf/i/mapa/\\$File/Euroregiony2011.jpg](http://www.czso.cz/xu/redakce.nsf/i/mapa/$File/Euroregiony2011.jpg)
42. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Seznam euroregionů v příhraničních oblastech. *Czso.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-01-22]. Dostupné z:
http://www.czso.cz/xu/redakce.nsf/i/seznam_euroregionu_v_prihranicnich_oblastech_c_r
43. EURACTIV. Programy evropské územní spolupráce. *Euractiv.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-01-10]. Dostupné z: <http://www.euractiv.cz/eu4you/programy-evropske-uzemni-spolupr>
44. EURACTIV. Struktura nových operačních programů na roky 2014-2020 v České republice. *Euractiv.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-12-28]. Dostupné z: <http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/struktura-novych-operacnich-programu-na-roky-2014-2020-v-ceske-republice-010948>
45. EUROPEAN COMMISSION. Cross-border Co-operation. *Europa.eu* [online]. 2013 [cit. 2013-11-20]. Dostupné z:
http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/cooperation/crossborder/index_en.cfm
46. EUROPEAN COMMISSION. European territorial Co-operation. *Europa.eu* [online]. 2013 [2013-11-20]. Dostupné z:
http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/cooperation/index_en.cfm
47. EUROPEAN COMMISSION. Interreg III Financing. *Europa.eu* [online]. 2013 [cit. 2013-12-20]. Dostupné z:
http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/interreg3/finan/finan_en.htm
48. EUROPEAN COMMISSION. Operational Programme Urbact II. *Europa.eu* [online]. 2013 [2013-11-22]. Dostupné z:

- http://ec.europa.eu/regional_policy/country/prordn/details_new.cfm?LAN=7&gv_PAY=EU&gv_reg=ALL&gv_PGM=1265&gv_per=2&gv_defL=7
49. EUROPEAN COMMISSION. Total EU allocations of Cohesion Policy 2014-2020. *Europa.eu* [online]. 2014 [cit. 2014-04-22]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/eligibility/index_en.cfm
50. EUROPEAN COMMISSION. Transnational co-operation. *Europa.eu*. [online]. 2013 [cit. 2013-11-22]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/atlas2007/transnational/mediterannean_en.htm
51. EUROREGION SILESIA. Cíl 2 v období 2014-2020. *Euroregion-Silesia.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-11-19]. Dostupné z: http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id=programy-EU-cil2-o-programu
52. EUROREGION SILESIA. O programu PHARE CBC. *Euroregion-Silesia.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-12-26]. Dostupné z: http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id=programy-EU-PHARE-CBC-o-programu
53. LIBERECKÝ KRAJ. Třetí největší projekt přeshraniční spolupráce zahájili v Seifhennersdorfu. *Kancelar-hejtmana.kraj-lbc.cz* [online]. 2011 [2014-04-04]. Dostupné z: <http://kancelar-hejtmana.kraj-lbc.cz/page810/Tiskove-zpravy-2011/id:132303/Treti-nejvetsi-projekt-preshranicni-spoluprace-zahajili-v-Seifhennersdorfu>
54. MINISTERSTVO PŮDOHOSPODÁŘSTVA A ROZVOJA VIDIEKA SR. Program cezhraničnej spolupráce SR-ČR 2014-2020. *Sk-cz.eu* [online]. 2014 [cit. 2014-04-22]. Dostupné z: http://www.sk-cz.eu/sk/uvodna-stranka/2014_2020/
55. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Česká republika dosahuje výjimečných úspěchů v programech územní spolupráce. *Mmr.cz* [online]. 2013 [cit. 2014-03-15]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2014/Ceska-republika-dosahuje-vyjimecnych-uspechu-v-pro>
56. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Informace o fondech EU. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-01-02]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU>
57. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Nové období 2014-2020. *Cz-pl.eu* [online]. 2014 [cit. 2014-04-40]. Dostupné z: <http://www.cz-pl.eu/nove-obdobi-2014-2020.html>
58. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. OP PS ČR-Bavorsko. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-01-26]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz>

- fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace/Cil-3-CR-Bavorsko
59. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. OP PS ČR-Rakousko. *Strukturální-fondy.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace/OP-Rakousko-CR>
60. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. OP PS ČR-Sasko. *Strukturální-fondy.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-01-20]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace/OP-Sasko-CR>
61. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. OP PS ČR-Slovensko. *Strukturální-fondy.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-01-29]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace/OP-CR-Slovensko>
62. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Operační program ČR-Polsko. *Strukturální-fondy.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-02-01]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace/OP-CR-Polsko>
63. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Operační programy přeshraniční spolupráce. *Mmr.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-12-30]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Evropska-unie/Strukturalni-fondy/Programovaci-obdobi-2007-2013/Programy-Dotace/Programy-pro-mistni-samospravu/Operacni-programy-preshranicni-spoluprace>
64. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Příprava období 2014-2020. *Mmr.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-12-30]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Evropska-unie/Kohezni-politika-EU/Kohezni-politika>
65. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Statistické jednotky NUTS 3. *Mmr.cz* [online]. 2009 [cit. 2013-12-30]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Stavebni-rad-a-bytova-politika/Bytova-politika/Statistiky-Analyzy/Statistiky-z-oblasti-bytove-politiky/Vybrane-udaje-o-bydlen/Vybrane-udaje-o-bydleni-2004/9-Uzemni-cleneni-Ceske-republiky/Kartogram-Statisticke-jednotky-NUTS-3-Ceska-re>
66. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Dokumentace. *Cz-pl.eu* [online]. 2014 [cit. 2014-02-02]. Dostupné z: <http://www.cz-pl.eu/dokumentace.html>

67. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Informace o čerpání. *Strukturální-fondy.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-11-06]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-o-cerpani/Mesicni-monitorovaci-zprava>
68. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Příklady realizovaných projektů. *At-cz.eu* [online]. 2013 [2014-04-04]. Dostupné z: http://www.at-cz.eu/at-cz/cz/7-2_2007-2013.php
69. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Příprava nového programu. *At-cz.eu* [online]. 2014 [2014-04-22]. Dostupné z: http://www.at-cz.eu/at-cz/cz/8_2014-2020.php
70. ŘÍDÍCÍ ORGÁN A SPOLEČNÝ TECHNICKÝ SEKRETARIÁT. Roční zpráva o provádění OP PS ČR-PR 2007-2013 za rok 2012. *Cz-pl.eu* [online]. 2014 [cit. 2014-03-12]. Dostupné z: <http://www.cz-pl.eu/vyrocní-zpravy.html>
71. SASKÁ ROZVOJOVÁ BANKA. Dokumenty programu. *Ziel3-cil3.eu* [online]. 2013 [cit. 2014-01-20]. Dostupné z: http://www.ziel3-cil3.eu/cs/foerdergrundlagen/rechtsgrundlagen/programm_1/index.jsp

Interní materiály

72. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Operační program Cíl EÚS Rakousko-Česká republika 2007-2013 pracovní překlad. 2007. Interní materiál.

Seznam zkratek

AEBR	Association of European Border Regions Sdružení (Asociace) evropských příhraničních regionů
CARDS	Community Assistance for Reconstruction, Development and Stabilisation Pomoc Společenství pro rekonstrukci, rozvoj a stabilitu na Balkáně
ČR	Česká republika
EK	Evropská komise
EPSON	European Spatial Planning Observation Network Evropská monitorovací síť pro územní rozvoj a soudržnost
ERDF	European Regional Development Fund Evropský fond pro regionální rozvoj
EU	European Union Evropská unie
EÚS	Evropská územní spolupráce
HDP	Hrubý domácí produkt
INTERACT	Interventions to Reduce Acute Care Transfers Iniciativa Společenství
INTERREG	Iniciativa Společenství
MSP	Malé a střední podniky
NUTS	Nomenclature of Units for Territorial Statistics Nomenklatura územních statistických jednotek
OP	Operační program
OP PS	Operační program přeshraniční spolupráce
PCO	Platební certifikační orgán
PHARE CBC	Poland and Hungary Cross-Border Co-operation

	Program přeshraniční spolupráce
PHARE	Poland and Hungary Aid for Restructuring of the Economy Fond pro pomoc Polsku a Maďarsku na transformaci ekonomiky
PO	Prioritní osa
PPS	Purchasing Power Standard Standard kupní síly
SR	Slovenská republika
SSSR	Svaz sovětských socialistických republik
TACIS	Technical Assistance to the Commonwealth of Independent States Program na podporu technického rozvoje ve státech bývalého Sovětského svazu a v Mongolsku
URBACT	The Urban Development Network Programme for Community structural assistance Program na výměnu a získávání zkušeností mezi městy členských států EU při přípravě a implementaci projektů týkajících se rozvoje měst

Seznam obrázků

Obrázek 3.1: Mapa přeshraniční spolupráce ČR a Sasko

Obrázek 3.2: Euroregiony OP PS ČR - Sasko

Obrázek 3.3: Mapa přeshraniční spolupráce ČR a Bavorska

Obrázek 3.4: Euroregiony OP PS ČR - Bavorsko

Obrázek 3.5: Mapa přeshraniční spolupráce ČR a Rakouska

Obrázek 3.6: Euroregiony OP PS ČR - Rakousko

Obrázek 3.7: Mapa přeshraniční spolupráce ČR a Slovenska

Obrázek 3.8: Euroregiony OP PS ČR - Slovensko

Obrázek 3.9: Mapa přeshraniční spolupráce ČR a Polska

Obrázek 3.10: Euroregiony OP PS ČR - Polsko

Seznam tabulek

Tabulka 2.1: Významová matice pojetí euroregionu

Tabulka 2.2: Víceletý finanční rámec pro politiku soudržnosti v období 2014-2020 (v cenách roku 2011)

Tabulka 3.1: Roční finanční alokace Phare CBC pro české příhraničí na období 2000-2003

Tabulka 3.2: Alokace finančních prostředků operačních programů v rámci Iniciativy Interreg IIIA

Tabulka 3.3: Alokace finančních prostředků na jednotlivé OP PS v období 2007-2013

Tabulka 3.4: Finanční alokace dle prioritních os OP PS ČR-Sasko v období 2007-2013

Tabulka 3.5: Podíl na celkových způsobilých výdajích

Tabulka 3.6: Finanční alokace rozdělená dle prioritních os OP PS ČR-Bavorsko v období 2007-2013

Tabulka 3.7: Finanční alokace rozdělená dle prioritních os OP PS ČR-Rakousko v období 2007-2013

Tabulka 3.8: Finanční alokace rozdělená dle prioritních os OP PS ČR-Slovensko v období 2007-2013

Tabulka 3.9: Finanční alokace rozdělená dle prioritních os OP PS ČR-Polsko v období 2007-2013

Tabulka 4.1: Údaje o projektech OP PS ČR-Sasko v jednotlivých letech období 2007-2013 (stav k 30. červnu daného roku)

Tabulka 4.2: Stav čerpání finančních prostředků OP PS ČR-Sasko (v mil. EUR, od počátku období, stav k 30. červnu)

Tabulka 4.3: Údaje o projektech OP PS ČR-Bavorsko v jednotlivých letech období 2007-2013 (stav k 30. červnu daného roku)

Tabulka 4.4: Stav čerpání finančních prostředků OP PS ČR-Bavorsko (v mil. EUR, od počátku období, stav k 30. červnu)

Tabulka 4.5: Údaje o projektech OP PS ČR-Rakousko v jednotlivých letech období 2007-2013 (stav k 30. červnu daného roku)

Tabulka 4.6: Stav čerpání finančních prostředků OP PS ČR-Rakousko (v mil. EUR, od počátku období, stav k 30. červnu)

Tabulka 4.7: Údaje o projektech OP PS ČR-Slovensko v jednotlivých letech období 2007-2013 (stav k 30. červnu daného roku)

Tabulka 4.8: Stav čerpání finančních prostředků OP PS ČR-Slovensko (v mil. EUR, od počátku období, stav k 30. červnu)

Tabulka 4.9: Údaje o projektech OP PS ČR-Polsko v jednotlivých letech období 2007-2013 (stav k 30. červnu daného roku)

Tabulka 4.10: Stav čerpání finančních prostředků OP PS ČR-Polsko (v mil. EUR, od počátku období, stav k 30. červnu)

Tabulka 4.11: Stav čerpání finančních prostředků OP PS (v mil. EUR, od počátku období, stav k 30. prosinci 2013)

Seznam grafů

Graf 2.1: Nástroje podpory přeshraniční spolupráce EU v letech 1990-2020

Graf 2.2: Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle politiky soudržnosti

v období 2014-2020 (v cenách roku 2011)

Graf 3.1: Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle politiky soudržnosti EU

v období 2007-2013

Graf 3.2: Alokace finančních prostředků na jednotlivé OP PS z ERDF v mil. EUR

v období 2007-2013

Graf 3.3: Alokace finančních prostředků z fondů EU na jednotlivé OP PS pro ČR v mil. EUR v období 2007-2014

Graf 4.1: Proplacené prostředky a prostředky předložené k certifikaci v období 2007-2013 (v mil. EUR, od počátku období k 30. červnu 2013)

Graf 4.2: Proplacené prostředky a prostředky předložené k certifikaci v období 2007-2013 (v mil. EUR, od počátku období k 30. červnu 2013)

Graf 4.3: Proplacené prostředky a prostředky předložené k certifikaci v období 2007-2013 (v mil. EUR, od počátku období k 30. červnu 2013)

Graf 4.4: Proplacené prostředky a prostředky předložené k certifikaci v období 2007-2013 (v mil. EUR, od počátku období k 30. červnu 2013)

Graf 4.5: Proplacené prostředky a prostředky předložené k certifikaci v období 2007-2013 (v mil. EUR, od počátku období k 30. červnu 2013)

Graf 4.6: Stav schválených projektů krytých smlouvou o poskytnutí dotace vzhledem k celkové alokaci (v %, stav k 30. červnu 2013)

Graf 4.7: Stav vyplacených prostředků příjemcům vzhledem k celkové alokaci (v %, stav k 30. červnu 2013)

Graf 4.8: Stav certifikovaných výdajů předložených EK vzhledem k celkové alokaci (v %, stav k 30. červnu 2013)

Graf 4.9: Podíl certifikovaných výdajů u operačních programů k 31. 12. 2013

Prohlášení o využití bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne .....

.....
jméno a příjmení studenta

Seznam příloh

Příloha č. 1: Klasifikace NUTS III v České republice

Příloha č. 2: Seznam euroregionů v ČR

Příloha č. 3: Architektura politiky soudržnosti 2014-2020

Přílohy

Příloha č. 1: Klasifikace NUTS III v České republice

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2009

Příloha č. 2: Seznam euroregionů v ČR

Název euroregionu	Název euroregionu v partnerských zemích	Vznik	Partnerská země	Euroregion je tvořen obcemi z okresů
Nisa	Neisse, Nysa	1991	Německo, Polsko	Česká Lípa, Děčín, Jablonec nad Nisou, Liberec, Mladá Boleslav, Semily
Labe	Elbe	1992	Německo	Děčín, Litoměřice, Teplice, Ústí nad Labem
Krušnohoří	Erzgebirge	1992	Německo	Chomutov, Litoměřice, Louny, Most, Teplice
Ergensis	Egrensia	1992	Německo, Rakousko	Cheb, Karlovy Vary, Plzeň-sever, Sokolov, Tachov
Šumava	Bayerischer Wald - Mühlviertel	1993	Polsko	Český Krumlov, Domažlice, Klatovy, Prachatice
Glacensis	Glacensis	1996	Polsko	Hradec Králové, Jeseník, Náchod, Pardubice, Rychnov nad Kněžnou, Semily, Svitavy, Trutnov, Ústí nad Orlicí
Praděd	Pradziad	1997	Polsko	Bruntál, Jeseník
Silesia	Silesia	1997	Rakousko, Slovensko	Bruntál, Nový Jičín, Opava
Těšínské Slezsko	Śląsk Cieszyński	1998	Polsko	Frýdek-Místek, Karviná
Beskydy	Beskydy, Beskydy	2000	Polsko, Slovensko	Frýdek-Místek, Karviná, Nový Jičín
Bílé Karpaty	Biele Karpaty	2000	Slovensko	Hodonín, Kroměříž, Uherské Hradiště, Vsetín, Zlín
Pomoraví	Weinviertel, západné Slovensko	1997	Rakousko	Blansko, Brno-město, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Vyškov, Znojmo
Silva Noretica	Waldviertel	2002		České Budějovice, Jindřichův Hradec, Písek, Tábor

Zdroj: Český statistický úřad, 2007, vlastní zpracování

Příloha č. 3: Architektura politiky soudržnosti 2014-2020

ARCHITEKTURA POLITIKY SOUDRŽNOSTI 2014-2020				
2007-2013		2014-2020		
Cíle	Fondy	Cíle	Kategorie regionů	Fondy
Konvergence	ERDF, ESF	Investice do růstu a zaměstnanosti	Méně rozvinuté regiony	ERDF, ESF
Konvergence- postupné vyřazování			Přechodové regiony	
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost- postupné zařazování				
	Fond soudržnosti			Fond soudržnosti
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	ERDF, ESF		Více rozvinuté regiony	ERDF, ESF
Evropská územní spolupráce	ERDF	Evropská územní spolupráce		ERDF

Zdroj: Evropská komise, 2011, vlastní zpracování